"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Suv. Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 13 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 27 d. KOVO, (March), 1908 m. Metas XVII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskoliškoji duma, nors teip randui prilanki, bet visgi jo sumanytą biudžetą teip apipiaustė, kad nepriteklius siekia vos 100 milijonų rublių. Dumos komisija reikalavimą milžiniškos sumos atnaujinui kariškojo laivyno atmetė, užtai rando sumanymą padidinti tik ant 4½ milijono rublių išlaidas žmonių švietimo reikalams duma pati padidino. Taigi čia išėjo į aikštę, jog net tokia reakcijonieriškoji duma, kaip dabartinė, ir ta apšvietimo reikalą geriau supranta negu caras ir jo ministeriai. Caras ir ministeriai reikalauja milžiniškų kreditų kariumenei ir laivynui, bet apšvietimui reikalauja teip mažai, kad tas net reakcijonieriškai dumai pasirodė per mažai. Caras ir ministeriai reikalauja didelių pinigų neproduktyviškiems, nenaudingiems kraštui reikalams, bet apie svarbiausius, tokius kaip žmonių apšvietimas, visai užmiršta. Mano mat palaikanti caro vienvaldystę ruja, kad žmonėms apšvietimo ne reikia, nes tamsius lengvai botagu valdžios klausyti galima priversti; nors tamsus ir pasipriešina, tai tokių besipriešinimas yra be pliano, veikime tokių ne buva pastovimo, jie greitai pailsta, nusigąsta neatsiekę mierio, kurio dėl sukilo. Tą valdžia pamatė ir laike paskutinio revoliucijinio žmonių sukilimo tuluose Maskolijos kraštuose. Dėl žmonių tamsumo, dėl stokos apšvietimo randui pasisekė sukilimą greičiau ir lengviau suvaldyti negu pats tikėjosi. Todėl jis ir dabar įsireižęs stabdo Maskolijoj žmonių apšvietimą. Tik didžiausias žmonių priešas gali įkalbinėti, jog žmonių laimė, apšvietimas ir mokslas yra ne reikalingi. Be apšvietimo ir mokslo negalima nė kelio vedančio į laimę surasti. Užginčyti butiną reikalą apšvietimo gali tik tas, kuriam to mokslo ir apšvietimo truksta, todėl ir jo svarbos suprasti ne gal, arba tas, kam milijonų žmonių laimė ir labas visai ne rupi.

Duma ne pritaria užtraukimui užrubežiuose naujos paskolos, kadangi ir už seniau užtrauktas reikia užrubežiams palukanoms ketvirtą dalį biudžeto apversti; juo gi skolos bus didesnės, juo užrubežių bankoms atseis daugiau palukenų mokėti, o tąsyk vis mažiau pinigų liks naminiems reikalams, pakėlimui krašto. Ir iždo ministeris dumoj pripažino, jog skolos Moskolijos yra didelės, bet jis pertikrinėjo, jog be naujos paskolos, žinoma, ant sunkesnių negu senosios išlygų, visgi iždas negali apsieiti. Naujos paskolos vienok duma visgi dar ne užgyrė.

Juodašimčių, arba "tikrųjų rusų" laikraštis "Znamia" pagarsino grasinimą dumos atstovui Miliukovui, jog jis bus užmuštas. Taigi laikraštis kursto mat tamsias minias ant nepritariančio randui dumos atstovo. Visoki gi kurstymai, siundymai uždrausti visuose civilizuotuose kraštuose, net kunigija jau šiądien ne drysta teip drąsiai kurstyti minias ant kitaip manančių, nes ir ji bijosi teismų kadekso, ant kurio pasirėmę, teisėjai baudžia kurstytojus. Klausymas todėl, ką caro valdžia darys su juodašimčių laikraščiu kalbinančiu tamsuolius užmušti Milukovą? Sulyg teisių, laikraštis turėtų but nubaustas. Bet partija išleidžianti "Znamia" yra vienatinė ginanti caro vienvaldystę, ji caro numylėta. Ar jis todėl leis peržengusius teisių kodeksą savo numylėtinius nubausti? Tą neužilgo pamatysime. Juk Maskolijoj didžiausiais teisių laužytojais yra caras ir jo tarnai.

Caras užtvirtino kariškojo teismo nusprendimą jenerolo Stoeselio, mirties bausmę vien apkeitė kalėjimu tvirtovėj. Drauge su tuom, jis išleido manifestą, kuriame pagarbino, į padangęs pakėlė Port Arthuro apginėjus, iš kurių karžygiškumo ir pasišventimo buk stebisi visas svietas. Jeigu teip, tai už ką tapo nubaustas Stoessel, o teismo išliko visai nepaliestas didžiausias kaltininkas admirolas Aleksiejev? Jeigu iš pasišventimo Port Arthuro apginėjų stebisi visas svietas, tai jis turi stebėtiesi ir iš Stoesselio pasišventimo, vyriausiojo tų apginėjų vadovo. Tuom tarpu jį teismas buvo pasmerkęs sušaudyti. Tokius priešingus logikai manifestus tik Maskolijos caras gali išleisti!

Antrasis sunus Švedijos karaliaus Gustavo susižiedavo su maskoliška kunigaikščiute Marija Pavlovna. Vestuvės jų atsibus 3 dieną gegužės mėnesio.

JAPONIJA.

Prašalinimui nesutikimų ir nuraminimui gyventojų, Japonijos randas užkvietė Amerikos laivyną, atkakusį dabar į Kalifornijos pakrantes, grįžtant jam vėl į Atlantiką, atsilankyti kokiame nors Japonijos porte. Amerikos randas užkvietimą priėmė ir pranešė, jog plaukiantis į Filipinų pakrantes, nuo kur, per Suezo kanalą Amerikos laivynas sugrįž atgal į Atlantiko pakrantes, jis atsilankys Japonijos porte Yokahama.

Dėl nusilenkimo prieš Japonijos reikalavimus ir paleidimo gabenusio ginklus japoniško garlaivio "Tatsu Maru", Chinų gyventojai kelia neprilankias Japonijai demonstracijas. Kad skaudžiausiai užgauti Japoniją, chiniški vaizbininkai ir gyventojai ypač pietiniuose Chinuose pradėjo boycotuoti japoniškuosius išdirbinius. Boycotavimas mat savo laike amerikoniškų išdirbinių pasirodė geru, tai chiniečiai to ginklo griebiasi ir prieš kitus juos kokiu nors budu užgavusius kraštus.

Bet oficijališkiejie prietikiai Japonijos su Chinais nepagedo, Chinus jungia su Japonija ne mažai politiškų reikalų. Japonija turį pritarėjus terp visų pažangesniųjų ir apšviestesniųjų gyventojų, kadangi tie supranta, jog vien Japonija gali Chinus, kol jie dar nesusiorganizavo, apginti nuo visų baltparvių pasikėsinimų. Jauni, gabus chiniečiai keliauja Japonijon mokytiesi; japoniškiejie oficierai organizuoja Chinų kariumenę; Japonija Chinams dirba naujausius ginklus. Nors Japonija ir nenorėtų, bet jos reikalai privers stoti apgynime Chinų, jeigu ant jų vėl užpultų kokia nors europiška viešpatystė, arba Amerika.

Japonijos pakrantėse 23 d. kovo paskendo japoniškas laivas 'Masu'. Prie to prigėrė 24 jurininkai ir 244 pasažieriai. Minėtas laivas mat ant jurių susimušė su kitu ir likosi išardytas.

AMERIKA.

Dėl užpuolimo ant Chicagos policijos perdėtinio, Amerikos valdžios subruzdo, pradėjo sunkinti susirinkimus, jų neleidimui ieško visokių priekabių. Išrodo todėl, lyg kad tas užpuolimas butų tyčia surengtas išteisinimui nieko bendro su laisve neturinčių valdžios pasielgimų ir sukėlimui gyventojų ypač prieš ateivius, kurių ir be siundymo vietiniai gyventojai neužkenčia beveik teip jau, kaip Maskolijoj "tikriejie maskoliai" neužkenčia ukėsų ne maskoliškosios kilmės.

Pittsburge vietinės valdžios ypač pradėjo saugiai daboti ateivius ir daug negeistinų žada išvyti iš Amerikos. Agentas vaizbos ir darbo biuro Washingtone, Harper, atkako Pittsburgan rinkti žinias apie negeistinus ateivius. Jis mano, kad vien iš Pittsburgo distrikto atseis išvyti net kelis tukstančius ateivių. Mat išvijimais Amerika mano išsivalyti nuo anarchistų. Caro valdžia gi mano, kad neramiuosius, turinčius nesutinkančius su valdžios mierais norus galima išnaikyti kalėjimais ir Sibiru. Amerikos urėdninkai, vienok, jeigu mokėtų žiurėti, pamatytų, kad toki darbai Maskolijoj neišduoda geidžiamų vaisių, tai kodėl Amerikoj turėtų išduoti priešingus? Kas vienam krašte blogus išduoda vaisius ir kitame negali gerų išduoti.

VOKIETIJA.

Kadangi katalikų partijos vadovas parlamente pavadino susirinkusius savo vietose laikraštininkus "kiaulėms", o dar apie juos pridėjo neprilankų patėmijimą ir parlamento vadovas, tai laikraštininkai sustreikavo. Jie apreiškė, jog nerašys nieko į laikraščius apie parlamento darbus, kol jų neperprašys. Laikraščių išleidėjai pritarė savo sandarbininkams. Tai ir prasidėjo boykotavimas parlamento.

Vokietijos ciecorius su šeimyna iškeliavo į Veneciją, Italijoj. Čia jis persės ant savo laivo ir keliauja ant salos Korfu pasilsėti. Ka dangi vienok su juom iškeliavo ir tuli augšti urėdninkai užrubežinių reikalų ministerijos, tai, matyt, ciecorius ne tik ilsėsis ant salos Korfu, bet, turbut, atsilankys pas kitų kraštų valdonus, su jais darys kokias nors tarybas.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus kalėjimai kimšte prikimšti kalinių ir dėlei to jų užlaikymas atsieina gana brangiai; dėlei to tatai, kalėjimo valdyba kreipėsi į Vilniaus gubernatorių su prašymu, kad jis išleistų paliepimą, kad valgomiejie daiktai kaliniams kuopigiausia butų perkami, bet podraug, kad nesužinotų apie tai kaliniai, nes paskui gali kilti dėl tos priežasties skundai.

Nuo vasario 19 d. ligi kovo 2 d. ketinama atidengti paveikslų paroda žinomųjų dailininkų akademikų Trutnevo ir Burhardto. Butas parodai ketinama pasamdyti ant Jurgio prosp., Montvilo paišymo mokyklos salėje. Pelnas nuo parodos skiriamas lenkų prieglaudai "Jasli" (Ėdžios).

Gubernatorius sutikęs leisti statyti naują bažnyčią Vilniaus priemiestyje "Žvėrynė".

Vasario 1 d. kareivių kalėjime pasipiovė stiklu žandarų paaficieris E. Greduško. Dabar patyrėme, kad tas žandaras iš Beniakainių stoties, kur sausio 14 d. tapo užpultas ir sumuštas kun. Stakelė. Jisai buvo pašauktas Vilniun pasiteisinti dėlei pavėlinto pranešimo vyresnei valdžiai apie minėtąjį užpuolimą ir pasodintas kalėjiman. Ar jis taip sunkiai jautėsi nusidėjęs, kad ryžosi sau galą pasidaryti — nežinia. Tik tiek žinoma, kad tos bylos tirinėjimas yra dabar teismo valdžios pavestas kitam tyrinėtojui p. Sierkovui ir eina tardymas labai sparčiai pirmyn. P. Sierkovas š. m. vasario 11 d. ištardė Beniakainiuose keletą ypatų, o 15 d. kelias ypatas pasišaukė Eišiškiuosna tardyti. Kaltininkai — Plevinskis su draugais, esą labai nusiminę J. K.

Vasario 12 d. apie 40 friziernių savininkų apskelbė savo darbininkams lokautą ir išstatė sekančius reikalavimus: 1) subatos poilsis panaikinamas ir jo vieton paskiriama yra viena iš darbo dienų; 2) savininkai turi tiesą atstatyti darbininkus be jokių priežasčių, pranešus jiems tiktai prieš dvi sanvaiti; 3) darbininkai, norintiejie atsisakyti nuo vietos, turi apie tai pranešti šeimininkui prieš dvi sanvaiti. Darbininkai atissakė priimti tokias jų sąlygas ir išstatė reikalavimus iš savo pusės, kuriuose reikalauja algos padidinimo ant 25%, kad butų švenčiama subatomis ir dar kitus smulkesnius reikalavimus.

Vasario 12 d. važiuojantį iš Trakų į Vilnių tulą V. Kabacniką, netoli Vilniaus pasivijo 3 nepažįstami piktadariai, kurių vienas sugriebė jį už gerklės ir pradėjo smaugti. Kiti gi tuo tarpu ištraukė jam iš kišenės 50 rub. ir visas prekes iš rogių, kurias vežė jis Vilniun parduoti; paskui įpylė jam į gerklę kokius tai miego vaistus, nuo kurių jis miegojo apie porą valandų. Ant rytojaus du iš plėšikų policija suėmusi, bet trečio negalima surasti.

Vilniaus miesto atstovas kreipėsi į Kauno, Gardino, Vitebsko, Minsko ir Mogilevo miestų valdybas su prašymu, kad sušauktų pirklių susirinkimą, kuriame butų svarstomi šie klausimai: 1) delegatų išrinkimas į komisiją, kuri turės išdirbti augštesniosios mokyklos typą labiaus atsakantį žmonių reikalams ir 2) lėšų suradimas augštesniosios mokyklos įsteigimui.

Vilniaus miesto valdyba užleido lietuvių dvikliasei mokyklai butą Franciškonų muruose, netoli šv. Mikalojaus bažnyčios. Išvalymui ir pataisymui to buto, kad butų atsakantis mokyklai, reikia išleisti 3000 rublių.

Vilniaus miesto valdyba kreipėsi į Vilniaus mokslo apskritį, prašydama, kad suteiktų jai žinias, į kokias augštesnes mokyklas pastojo baigusiejie Vilniaus mokslo apskričio vidutines mokyklas 1907 m. mokiniai.

Vilniaus miesto valdyba kreipėsi į Kyjevo miesto valdybą, prašydama jos išsiųsti jai projektą politechniškos mokyklos statymui.

Vasario 11 d. teismo palata prie uždarytų durų nagrinėjo V. Mickevičiaus bylą. Paėmė jį Vilniuj ant gatvės gegužės 19 dieną 1907 m. Kaltino už prigulėjimą prie L. S. D. P. Gynė Mickevičią Kauno advokatas Stašinskis ir Vilniaus Tarchovskoi. Palata nuteisė Mickevičią 3 metais tvirtovės arba 2 metais kalėjimo, pakeičiant juo tvirtovę.

(Iš "Ž.")

Vasario 6 d. buvo pašaukti į general - gubernatoriaus kanceliariją Gedraičių klebonas kun. Jonas Novickis, Šešuolių klebonas kun. Jonas Balkovskis ir Gelvonų klebonas kun. Antanas Šimeliunas, kur juos "gerai išbarė" ir paėmė iš jų parašus, kad jie ateityje butų atsargesni prie pasirašymo po nelegališkais dokumentais.

Spaustuvės savininkas Žirmunskis, už spauzdinimą atsišaukimų, patrauktas teisman.

Vasario 6 d., Vilniaus muzikalinės mokyklos salėj buvo muzikališkai vokališkas "lietuvių" vakaras, apie kurį verta kelis žodžius pasakyti.

Skambino ir teisybė, gerai skambino p. Čiurlianis ir panelė Stanek. Skambino sunkius kliasiškus veikalus, kurių didžiuma publikos, matomai, nesuprato. Bet dalykas ne tame. Svarbu tai, kad tame "lietuvių" vakare buvo padainuotos kelios dainelės lenkiškai, viena rusiškai, o lietuviškai.... nė vienos. Betgi neveizint į tai, negalima pasakyti, kad nieko tame vakare nebuvo "lietuviško". Lietuviškai prasidėjo vakaras vietoj 8 valandos (kaip buvo apskelbta) tiktai apie 10 valandą. Taip pat grynai lietuviškai buvo pasielgta ir su vakaro programu. Publikai belaukiant skambinimo tąsos, nes programe buvo paminėti dar keli mizikos numeriai, išėjo tarnas ir pranešė, kad "jau viskas". Publika ir užtai davė jam bravo, bet iš tikrųjų vakaro įsteigėjai privalė netaip "lietuviškai" su savo svečiais pasielgti. Privalė nors kokią priežastį nurodyti tokio neišpildymo pažadėto programo. Tokiuose atsitikimuose paprastai dargi atsiprašo publikos. Jeigu prie šito pridėsime, kad šoko "klumpakojį", "suktinį" ir "aguonėlę" — tai buvo maž daug visa, kas lietuviško buvo tame vakare. Visgi, kad prie viso to butų pridėta nors vienintėlė lietuviška dainėlė, tai butų daug nuosekliaus buvę.

Beto, tokiuose vakaruose, taip margai publikai esant, visiškai be reikalo skambina taip augštus veikalus. Kiek davėsi pastebėti, daugybė publikos nesuprato tokios muzikos. Daug geriaus butų, kad įvairumo dėlei, paskambytų šį tą iš vadinamos "salioninės" muzikos, labiaus suprantamos paprastai publikai.

Žmonių švietimo ministeris pranešė Vilniaus mokslo apskričio globėjui, kad lietuvių ir lenkų kalbos vidutinėse mokyklose gali mokyties vaikai ir kitų tautų.

Pastaruoju laiku išeivybė į užsienį žymiai sumažėjo. Užsienių pasportų išdavimas iš Vilniaus gubernatoriaus kanceliarijos mažne per pusę susimažino, negu praeitais metais.

(Iš "V.Ž.")

IŠ TRAKŲ.

Prie-pat Trakų gyvena savo pirkelėje valstietė Danilavičienė. Vieną naktį, jai bemiegant, įėję triobon persivilkę žmonės ir pradėję jai galvon šaudyti. Nušauti jos nenušovę, bet labai sužeidė. Kas tat padaręs, esą tardoma.

(Iš "V. Z.")

IŠ ŠAKIŲ,
Suvalkų gub.

Gelgaudiškio dvarponis p. Komaras sumanė prieš Kalėdas įsteigti prie Šakių mokyklos Augustavos ir Šakių folvarkų suaugusiems darbininkams analfabetams vakarinius kursus; pasikvietė pas save Šakių mokytoją p. Vitkaucką, kurs apsiėmė mokyti vakarais susirinkusius darbininkus.

Kaip puiku butų matyt trokštančius darbininkus (daugiausia nori merginos) apšvietimo, bet.... nelaimė! Direkcijos viršininkas ligišiol laiko nusiųstąjį meldimą po staldengte ir nuo Kalėdų nieko neatsakė, laikas bėga.

Buvo užmanymas mokyt nuo Kalėdų ligi Velykų, bet nesulaukus leidimo, gal taip ir nuei tas puikus sumanymas ant vėjo!.... Gaila!....

Mikų Dėdė.

(Iš "V. Ž.")

IŠ LIUDVINAVO,
Kalvarijos pav.

Nėra dar ir metų, kaip Liudvinave susitvėrė "Šviesos" skyrius, o kiek jau krito ant jo galvos visokių užpuldinėjimų šiaip žmonių ir keiksmų vietinio klebono. Kiek jau visokių skundų ant jo buvo paduota žandarams ir policijai.

Vieni, mat, bijo, kad "Šviesa" "bunto" prieš valdžią nepakeltų, kiti, ypač nekurie ukininkai, kad darbininkai streikų nedarytų. Nabagai, mat taip įbauginti streikais, kad dabar visame tik ir mato juos. Taip, daug yra trukdytojų ir net tokių, kurie dėl klebono skanaus papiroso, ar saldžios degtinės "čerkos", jei tik išgirsta kokį nors atsiliepimą apie blogus kunigų darbus, tai tuojau pasiryžę yra lermą kelti.

Vyresnysis Liudvinavo žemsargis, matyt, taip pat bijo "bunto", ir norėdamas, tur but, jį perspėti, gruodžio 22 dieną į skyriaus susirinkimą atėjo su dviem žemsargiais. Mat kažinkas jam buvo pranešęs, kad tą dieną "šviesiečiai" tikrai pakelsią triukšmą.

Ypač jiems visiems neduoda ramumo Juozas Akelaitis, kurs 4 metams buvo ištremtas; ir, matyt, ne tik žemsargiai bijo "bunto", bet ir tarp musų ukininkų atsirado toki kaip va M. J. Šis, susitikęs Senapilės žandarų vachmistrą Fedorovą, pasakojo jam, kad Liudvineve "Šviesa" turį "buntą" pakelti, nes jos valdyboje esąs toks neištikimas žmogus kaip Juozas Akelaitis. Nežiurint į tą viską, "Šviesos" skyrius bujoja ir galima tikėtis, kad daug ką galės padaryti šviesos praplatinimui.

Šviesietis.

(Iš "L. U".)

IŠ GELGAUDIŠKIO,
Naumiesčio pav.

Gelgaudiškio dvarponis p. Komaras prieš keletą sanvaičių pripirko Penevėžyje pas p. Meirovičių (dvaras Liudinis) nepaprastų ir mums prastuoliams dar nematytų karvių ir veršių.

Kinknojom galvomis, pamatę tas karves su auksu "medaliais" ir visai panašias į musų paprastas karvutes....

Didžiai nusistebėjome ir.... nevienas dantis sukandom, išgirdę, jog Komaras užmokėjo už 40 karvių 15000 rublių ir už 16 veršių po 25 rublius!....

Visai nervus mums sugadino ir.... stačiai užsidegė liepsnotos širdįs, sužinojus, jog 40 karvių ir 16 veršių parvežimas apsiėjo 400 rublių!....

Sudėjus į kruvą—baisi skaitlinė! 15 tukstančių 800 rub.! Nebutų iš ko stebėtis, jei butume šiltai apsirėdę ir gerai pavalgę.... neskaudėtų mums širdįs! Bet matydami p. K. tokius išleidimus, o jau Dievui dėkui 5 mėnuo negaudami algų, stačiai turime sušukt: Kas bus?! Ar ilgai reikės mums laukt ir vaikščiot su "pakara" prašyt uždirbto skatiko, iš kurio reikia pirktis mums duona ir apsirėdymas? O ypač mums dienininkams, nes kumetis parsiduoda paskutinę karvutę, kiaulę ir tt.... o męs juk dirbam sau ant "duonos kasdieninės!" Mums nerupi "šio svieto raškažiai".

Mikų Dėdė.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ LUKŠIŲ,
Naumiesčio pav.

Viską, kas naudinga ir gera, kas vestų žmoniją prie šviesos, doros, laisvės ir gerovės, valdžia juo toliaus, juo smarkiaus prižiūri ir varžo.

Pernai tėvai, kam norėjo, galėjo duoti savo vaikus mokyti, arba į namus "daraktorių" pasisamdyti. Galėjo, ir kas norėjo ir šiek-tiek pats mokėjo, užsiimti vaikų abėcėlės mokinimu. O jau šįmet virto kitaip. Pamatė valdžia, jog gymdytojai, kiek gali, rupinasi savo vaikų gerove ir ateičia, jog nesurazdami mokytojų su "svedectvomis", iš bėdos duoda savo vaikus by kam mokyti, by tik mokyti, — susimislijo ir ji (valdžia) prie to prisidėti, nes, sakosi, jog ir jai rupi žmonių apšvietimas. Valdžia gerai numanydama, jog tamsųs žmonės "be svedectvų" ne daug ko išmokys, išleido aplinkraštį, kad tėvai by kam nedavinėtų savo vaikų mokyti, o pasijieškotų mokytojų su "svedectvomis", o iš kur su "svedectvomis" imti, tai jau valdžiai ne galvoj. O daraktoriams valdžia visai uždraudžia kišti nosį, o jeigu kas nepaklausytų, tai grasina pinigiška bausme, arba kalėjimu. Mat kaip gudriai; ir lik prastas žmogau be abėcėlės.

Varžo valdžia ne tik atskiras ypatas, bet ir legališkas draugijas. Pernai Lukšių "Žiburys" savo valia ir galia sumanė šventadieniais mokyti jaunuomenę rašyti. Mokinosi apie 40 merginų. Visi džiaugėsi; tik kai-kuriems nelabai tai patiko: tarnaitės ilgiau užtrunka Lukšiuose ir nepareina laiku kiaulių šerti. Kits ir plačiau suprato: "kam, girdi, reikia darbininkams mokslo, juk ukininkams nuo to nebus geriau. Kad mokytų taip tik vienas "namų merginas", tai butų gerai! O vyrai su protų, su "pretenzijomis", tik be gerų širdžių! Turbut panašiai ir valdžia manydama, jog jai nuo liaudies apšvietimo nebus geriaus, pradėjo varžyti ir draugijų laisvą mokslo platinimą. Tai reikia mokytojų su teisėmis, tai reikia valdžios leidimo. Kad apeiti tas naujas kliutis kun. Skinkis kreipėsi į Lukšių mokytoją p. Bačevičių, kad apsiimtų šventadieniais jaunuomenę mokyti. Mokytojui sutikus, kreipėsi į mokyklų direkciją, kad leistų mokyti. Valdžia leido; tik dabar reikia pradėti mokslas. Bet kaip girdžiu ir merginos su močiutėmis saviškai priekabiauja, saviškas kliutis išranda. Tai kad mokytų "Žiburio bute, kaip pernai.

Merginos! kun. Skinkis viską prirengė, dabar jusų eilė: verskit tą viską sau į naudą. Viešai parodykite, jog jųs trokštate apšvietimo ir mokate pasinaudoti kiekviena proga, tuo kuo šiandien galima, idant sulaukti sau ir musų kraštui geresnių, laisvesnių laikų. Siauras prie apšvietimo takelis, bet reikia ir tokiu naudoties, kad suvis neapželtų, o pavirstų į didelį taką, į kelią prie apšvietimo.

Užkurys.

("V.Ž.")

IŠ KAUNO.

Kauno kalėjime sėdi sekančios ypatos:

1) Juozas Bukauskas iš Kauno, sėdi nuo liepos 19 d. 1907 m.; 2) Vladislavas Meškerevičius, Antanas Gicevičius, Zarasų pav., sėdi nuo lapkričio 2 d. 1907 m.; 4) Antanas Kaupas, Kauno pav., sėdi nuo lapkričio 2 d. 1907 m.; 5) Jonas Stančyk, valsčiaus raštininkas, Ukmergės pav., sėdi nuo gruodžio 17 d. 1905 m.; 6) Jonas Parioko, Ukmergės pav., sėdi nuo liepos 4 d. 1906 m.; 7) Konstantinas Zacharčenko; 8) Boleslavas Skomorokas iš Keidainių, sėdi nuo spalių 26 d.; 9) Benul Rod iš Šiaulių, sėdi nuo spalių 16 d. 1907 m.; 10) Mendel Cheifea iš Dinabugo, sėdi nuo liepos 5 d. 1907 m.; 11) Icek Rudžovskis iš Šiaulių, sėdi nuo birželio 13 d. 1907 m.; 12) Kazys Vasiliauskas, Kauno pav., sėdi nuo liepos 1 d. 1907 m.; 13) Jankel Grinšpol iš Jauniškės, sėdi nuo liepos 20 d. 1907 m.; 14) Mikolas Kaja, Minsko gub.; 15) Perec Paikin iš Kauno, sėdi nuo spalių 1 d. 1906 m.; 16) Karolis Šenbergas iš Kauno, Tilmanso dirbtuvės darbininkas, sėdi nuo lapkričio mėn. 1907 m.; 17) Gicevičius; 18) Borle Puzninski, Černigovo gub., sėdi nuo rugpiučio 13 d. 1907 m.; 19) David Pergon iš Kauno, Šuvalo dirbtuvės darbininkas, sėdi nuo rugsėjo 13 d. 1907 m.; 20) Aleksiejus Pinikovas; 21) Šeluga; 22) Pudgin; 23) Kairis; 24) Dionizijus Skrzetuskis iš Kauno, sėdi nuo rudens 1907 m.; 25) Juozas Saudleris. Visi virš minėtiejie kaliniai iš niekur neturi jokios pagelbos; 26) Stasys Didžiulis, Vilkmergės pav., sėdi nuo vasario 15 d. 1906 m.; 27) Petras Kimantas, Raseinių pavieto, sėdi nuo gruodžio 26 d. 1906 m.; 28) Konstantinas Rogavičius, Raseinių pav., sėdi nuo gruodžio 26 d. 1906 m.; 29) Maks Černecki iš Kauno, Šuvalovo dirbtuvės darbininkas, sėdi nuo liepos 22 d. 1907 m.; 30) Juozas Karpavičius iš Kauno, Šuvalo dirbtuvės darbininkas, sėdi nuo rugsėjo 7 d. 1907 m.; 31) Henrikas Chein iš Dinaburgo, sėdi nuo gruodžio 9 d. 1907 m.; 32) Aronas Kagan iš Kauno, siuvėjas, sėdi nuo liepos 5. d. 1907 m.; 33) Vulf Linda iš Keidainių, sėdi nuo balandžio mėn. 1907 m.; 34) Juozas Šalčius iš Aleksotos, sėdi nuo rudens 1906 m.; 35) Vincentas Suchockis iš Kauno, Tilmanso dirbtuvės darbininkas, sėdi nuo rugsėjo mėn. 1907 m.; 36) Benediktas Zaržeckis, sėdi nuo rugsėjo mėn. 1907 m.; 37) Augustas Holcveg iš Kauno, Tilmanso dirbtuvės darbininkas, sėdi nuo spalių 1907 m.; 38) Vladislavas Vožgiallo iš Kauno, Šuvalo dirbtuvės darbininkas, sėdi nuo gruodžio 15 d. 1905 m.; 39) Stasys Resyvitis; 40) Bronislavas Mištautas iš Kauno, šiaučius, sėdi nuo gruodžio 15 d. 1905 m.; 41) Jurgis Nenors iš Aleksotos, sėdi nuo gruodžio 15 d. 1905 m.; 42) Bronislavas Cirtautas; 43) Vinkšna iš Kauno; 44) Montvilas iš Kauno; 45) Povilas Paškevičius iš Kauno, sėdi nuo birželio mėn. 1907 m.; 46) Tamoliunas iš Kauno, Tilmanso dirbtuvės darbininkas, sėdi nuo rudens 1907 m.; 47) Aleksandras Rakevičius iš Kauno, sėdi nuo rudens 1907 m.; 48) Karabinas. Visi šie gauna pašelpą iš namų ar nuo pažįstamų, bet neužtektinai; naudojasi iš "R. K.": 49) Kazys Maulis, Panevėžio pavieto, provizorius, sėdi nuo lapkričio 3 d. 1906 m.; 50) Juozas Sroga, Panevėžio pav., studentas, sėdi nuo lapkričio 4 d. 1906 m.; 51) Povilas Žiekevičius, Panevėžio pavieto, sėdi nuo sausio 27 d. 1906 m.; 52) Jonas Bartaševičius, Panevėžio pav., sėdi nuo lapkričio 4 d. 1907 m.; 53) Mikolas Šenkeris iš Plungės, studentas, sėdi nuo birželio 18 d. 1907 m.; 54) Juozas Paknis, sėdi nuo gruodžio 15 d. 1905 m.; 55) Boleslavas Sipavičius; 56) Bronislavas Sipavičius; 57) Vorobjovas; 58) Boris Moločnikov; 59) Krzen. Tie visi aprupinti.

(Iš "L.U.")

IŠ UKMERGĖS.

Padėjimas kalėjime kuobiauriausias. Politiškiems neleidžia nė atsiunčiamojo valgio, jeigu atveža valgį ne giminietis. Jeigu priseina kada parašyti prašymą, nubosta melsti Bankauskį, vyresnyjį sargą: jis siunčia pas viršininką, o tas prie pirmojo, taip ir kartojas begalo.... Ant galo išsiprašęs parašyti prašymą, kuriame nors vienu žodžiu užkliudysi apie pasielgimus kalėjimo administracijos, tada tikėkis, jog tas prašymas nebus išpildytas. Kartais politiškas nusidėjėlis nori parašyti prašymą, norėdamas išskaityt, ar tai liudininkus, ar tai prašyt apgynėjo; administracija jam atsako: "nėra laiko"! Ir praleidžia laiką. Jeigu gi pasiprašys jam tinkamas žmogus, tada užteks laiko ir nebus atsakyta.

Tankiai prisieina politiškiems ištisas sanvaites ir net mėnesius badauti ir maitinties dviem svarais

duonos, nes atsiųstąjį valgį viršininkas Jakubauskis grąžina, sakydamas, buk atsiunčiamoji pašelpa politiškiems ateinanti iš kokios tai slaptos organizacijos.

Tas pats.

(Iš 'Ž.').

IŠ PANEVĖŽIO.

Sausio 31 d., apie 7 valandą vakare, ant Šeduvos gatvės liko mirtinai sužeistas (jau mirė) policistas. Kas jį užmušė — nežinia, bet iš jo revolverio galima spręst, kad jis pats nusišovė: jam pakliuvo į pilvą trįs kulkos, o apžiurėjus jo revolverį, nerasta taip pat trijų kulkų. O antra—buvo amžinai girtas.

P. Žvirblaitis.

(Iš "Ž.")

IŠ GRUZDŽIŲ,
Šiaulių pav.

Daug žemės turi aprėpęs Nariškino dvaras, daug žmonių išmetęs iš apgyventųjų vietų. Vis dar jam negana. Jis plėšia, ką sučiupdamas, ką pakliudamas. Suranda kokį mažiausią kabliuką ir jau nusitveria jo, kad nebeištruksi. Buvo čia prie bažnyčios žemės sklypelis, duotas miestėnų tulam Striunai. Tą žemę valdė Striunos tėvai ir tėvų tėvai apie 200 metų. Neturėjo tik raštų. Dvarininko Nariškino valdyba vieną dieną ir liepia jam kraustyties iš savo žemės, nuverčia triobas ir priskiria tą sklypelį prie savo bekrašto išsiplėtojusių dvarų. Nieko negelbi žmogelio prašymai palikti jį ant savo žemės. Sako: imk, jei nori, į nuomą, mokėsi 37 rub. už plotą 17 sieksnių ilgumo ir 10 platumo. Tuo tarpu gi jo tėvai temokėję po 30 kap. už žemę.

P. B—is.

(Iš "Ž.")

IŠ SALOČIŲ,
Panevėžio pav.

Gruodžio 6 d. du Saločių parapijos vyru, grįždamu girtų iš Pasvalio, pagriuvo kelyje ir nušalo rankas ir kojas. Jų nupiovimui nėra skatiko, todėl abudu guli dabar namie be pagelbos, žaizdos puna. Mat prie ko atveda girtybė.

(Iš "V.Ž.")

PUSMETINĖ VILNIAUS LIETUVIŲ DVIKLIASINĖS MOKYKLOS ĄTSKAITA.

Užsimezgus 1904 m. Vilniaus Lietuvių Savitarpinės Pašalpos draugija tuojaus išvydo daugybę laukiančių jos darbų. Pirmon eilion stojo Vilniaus lietuvių mažų vaikų sušelpimas, kurių auklėjimo jų tėvai beturčiai negalėjo, kaip reikiant, aprupinti. Šios draugijos narių kuopelė 1905 m. sumanė įsteigti šv. Makalojaus bažnyčios namuose "Lietuvių Vaikams Prieglaudą", kurią, vyskupui Roppui patarus, leido Vilniaus gubernatorius įsteigti. Toji Prieglauda suėjinko apie 30 berniukų ir mergelių, kurie mokėsi tam tikriems žmonėms prižiurint. 1906 m. taspats žmonių burelis (pp. Kriščiukaitis, kun. Kukta, Pov. Matulionis, V. Urbanavičius, Ant. Vileišis, Petras Vileišis ir kiti) įsteigė "Vilniaus lietuvių neturtėlių vaikų Globos Draugiją prie bažnyčios šv. Mikalojaus". Iš pirmosios įstaigos vaikai ir lėšos persikėlė antrojon.

Tais pačiais 1906 m., susirinkęs Pašalpos Draugijos bute lietuvių burelis, parinko pp. Basanavičių, Emiliją Vileišienę ir kun. Viskantą pasiteirauti pas Vilniaus apšvietos globėją, bene galima įsteigti Vilniuje pradinė lietuvių mokykla. Šio burelio atstovai pranešė kitam susirinkimui, kad galima tikėtis mokyklą leisią, ir buvo paskirti jos įsteigėjais kun. Viskantas, Ant. Vileišis ir Pov. Matulionis, kurie padavė prašymą su dvikliasinės mokyklos programu. Kunigui Viskantui iš Vilniaus išsikėlus, kituodu įsteigėju 1907 m. kovo 29 d. sulaukė nuo Vilniaus mokslo apskričio globėjo leidimą po Nr. 5174 įsteigti Vilniuje 2 kliasų mokyklą šiokiomis sąlygomis:

Mokykla - privatinė, D-ro A. Vileišio ir Pov. Matulionio steigiama priaugantiems vaikams, jų protui, tikėjimui ir dorai išlavinti. Mokykla — Vilniaus direkcijos žinioj, susideda iš prirengiamosios ir dviejų pamatinių dviem skyriais kliasų. Abiejų lyčių vaikai priimami nuo 7 ligi 15 amžiaus metų, įmokant per metus 10—12 rublių. Mokykloje išguldoma: tikėjimas, rusų kalba, lietuvių kalba, aritmetika, geografija, istorija, prigimties žinios, dailarašystė, piešimai ir giedojimas; beto vasarose lauke ir miške vaikai mokinami su pavyzdžiais prigimties istorijos. Įsteigėjams leidžiama įkurti prie mokyklos knygynėlis, vesti ir prižiurėti mokyklos tvarkos, parinkti turinčius mokymo teises mokytojus. Mokykloje mokinama prisilaikant 2 kliasų Vilniaus apskričio ministerinių mokyklų programos, papildytos "priedais apie lietuvių kalbą".

Pritarus liaudies mokyklų inspektoriui, p. Kukuškinui, mokykla liko įkurta šv. Mkialojaus bažnyčios namuose 1907 m. Rugsėjo 15 d. ir iškarto įgijo 26 mokinius, kurie persikėlė iš jau paminėtos "Globos"; šioj paskutinėj liko tik dar nepriaugę mokslo amžiaus vaikai.

Mokykla iš pradžių buvo vedama p. Grybo, paskiaus p. Kauno ir prižiurima p. inspektoriaus Kukuškino, Lietuvių ir rusų kalbos išguldoma vienaražiai; lietuviškai išguldoma aritmetika ir etnografiškosios Lietuvos geografija ir istorija, šiaip geografija ir istorija išguldoma rusiškai; prigimtis išguldoma su paveikslais. Tikėjimo dalykus išguldo kapelionas ir mokinimo programą taikina prie vaikų išsilavinimo, I kliasoj skirdamas 3 valandas, II—2 val. per sanvaitę. Lietuvių kalbai skiriama 1 kliasoj nuo trečios ligi penktos viso mokymos laiko dalies, II—ketvirtą dalis viso laiko, neskaitant to laiko, kurs paskirtas aritmetikai ir Lietuvos istorijai ir geografijai. Dainuojama tiktai lietuviškosios dainos.

Mokyklą lanko dabar 35 mokiniai, 20 berniukų ir 15 mergaičių. Vaikai užima kambarį 4 langais, kiekvienam vaikui tenka po 2 ketvirt. aršino vietos ir po trečią dalį kubinio sieksnio oro. Vaikai sėdi dvilypėse sėdynėse poromis. Mokinių mažai-kas išgali mokėti už mokslą, daugumui reikia duoti dovanai knygos ir net popieris, nevisi turi šiltus drabužius ir žiemos laike nemaža vaikų likosi namie.

Mokyklos lėšos susidėjo iš paliktų "Prieglaudos" ir "Globos" lėšų ir naujai skiriamųjų mokyklai. Nuo Prieglaudos jai teko sėdynės, kedės, stalas—visi į 85½ rublių. Savitarpinė Pašalpos Draugija naujai paskyrė 150 rub., apšvietos "Vilniaus Aušros" Draugija—250 rub., šiaip visokių aukų, apie kurias buvo skelbiama Vilniaus laikraščiuose, — 250 rub., nuo kun. Kuktos 100 rub. butui apmokėti. Viso mokyklos turto pinigais ir rakandais yra pažadėta šiems 1907—1908 mokslo metams 735 rub. Gyvais gi pinigais įplaukė šiam pusmečiui — aukų 250 rub., nuo kun. Kuktos 50 rub., nuo tėvų už mokymą 10 rub., nuo "Aušros" 50 rub., viso 360 rub. Išleista gi per tą pusmetį: mokytojo algai 160 rub. (kun. Kukta tikėjimą išguldo neapmokamas knygoms vaikams 10 rub., už butą, kurą, sargui, šviesai, kanceliarijai M. 145 rub., viso 315 rub. Taigi gyvais pinigais lieka 45 rub., bet su pažadėtais 1908 m. mokykla turi 420 rub. (rakanduose, knygose, prietaisuose apie 120 rub. ir 300 rub. pinigais). Dabartinės mokyklos užlaikymas apsieina kas mėnuo 69 rub., neskaitant to, kas išeitų kunigo apmokėjimui.

Mokyklos tvarką veda tam tikras komitetas, kurin įeina: atsakomiejie įsteigėjai—D-ras Vileišis ir Pov. Matulionis, "Aušros" įgaliotiniai J. Vileišis ir O. Puidienė, Savitarpinės Pašalpos Draugijos įgaliotiniai p. Urbanavičius ir kun. Kukta (kartu ir tikėjimo mokytojas), mokyklos vedėjas A. Kaunas ir tėvų išrinktiejie po vieną nuo dešimties, — viso 10 žmonių, kurie susieina kas sanvaitė ir svarsto mokyklos ir mokymo reikalus. Kas pusmetį komitetas turi duot atskaitą direkcijai ir visai lietuvių tautai.

Šią pirmąją mokyklos atskaitą visuomenei paduodamas, komitetas prižada ir toliau iš paskutiniųjų stengties, kad Vilniaus lietuvių mokykla taptų Lietuvos sostinėj tikru tautiškuoju žiburiu.

Vilniaus Lietuvių 2 kliasų Mokyklos Komitetas.

30 XII 1907. Vilniuje.

("V. Ž.")

IŠ LIETUVOS MOKYKLOS.

Ligi paskutinių laikų musų šalies mokyklos prigulėjo vien tik nuo valdininkų. Valstiečiai, kurie užlaiko tas mokyklas ir nuo kurių turi prigulėti jų sutvarkymas, neturėjo jokio balso. Ačiu valdininkų triusui apie mokyklas, lietuvių tauta pasiliko tamsi ir nuvarginta. Mokytojais buvo skiriami žmonės ne tik ką nemokantiejie lietuvių kalbos, bet tankiausiai ir toki, kurie, ligi savo atkeliavimui į Lietuvą jos šviesti, buvo nematę ir į akis lietuvio sodiečio. Ką galėjo duoti tokia mokykla? Vien tik blėdį. Musų vaikai lankė tas mokyklas, daugumas jų gavo liudijimus apie baigimą mokyklos, bet ar daug iš jų tarpo atsiras tokių, kurie, praslinkus porai metų, mokėtų parašyti nors savo pravardę? Paimkime nors tokį faktą: Pumpėnuose (Panevėžio pav.) viens iš baigusiųjų mokyklą vaikų atėjo po 1½ metų atsiimti liudijimą. Kada reikėjo pasirašyti, vaikinas pasakė, kad jau jis užmiršęs. Mokytojas parašė jo pravardę, o priruoštas gyveniman žmogus galėjo tik kopiją nuimti. Ir nenuostabu. Vaikas mokėsi tik tai dėl mokytojaus ir mokyklos, tada kaip kitose šalyse, kur žmonės patįs sprendžia ir tvarko savo mokyklas, tos pastarosios sutvarkytos taip, kad jose valstiečių vaikai ruošiasi prie gyvenimo. Daug geresnė buvo mokykla motutės. Ji (motutė) nedaug mokino: tik litanijas ir mišių maldas pas ją išmokome, bet ačiu tam mokslui kaikurie iš mųs šiandien skaito knygas ir laikraščius.

Dabar nors truputį leista valstiečiams spręsti apie savo mokyklas. Užtat per kiekvieną sueigą, kiekviename valsčiuje vienbalsiai reikalaukime, kad visose valsčiaus mokyklose mokytojais butų lietuviai, kad lietuvių kalbai butų duota koplačiausia vieta, kad už skiriamus knygynui pinigus butų išrašomi laikraščiai ir knygos lietuvių kalboje, kad knygas galėtų išrašinėti mokytojas be direkcijos viršininko cenzuros: jau kartą valdžia cenzuravo jas ir žino, kad jų turinys nėra pavojingu valstybės tvarkai. Neatkreipkime atydos į kalbas tamsuolių, kad lietuviškai išmokęs nesusikalbėsi su uriadninku. Ne dėl uriadninko musų vaikai lanko mokyklas, o dėl to, kad galėtų atskirti gerą nuo blogo, kad lengviau butų atrasti ir nenukrypti nuo kelio, kuris mus veda prie laimės, prie musų buvio pagerinimo. Mokėkime tik męs lietuviškai, gerbkime savo kalbą, o tada mokės ir gerbs ją ir musų valdininkai, kuriuos męs maitiname.

Nebėr pasaulyje nė vienos šalies, kuri kaip nebutų maža, o vis turi tautiškas mokyklas ir pradinėje mokykloje visi mokslo dalykai išguldomi prigimtaja žmonių kalba. Tik tose šalyse, kur viešpatauja prispaudimas, kur viskas surėdyta taip, kad laikyti žmones tamsumoje, kad galima butų juos skriausti, išnaudoti, neįleidžia gimtinės kalbos į mokyklą. Bet negirdėti tokio atsitikimo, kad nors viena tauta butų atsisakius nuo savo reikalavimų. Ir dabar daugelyje vietų ir daugybė prislėgtų tautų aršiai kovoja, kovoja ligi paskutiniam kraujo lašui už tautišką mokyklą, kaip antai: rusinai — Austrijoje, lenkai — Vokietijoje, lenkai, latviai, totoriai, baškyrai, gruzinai ir daug kitų Rusijoje gyvenančių tautų. Taigi ir męs, lietuviai valstiečiai, reikalaukime sau tautiškos ir vien tautiškos mokyklos.

Valstietis iš Pumpėnų.

(Iš "L.U.")

NAUJA PARTIJA.

Triukšmingai ir karštai pradėjo darbą lenkų endekai Lietuvoje ir Baltgudijoje. Laikydami savo įsikarščiavimą už reališką gyvenimo faktą, jie manė, kad netoli jau tas laikas, kuomet visa Lietuva atsitiks jų rankose, kuomet visi lietuviai su didele padėka priims iš jų rankų, taip maloniai teikiamąją "augštesnę kulturą" ir jie, endekai, neatiduos lietuviams "nė pėdos žemės, nė vieno žmogaus". Karštis buvo didelis, svajonės plačios. Susidedanti iš dvarininkų ir turtingųjų miestiečių endekų partiją svajojo apie netolimus laimingus laikus, kuomet po jų vėliava stos visi demokratijos luomai ir jiems, ponams, sugrįž laimingi senovės laikai. Bet gyvenimas beširdis, nemėgsta tuščių svajonių. Gyvenimas veikiai užpylė šaltu vandeniu karštas endekų svajones. Lietuviškoji demokratija griežtai nuo jųjų atsikratė ir aiškiai šitai parodė rinkimų laikais. Kratėsi nuo jų ir susipratusi baltgudžių demokratija. Net tarp lenkų demokratijos jie rado pasekėjus tiktai tamsioj fanatizuotoj minioj.

Endekų karštis pradėjo atšalti juo labiaus, kad tarp pačių vadovų pasirodė reikalų skirtumas. Dvarininkai endekai, įbauginti agrariško judėjimo, pastebėjo, kad jų bendradarbiams endekams miestiečiams netaip gyvai rupi dvarininkų reikalai, ir šie pastariejie atskilo nuo endekų ir sutvėrė "lenkų vietinę partiją". Tai buvo grynai dvarininkų - endekų partija. Atpratę iš seno nuo veiklaus darbo ir neturėdami savo eilėsi veiklesnės miesto buržuazijos, nauja dvarininkų partija neįstengė pasirodyti gyvenime; jį pasiliko ir ligšiol tebesti apmirusi.

Bet gyvenimas toliaus ėjo. Endekų karštis dar labiaus atšalo. Daugelis jų pamatė, kad jie netaip didelė spėka, kad galėtų taip labai šiaušis ir skelbti kovą visam kas ne lenkiška ir ne endekiška; o kas blogiausia, tai pastebėjo, kad tokiu keliu ponai - endekai ir jų šalininkai neįstengs įgyti įtekmę Lietuvoj. Atsirado reikalas nusileisti ir eiti kiek tykesniu keliu, kad užmesti lietuvių demokratijai ponų politiką. Maža to. Reakcijai įsivyravus, politika pavojinga tapo. Daugelis endekų, ir taip neprielankių politikai dabar galutinai išsigando politikos, nes ponai nemėgsta pavojingų darbų. Atsirado reikalas sutverti nepavojinga, taiki organizacija. Ir ji atsirado. Tolymesnė endekų evoliucija galų gale pagimdė: "lenkų visuomenės darbo sąjungą Lietuvoj ir Baltgudijoj".

Ta sąjunga dar tik tveriasi, bet savo programą skelbia Vilniaus lenkų laikraštyj "Kurjer Litewski", iš kur męs galime patirti, kad tai yra tolymesnis Lietuvos lenkų endekų evoliucijos žingsnis. Jiems rupi ne musų šalies visuomenės labas, bet "lenkai", tarytum visuomenės darbe, kuri jie stato už savo pirmą uždavinį galima išskirti Lietuvos lenkų mažumą iš nelenkiškos didžiumos. Taip pažymėję, ir teisingai pažymėję, kad jiems lenkams negalima didžioji politika šioj šalyj, nes nesiremia jie liaudim, jie šaukia lenkus sukrusti įgyti spėkų, ir patraukti prie savęs liaudį. Susivienyję ir patraukę savo pusėn liaudį, "męs, girdi, ir musų kultura busime butinai reikalingi šaliai. Kitaip nereikalingi ir miriop pasmerkti". Štai kaip sanprotauja naujos partijos įsteigėjai. Ne žmonių reikalai jiems rupi, bet "męs", t. y. jie patįs, liaudyj jie mato tiktai įrankį savo tikslus pasiekti. "Augštesnėji", endekų paprastai skelbiamoji kultura, nors čion kiek ir pridengta, bet kaip yla kyšo iš maišo. Kaipo obuolys nukritęs nuo endekų obelies, naujoji partija neiškenčia nemetusi akmenį į lietuvius: "turime, esą, prieš savę tvirtą tautišką organizaciją, kuri rupinas įduoti liaudžiai akmenį prieš mus — męs, girdi, atsakome jai tverdami savo organizaciją, kuri tą liaudį duona apginkluos". Nors lietuviai ir žemesnės, anot endekų, kulturos, betgi šitame atvejije jau seniai suprato, kad ta jų teikiamoji duona tai tiktai lenkų dvarininkų ir turtingos buržuazijos politikos kilpa, kurią jie norėtų užmesti ant lietuvių demokratijos kaklo.

Bet veltui tas darbas. Lietuviškoji demokratija neleis užmesti sau ponų politiką. Ji nepriims teikiamos "duonos", nes tai ne duona, bet ponų luomo politikos įrankis.

Lietuvių demokratija gali eiti ir dirbti išvien tiktai su tikraja lenkų demokratija, kuri nieko bendro su endekais neturi. Bet tas laikas dar neatėjo. Dar pergiliai įsikerėjus Lietuvos lenkų visuomenėj endekų pasėtoji sėkla.

("V.Z.")

KONKURSŲ KOMITETO PRANEŠIMAS.

1907 metų gruodžio 30 d. buvo Vilniuje Konkursų Komiteto susirinkimas. Į susirinkimą atvyko Komiteto nariai: pp. Pleirytė-Puidienė, Bortkevičienė ir Žilinskis, kuris drauge yra teisėju, pp. P. Daugirda, kun. Tumas ir J. Vokietaitis. Neatvyko šie teisėjai: pp. J. Jablonskis, A. Kasakaitis ir J. Grabauskis. P. Jablonskis atsiuntė laišką, nurodydamas darbo programą ir pasiaiškindamas, kad negalėjęs atvykti dėlei ligos.

Konkursų Komiteto narys, p. Pleirytė-Puidienė, perskaitė konkursų sąlygas, kurios savo laiku buvo tilpusios lietuvių laikraščiuose, ir papasakojo visą konkursų istoriją.

Per susirinkimą išsiaiškino, kad lig 1907 m. gruodžio 30 d. esą atsiųsta konkursan 32 veikalu. Susirinkimas nutarė, kad konkursas svarstytų ir neatsiųstus žymiausius veikalus, kurie jau yra vartojami.

Nesant teisėjų tarpe specijalisto istoriko spręsti apie istorijos vadovėlius, Komitetas vienu balsu nutarė pakviesti tam tikslui teisėju p. Sofiją Kymantaitę.

Nutarta laiškais paklausti neatvykusiuosius į susirinkimą teisėjus, ar jie besutinką buti teisėjais.

Per p. Žilinską kreipėsi į Komitetą p. Matulaitis, prašydamas priimti konkursan jo Lietuvos istorijos vadovėlį, kuris busiąs parašytas pasibaigus paskirtamjam terminui. Kadangi konkursan atsiųsta tiktai vienas Lietuvos istorijos vadovėlis, todėl Komitetas sutiko paskirti p. Matulaičiui naują terminą: 1908 m. kovo 1 dieną.

Kad pasekmingiau atlikus darbą, teisėjai pasidalino į šias sekcijas.

I-ji — skaitymo knygelių ir gramatikos sekcija: pp. Jablonskis, Daugirda, Grabauskas ir Kasakaitis;

II-ji — aritmetikos sekcija: pp. Žilinskis, Vokietaitis ir Kasakaitis;

III-ji — istorijos sekcija: pp. Kymantaitė, kun. Tumas ir Žilinskis.

IV-ji — geografijos sekcija: pp. Kymantaitė, kun. Tumas ir Vokietaitis.

Du atsiųstu veikalu: M. Vasiliausko ir J. Matulevičiaus "Musų Dirva" ir p. Mikolainio "Naujas budas išmokti rašyti" netinka konkurso sąlygoms. Todėl nuspręsta šių dviejų veikalų nebepriimti konkursan, ir pareikalavus autoriams, grąžinti jų pačių lėšomis.

Galutinai spręsti apie atsiųstuosius veikalus ir premijoms paskirti teisėjai ir Konkursų Komitetas susirinks Vilniujs 1908 m. balandžio 17 (30) dieną.

Iš amerikiečių konkursams pažadėtųjų pinigų ligšiol kun. J. Žilinskis atsiuntė 200 doliarių Komiteto nariui T. Žilinskiui. Amerikiečiai kviečiami siųsti pažadėtuosius pinigus Kaunan, p. T. Žilinskio vardu. Visi pinigai, kurie jau yra atsiųsti, ir tie, kurie dar bus atsiųsti, nutarta sudėti Kaune Valst. Banko skyriuje.

Išlaidos kelionėms ir vadovėlių siuntinėjimui nuo vieno teisėjo pas kitą, kiek galima, bus sugrąžintos iš tam tikslui paskirtųjų pinigų.

O. Pleirytė-Puidienė.
T. Žilinskis.
F. Bortkevičienė.
J. Vokietaitis.
Pr. Daugirda.
Kun. J. Tumas.

Teisėjų adresai: T. Žilinskio—Kaunas, Mažoji Totorių gatv. Nr. 7. J. Vokietaičio — Kaunas, Naujoji gatv., Millerio namai. Z. Kymantaitės — Vilnius, Portova gatv. Nr. 4 b. 8. Kun. J. Tumo—Vilnius, Didžioji gatv. Nr. 23 b. 10. J. Jablonskio — Panevėžys, Mokytojų seminarija. J. Grabauskio — Seinai, Miesto Mokykla. P. Daugirdos — Jeznas, Vilniaus gub., Trakų pav. A. Kasakaičio — Kėdainiai, Kauno gub., Surviškių kaimas.

(Iš "L.U.")

ANTANAS VILKUTAITIS.

Jau buvo kalbėta apie musų mirusius literatus, kaipo štai: Kudirką, Biliuną ir kitus. Tačiaus autorius visiems žinomos komedijos "Amerika pirtije", Keturakis lyg užmirštas pasilieka. Šita komedija jau daug sykių buvo statoma ant scenos Peterburge, Rygoje, Liepojuje, Vilniuje ir kitose Lietuvos vietose ir vis su geru pasisekimu. Taigi taip plačiai žinomos komedijos autoriaus nepridera mums užmiršti. Keturakis tatai Antano Vilkutaičio slaptyvardis. Jis gimė 1854 m. Gulbinų kaime, Kalvarijos parap., Suvalkų gub.; mokinosi Senapilės gimnazijoj, paskui Maskvos universitete matematikos skyriuje, o 1887 m. nuvyko Peterburgan ir pastojo dar mokytis inžinierių institutan, kur 1891 metais pabaigė mokslus su kelių inžinierio laipsniu, tais gi 1891 metais priskirtas prie kelių ministerijos ir išsiųstas ant Užkaukažio geležkelio kaipo inžinierius. Jis gyveno mieste Poti, o paskui stotyje Akstafa. Ten begyvendamas, pataisė geležkelio šaką į Kaukazo kalnus penkių mylių ilgumo. Besidarbuojant ant Užkaukazio geležkelio, Vilkutaičiui atsitiko nelaimė. Vieną sykį vakare, beardant bėglių liniją, užgavo jį geležkelio garvežis iš užpakalio ir labai apsvaigino. Apsvaigintas gulėjo keturias valandas be jausmų. Rods jis po keturių valandų atsigavo; bet nuo to laiko sutrenktos jo smegenys pradėjo sirgti, ir protas temti. Pabaigoje 1902 metų tapo pakviestas Peterburgan ir patalpintas Šmito ligonbutije, kur ir pasimirė 1903 m. Palaidotas ant katalikų kapų Vyborgo šalies. Ant kapo Vil—čio, rods, yra medinis kryželis su rusišku parašu, bet jau pakrypęs, o pavasarį gali visai parvirsti, o su tuo ir kapo žymė išnyktų. Todėl priderėtų Peterburgo lietuviams atkreipti atydą į šito garbingo musų literato kapą. Tiesa, Peterburgo lietuvių savitarpinės pagelbos mažaturčių draugija žadėjo apie tai rupintis ir ketino surengti vakarą tam tikslui su pastatymu komedijos "Amerika pirtije" ir už likusius pinigus nuo vakaruškos papuošti Antano Vilkutaičio kapą. Bet tačiaus pati draugija dar jauna, daug turi kitų savo darbų, o kapitalo mažai.

Todėl ar nesektųsi peterburgiečiams sutaisyti tam tikras lietuvių komitetas, kursai paimtų ant savęs rupesnį apveizdėti a. a. Antano Vilkutaičio kapą. Be abejonės ir pati visuomenė nepagailėtų sumesti kiek skatiko neužmirštinam autoriui "Amerika pirtije".

Žiemkentis.

(Iš "V. Ž.")

IŠ AMERIKOS.

MONTINŽUDŽIAI.

Fort Wayne, Ind. Miestelyj Anderson, Ind. likosi suareštuoti du vaikinai, Grover C. Blake ir Orsel Reynolds. Jie apkaltinti užmušime Blakes motinos, Reynolds tik motinžudžiui pagelbėjo. Užmušė gi Blake savo motiną užtai, kad ji girtuokliavimui jam pinigų duoti ne norėjo. Atlikę savo biaurų darbą, vaikinai visą naktį gėrė. Suėmė juodu besėdant į geležinkelio traukinį.

TABAKO AUGINTOJAI NORI IŠSIKRAUSTYTI.

Lexington, Ky. Dėl užpuldinėjimų naktinių raitelių, šitų aplinkinių tabako augintojus tokia apėmė baimė, kad jie nori savo farmas apleisti ir išsinešdinti kitur. Žemės samdytojai apleidžia samdomą žemę ir kraustosi kitur.

EMMA GOLDMAN KALBĖJO.

Milwaukee, Wis. Kadangi Chicagos policija neleido anarchistei, Emmai Goldman viešai kalbėti, tai ji iškeliavo į Milwaukee, kur policija ne stabdė susirinkimo. Teisybė, salėj buvo daug policistų, bet jiems neduota proga į kalbą kištiesi.

PRANAŠAUJANTIS ŠALTINIS.

Beloit, Wis. Ant farmos Charleso Liathers yra ypatiškas šaltinis, tekantis iš labai giliai. Prieš žemės drebėjimą mieste San Francisco iš jo ėjo smarkus griausmas ir traukėsi iki žemės drebėjimo. Dabar šaltinis vėl griauti pradėjo, todėl mano, kad jis kur nors Šiaurinėj Amerikoj vėl išpranašaus žemės drebėjimus.

PADAVADIJIMAS PRIEŠINGAS TEISEMS.

Jefferson City, Mo. Miesto valdžia buvo išleidusi padavadijimą uždraudžiantį rinktiesi žmonėms ant gatvių kerčių. Teismas vienok tą padavadijimą pripažino priešingu teisėms ir panaikino.

TEISMO LIUDININKAS PASMERKTAS PAKARTI.

Caldwell, Idaho. Valstijos liudininkas Orchard, stojęs prieš darbininkų organizacijos vadovus bylose Haywoodo ir Pettibone, savo tokioje byloj likosi pasmerktas pakorimu. Bet teisėjas Wood užmanė pakeisti mirties bausmę kalėjimu.

NORI GRĮŽTI NAMON.

Denver, Col. 300 išalkusių bulgarų atsišaukė prie Colorado gubernatoriaus melzdami arba duoti jiems darbą, arba sugrąžinti juos jų tėvišken. Jie likosi suvilioti agentų, bet išdirbus kelias dienas, juos nuo darbo vėl atstatė.

DIDŽIAUSIAS TILTAS.

New York. Perėjimo dalis "Contilener" tilto likosi jau atidaryta. Padirbimas viso tilto kaštuos 25000000 dol. Apatinė tilto dalis paskirta perėjimui, o viršutinė geležkelio traukiniams. Jis jungia Blackwells Island su New Yorku. Ilgis jo bus 8440 pėdų. Bus tai ilgiausias tiltas ant žemės.

SUARESTAVO UREDNINKUS.

Port Huron, Mich. Likosi čia suareštuotas sekretorius United Home protectors Fraternity organizacijos Wilson. Mat organizacijos kasoj pasirodė nepriteklius 125000 dol. iWlson, norėdamas paslėpti nepriteklių, suklastavo organizacijos knygas. Prigavystės susekė tokiu budu, kad banke esanti organizacijos depozitai nesutiko su užrašais knygose. Minėta organizacija yra gana turtinga, nors sanarių turi tik 2500; ji gyvuoja jau 14 metų.

NUSIŽUDĖ SU VAIKAIS.

Fall River, Mass. Savo gyvenimo virtuvėj, Jonas Ferrien rado kunus savo 25 metų pačios ir dvejatos vaikų. Pati vienoj rankoj laikė kryžių, kitoj rażančių. Gazas buvo atsukinėtas, nuo kurio jie užtroško. Dėl kokių priežasčių motina su vaikais nusižudė, dar tikrai nežinia.

EXPLIOZIJOS.

Binghamton, N. Y. Netoli Scheneous, ant Delaware & Hudson geležkelio traukinio expliodavo garinis katilas. Mašinistas ir vagonų stabdėjas likosi užmušti, o pečkurys teip sunkiai sužeistas, kad į porą valandų pasimirė.

Linton, Ind. Krautuvėse United States Powder Mills, netoli nuo čia, atsitiko expliozija, kurios 3 darbininkai likosi užmušti, 4 mirtinai, o 10 sunkiai tapo sužeistų. Trioba likosi sugriauta, o aplinkinėse neišliko nė vienas langas, ir daug triobų yra pagadytų.

Grandon, Wis. Lentų piovyklose Jurgio Kempo atsitiko expliozija, kuri išgriovė piovyklą. 3 darbininkai likosi užmušti.

GAISRAI.

Syracuse, N.Y. Sudegė didesnė dalis dirbtuvių Penn Spring Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Hattiesburg, Wis. Sudegė čia lentų piovyklos Newman Lumber Co.; sudegė ir 5 milijonai pėdų medžių. Nuostolius skaito ant 200000 dol. Pertai 800 darbininkų neteko darbo.

Washington, C. D. Sudegė čia medžių krautuvės brolių Eisingerų ir viena trioba Fradmeris ligonbučio. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Woodville, N. H. Ant Boston & Maine geležkelio susimušė du bėganti į priešingas pusės traukiniai. Prie to du gelžkelio tarnai likosi užmušti, o trįs sunkiai sužeisti.

Pearsell, Tex. Traukinis su kolionistais International & Great Northern gelžkelio iššoko iš rėlių ir iš dalies susidaužė. Prie to vienas gelžkelio tarnas likosi užmuštas, o apie 12 kolionistų tapo sužeistų.

TVANAI.

Pittsburg, Pa. Čia ir aplinkinėse upės vandens išsiliejo per krantus ir užliejo visas žemumas. Gelžkelių linijos daugelyj vietų paplautos ir traukinių bėgiojimas turėjo pasiliauti. Vandens dar kįla. Todėl tvanai pridirbs labai daug nuostolių.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Chicago, Ill. Čianykščiams staliams bus pakeltos algos po 1c. už darbo valandą.

¶ St. Charles, Ill. Darbai eina čia ne geriausiai: dirba tik 5 dienas sanvaitėj. Todėl lietuviai, kitur netekę darbo, tegul nekeliauja, kadangi ir čia daug darbininkų neturi darbo. Lietuvių yra čia su viršum 300, bet jie niekuom pagyrimo vertu neužsiima.

¶ Fitchburg, Mass. Darbai eina čia visai blogai, daug žmonių vaikščioja be darbo. Lietuvių yra čia 23 šeimynos, o pavienų apie 200, yra ir kelios merginos. Prakilnesniais darbais neužsima, jiems rupi vien degtinė, alus, o paskui, kada protas apsvaigsta, mėgsta ir pasipešti.

A. K.

¶ Northampton, Pa. Darbai čia sustojo, bet yra viltis, kad neužilgo pradės dirbti, tik nežinia kada. Dabar čia yra daug žmonių be darbo.

¶ Phoenixville, Pa. Darbai čia visai sustojo. Darbininkai vieni išvažinėjo kitur darbo ieškoti, daug ateivių grįžta į seną tėvynę; yra vienok viltis, kad neužilgo darbai pasigerįs. Phoenix Iron Co. turi diktai reikalavimų, todėl savo dirbtuvėse neužilgo pradės dirbti.

¶ Amsterdam, Ohio. Darbai eina čia šiuom kartu gerai. Kasyklose dirba kiekvieną dieną, bet darbininkų yra daugiau, negu reikia. Tegul todėl iš kitur nieks čia ne keliauja darbo ieškodamas.

...ago, Ill.

¶ Juneau, Alaska. Kalnakasiai Douglas Island apskričio užgyrė pakelti Alaskoj visuotiną streiką. Unija Nr. 109 išsiuntinėjo jau pakvietimą į visas kitas unijas prisidėti prie streiko.

¶ Tacoma, Wash. Kaip kitur, teip ir čia šiuom kartu darbai eina ne geriausiai.

¶ Portland, Ore. Lietuvių yra čia mažai, o dabar, sustojus darbams, skaitlius jų sumažėjo, kadangi dalis išvažinėjo kitur geresnio darbo pasijieškoti.

¶ St. Louis, Mo . Sustreikavo visi organizuoti darbininkai čianykščių alaus leidyklų. Leidėjai žada leidyklas padaryti laisvoms, priiminėti prie darbo lygiai unistus, kaip ir į uniją neprigulinčius.

¶ Nashville, Ten. Iš čianykščių lokomotivų varstotų Nashville, Chattanooga gelžkelio paleido 500 darbininkų.

¶ Mariana, Pa. Washington pavietyj, netoli Pittsburgo, bus įrengtas Mariana miestelis anglekasių gyvenimui ir čia bus įrengtos 4 kasyklos. Dvi jau įrengtos, kitas dar rengia. Patilps čia prie darbo 5000 darbininkų.

¶ Kittaning, Pa. Blėtos dirbtuvėse Avonmere neužilgo prasidės darbai. Kompanija turi dabar pakaktinai reikalavimų; dirbtuves padidino.

¶ Steelton, Pa. Darbai eina čia šiuom kartu blogai.

¶ Pittsburg, Pa. Kasyklose Bridgeville prasidėjo darbai. Prie darbo patilpo 400 darbininkų. Bet nežinia, kaip ilgai dirbs.

¶ Martins Ferry, Pa. Čianykščiose geležies dirbtuvėse pereitą sanvaitę dirbo, bet nepilną laiką. Gal šitą sanvaitę dirbs daugiaus ir priims daugiau darbininkų.

¶ Clarksburg, W. Va. Kadangi iš Pennsylvanijos suvažiavo čia daug darbininkų, tai dabar čia jų yra daugiau, negu reikia.

¶ Barrenfork, Ky. Šitų aplinkinių kasyklose darbai pasilnovė. Darbininkai laukia geresnių laikų.

¶ Homestead, Pa. Darbai čia dar nepasigerino, geležies dirbtuvės dirba tik iš dalies, daug žmonių yra be darbo. Bet yra viltis, kad neužilgo darbai pasigerįs.

¶ Alliquippa, Pa, Jones & Laughlin Co. pastatė čia naujas geležies dirbtuves, kuriose pradėjo jau dirbti. Iš visų aplinkinių suvažiavo čia daug darbininkų.

¶ Des Moines, Ia. Šitų aplinkinių kasyklos 31 d. kovo bus uždarytos neaprubežiuotam laikui. Daug darbininkų atsiras be darbo. Mat darbininkai negali susitaikyti su kasyklų savininkais kaslink algų.

¶ Sharon, Pa. Blėtos dirbtuvėse pradėjo dirbti 10 malunų, bet iš kitur pribuvusiam darbas gauti sunku.

¶ Rankin, Pa. Dirbtuvėse American Steel & Wire Co. prasidėjo darbai, prie darbo patilpo visi pirma dirbę darbininkai.

¶ Gary, Ind. Nors kitur darbai sustojo, plieninis trustas ne apstabdė statymo čia gelžkeliams šėnių dirbtuvių. Jau šį rudenį ketina pradėti dirbti.

¶ Monasa, Pa. Colonial geležies dirbtuvėse nėra darbo. Net dar po truputį dirbanti darbininkai išvažinėjo kitur, nes ne gali ant maisto uždirbti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

PAŠLEMĖKIŠKAS DARBAS.

Gavome iš Homestead, Pa, sekantį raštą: "Nr. 11 "Lietuvos" tilpo korespondencija mano vardu rašyta. Nors joje ir neteisybės nėra, bet aš jos nerašiau, nes menkai moku rašyti. Meldžiu kitą kartą geriau tėmyti".

Pasirašymas svetimu vardu po korespondencija yra vis tiek ką padirbimas svetimo čekio, arba vekselio. Tai darbas tikrai pašlemėkiškas. Ar to rašanti korespondencijos svetimu vardu negali suprasti?

Red.

ST. CHARLES, ILL.

Kaip kitur, teip ir čia darbai prastai eina; pradėjo gerintis, bet vėl sustojo. Daug žmonėlių yra be darbo.

Turėjome krikštynas pas Adomą Plungį, tai geros valios tautiečiai paaukavo $3.15 kankintiniams; 5c. atsitraukus persiuntinui, siunčiame "Lietuvos" redakcijon $3.10.

S. Saluta.

IŠ OGLESBY, ILL.

Lietuvių yra čia apie 50 šeimynų, o pavienių bus apie 200. Visi gyvena sutikime. Skaitlius lietuvių čia, matyt, auga, kadangi iš kitur pribuvusiems sunku boardas gauti.

Akmenų skaldytojas.

IŠ VALPARAISO, IND.

Kiekvienam jau žinomas atvykimas į Suvienytas Valstijas garsaus artisto, p. M. Petrausko. Kaip girdėt buvo iš laikraščių, jis, važinėdamas rytuose, davinėjo ten koncertus. Pagaliaus p. M. Petrauskas atvyko ir į Chicagą, kur teipgi davė kelis koncertus ir perstatė savo operetę "Kaminakrėtį ir Malunininką". Męs, lietuviai Valparaisiečiai, išgirdę apie tai, pasiryžome užkviesti jį į mokyklą parodyt svetimtaučiams, ką lietuvys gali. Subatoj, 14 dieną kovo, tapo parengtas čia koncertas. Apie sanvaitę prieš tai viskas buvo apgarsinta. Su nekantrumu kiekvienas laukėme vakaro. Bet pamatėme anglų siaurą patrijotizmą ir egoizmą. Nors jiems amerikoniškas jautis bliautų iš visų pajiegų, be abejonės, jie linksmiau klausytų jo negu svetimtaučių dainorių dainų. Su pasityčiojimu vadina juos "foreigners". Prisiartino koncerto laikas; žmonių prisirinko vos šimtas devynios dešimtįs ypatų ir tie buvo beveik vieni svetimtaučiai; visi laukė pradžios. Pasigirdo graudųs balsai fortepijano, kurie užgavo ne vieno jausmus ir visi stebėjosi iš miklumo pirštų muzikanto A. Pociaus, kurie lakstė, kaip žaibas tamsioje naktyje. Toliaus ir dainos išsiveržė iš lupų musų dainiaus. Balsas, banguodamas it jurių vilnįs, lėkė per orą; elektriška šviesa svetainėje, rodos, pradėjo temti, nematoma dvasia tarsi šnabždėjo: "štai gabus vyras suvargęs ir už savo gerus darbus, iš tėvynės ištremtas dainuoja žmonėms". Jeigu suprastum daugiaus dailą, tai ne žodžiu aniuolo, ne balsu paukščio negalėtum išreikšti tą viską. Koncertas tęsėsi gana ilgai ir publikai viskas patiko, nes dėlnų plojimui nebuvo galo. Vardan visų lietuvių, męs Valparaisiečiai ištariame abiem artistams širdingą ačiu.

Valparaisietis.

IŠ KENOSHA, WIS.

11 d. kovo atsibuvo demonstratyviškas susirinkimas kandidatų ant miesto viršininko. M. Scholey aiškino, ką jis padarįs gero, jeigu taps išrinktu, meldė atiduoti už jį balsą. Kadangi buvo ir daug nesuprantančių angliškos kalbos, tai jis ne galėjo visko paaiškinti. Užlipo ant scenos vienas lietuvis, kuris norėjo paaiškinti lietuviškai. Lietuviškasis oratorius kėlė gabumą kandidato, jog jis gali padaryt daug gero, bet ne aiškino koks tas geras; pasakė irgi: jog kandidatas leis laikyt atvirus saliunus dieną ir naktį, nedėliomis ir šventėmis; jog jis žinomas tarpe lietuvių ir žino lietuvius, kadangi yra agentu alaus leidėjų; jog jis paaukauja lietuviams alaus ir pažadėjo naujai lietuvių bažnyčiai 50 doliarių, bet pridurė: "aš busiu šelmis, jei ne išgausiu nuo jo daugiau". Šaukė, kad lietuviai savo balsus ne atiduotų už alų, visaip gyrė kandidatą, pliauškė, ką tik šeilės į nasrus atnešė. Vietinis kp. L.S.S. narys aiškino, jog oratoriaus kalba ne svarbi, prašė jo paaiškinti demokratiškos partijos programą. Kalbėtojas nieko ne atsakė, tik pakvietė susirinkusius išsigert, kits pradėjo rėkauti prieš cicilistus.

Diksnis.

IŠ MT. CARMEL, PA.

Buvo čia susitvėrusi L. S. S. kuopa, bet kad truko darbštesnių draugų, turėjo užmigti. Kiti kuopą ir socijalistus priėmė labai neprilankiai. Pereituose metuose, per pasidarbavimą kelių draugų, buvo parengtas pasilinksminimas. Besilinksminant, įėjo šeši ginkluoti vyrai ir norėjo socijalistus išmušti: jie buvo girti (tai priderėjo pašaukt policistus, kad girtus išvestų, ar paimtų policijon. Red.). Socijalistai, nenorėdami kelt riaušių, uždarė susirinkimą. Ir darbe pradėjo kenkt socijalistams. Buvo atsitikimai, kad reikalavo net prašalinimo nuo darbo socijalistų. Gazdino lietuvius vertelgas boycotavimu, jeigu duos darbą socijalistams.

Čianykščiai atžagareiviai, neužkenčianti socijalistų, nieko skaityt ne mėgsta, pertai ir stovi žemai.

F. Lapinskas.

IŠ ERIE PA.

Darbai pas mus blogai eina nuo gruodžio mėnesio. Pusė žmonių nedirba; girdėt, rengiasi geriau dirbti nuo balandžio mėnesio.

Lietuvių čia yra 20 šeimynų, o pavienių per 50, merginų yra 5. Organizacijos nėra, visi priguli prie lenkų organizacijų, yra čia lenkų 2 bažnyčios. Laikraščių nė knygų neskaito apart "Saulės" ir "Žvaigždės".

J. O.

IŠ PITTSBURG, PA.

Darbai eina visiškai silpnai; tukstančiai yra bedarbių, daugelis, ypač rusų, nakvoja cerkvėje ir gauna ten pietus. Kun. Sutkaitis rupinasi vien vėlių ganymu. Lenkų kunigai parsikvietė jezuitus į bažnyčią ant 25 gatvės; kasdieną matyt pulkai einančių paklausyti pamokslų. Maldos, iškilmingumas, triukšmas, rodos dangui šilta daro! Čianykščiai lietuviai turi savo tarpe keletą didvyrių, smarkių darbininkų, kuriems iki šiol spėkų išteko varyti agitaciją pakliuvimui į pirmsėdžius S. L. A. ir tt.

Paprasti gi musų tautiečiai atsižymi vien tik nesutaikomis su lenkais.

J. M. S.

IŠ LEICHBURG, PA.

Čianykščiai lietuviai mažai skaito laikraščius ar knygas. Daugumo subatoj jau užpiltos akįs; ne vieną reikia uždaryti policijos arešte, o paskui, žinoma, atseina už nakvynę gana brangiai užmokėti. Neseniai susipešė čia lietuviai. Suėmė apie 15 vyrų ir kiekvienam atsėjo užmokėti po 15 dol. 10 d. kovo iš čia nuėjo 4 lietuviai į kitą miesčiuką. Pareinant vieną, Vincą Kinkų, paeinantį iš Suvalkų gubernijos, užmušė. Užmušėjai suimti.

Lietuvis.

IŠ RUMFORD FALLS, ME.

Čia pasimirė Kazimieras Belckis, 26 metų vaikinas. Paėjo jis iš Kauno rėdybos, Šiaulių pavieto, Šaukėnų parapijos.

J.

IŠ MERIDEN, CONN.

Bedarbė ir čia pasiekė darbininkus ir daug žmonių yra be darbo. Laikraščiai garsino, kad dvi dirbtuvės pradės dirbti pilną laiką, bet tai buvo tik tuščios zaunos, nes dirba vos 3—4 dienas. Kaip kitur, teip ir čia kapitalistai, dabojimui darbininkų, pareikalavo šnipų, kad jie dabotų socijalistų susirinkimus. Žmonės čia labai tamsus. 8 d. kovo D. L. K. G. (ar Gedimino? Red.) nutarė iš draugystės prašalinti socijalistus, sugrąžinti jiems mokestį.

21 d. vasario 16 kuopa L. S. S. parengė prakalbas. Dulius aiškino darbininkų padėjimą, kad prašalinimui prispaudimo darbininkai privalo laikytiesi vienybės. Buvo kalbėtas monoliogas p. a. "Caro tarnas", kuris publiką prajuokino. Tarpuose buvo dainos ir deklamacijos. Paskui buvo diskusijos.

Darbininkas.

IŠ WATERBURY, CONN.

29 d. vasario buvo parengtas balius pašelpai sergančio lietuvio Sabaliaucko. Kad ir bedarbės laike, bet žmonių diktas burelis susirinko, tai galima spręsti, pelno atliko.

Girtuokliavimai, muštynės ir poteismus besitąsymai tankiai buva.

Matukaitis nuo kėjiatos mėnesių meldžia Waterburio draugysčių sušelpti jį, kad galėtų nusipirkti presą spaudymui tikietų ir apgarsinimų. Daugumas draugysčių paaukavo po $5.00, o Martino Liuterio draugystė atmetė, negalinti šelpti katalikų (prie minėtos draugystės priguli tik "pruseliai" garbinanti Rusijos carą).

Lapė.

IŠ WALTHAM, MASS.

Darbai eina čia vidutiniškai. Iš kitur vienok atvažiavusiam sunku darbas gauti.

Lietuvių šeimynų čia yra apie dešimtis, o pavienių, žinoma, daugiau. Bet su gerais darbais, pagyrimo vertais čianykščiai lietuviai nepasirodo.

Rašytojas.

IŠ TURNERS FALLS, MASS.

Darbai mažai pagerėjo. Pasibaigus vestuvėms ir baliams, gal bus galima ir galvos skaudulį išvaryt ir laikraščių pasiskaityt. Viskas but gerai, kad tik darbai pradėtų eiti, gal ir mes pasirodytume su tautiškais darbais.

Porą sanvaičių atgal lietuvis ir čekas, begerdami smuklėj susibarė ir norėjo jau muštiesi, bet smuklės savininkas abudu išmetė laukan, užtai jie išmušė smuklės langą. Suareštavo juos; lietuvis turėjo užmokėti $35.00, o čekas $40.00. Kiek už tuos pinigus galima buvo laikraščių ir knygų parsitraukti!

Tautietis.

IŠ WESTFIELD, MASS.

Čia yra poras šimtų lietuvių. Laikraščius skaitančių visai mažai, jeigu skaito, tai daugiausiai "Saulę". Daugumas praleidžia laiką prie kazyrų.. Dabar čia bedarbė. Yra čia pagelbinė draugystė; ji neblogai laikosi, bet tautiškais darbais neužsiima. Ir iš Lietuvos pribuvusius, atmenančius darbus kovojančių už tėvynės laisvę, skaičiusius geresnius raštus, stengiasi čia į tamsą ir purvyną nustumti.

Užstojus bedarbei, apie Springfield, Mass. atsiranda visokių išnaudotojų, pasigarsinusių kunigais ir daktarais. Vieni nešioja valstus nuo visokių ligų ir žmonės begėdiškai išnaudoja. Reikia apsisaugoti nuo visokių prigavikų, kurie traukia ne tik pinigus, bet gali ir sveikatai užkenkti.

Tautietis.

IŠ BAYONE, N. J.

Atvykus kun. Šedvydžiui, pasisekė sutverti čia parapija ir nupirkti bažnyčią. Žinoma, prijaučianti bažnyčiai, griebėsi darbo: išsirinko du trustisu, kurie organizavo parapiją, rinko pinigus, ir tikėjos buti laimingais. Bet kur tau! Tuli karčiamninkai pradėjo neužkęsti nekurių sumaningesnių parapijonų, pradėjo perstatinėti juos socijalistais, na ir dabar ant parapijos mitingų jau pradeda viens kitą pravardžiuoti, o kunigui tas eina ant naudos; jisai juokiasi, jeigu durniai viens kitam už akių bėga, darbininkai su karčiamninkais, viens kitam neužsileizdami, aukauja bažnyčiai. Nežinia, kurie pirmiau pails.

Buvo čia prakalbos parengtos L. S. S. gruodžio 23 dieną, 1908 m. Vienoj salėj buvo prakalbos, o į kitą atsiuntė policmonus suareštuoti kalbėtojus; tik iš to nieko neišėjo. Kalbėtojai neišsigando ir sutvėrė kuopą L. S. S. Karčiamininkas tuom nepasikakino: keršto perimtas, parsikvietė pas save kunigus ir įkalbėjo kunigams, kad apšauktų per pamokslą tuos kalbėtojus bedieviais, nes, girdi, jie atvažiavo parapiją suardyt, nors kalbėtojai nieko nekalbėjo apie parapijos, ar bažnyčios reikalus, tik kalbino darbininkus vienytis, griebtis mokslo ir stoti į eilę socijalistų.

Vietinis.

IŠ THOMPSONVILLE, CONN.

Čia yra kelios mažos dirbtuvės ir viena didelė divonų dirbtuvė, kurioj dirba keli tukstančiai darbininkų ir uždirba iki $15.00 sanvaitėj. Kompanija pristatė daug namų, kuriuose gyvena visi jos darbininkai, daugiausiai italijonai ir lenkai; yra ir diktai lietuvių, tame daug merginų, daugiau negu vyrų. Lietuvių yra apie 100 ypatų. Apšvietimas jų žemai stovi. Mažai yra skaitančių laikraščius; merginos nėra nė vienos, kuri turėtų laikraštį; gal ne viena nė maldaknygę nepaskaito,bet prie kazyrų su vyrais sėdi ilgas valandas. Yra čia viena lietuviška karčiama, bet nė vieno lietuviško laikraščio ne turi, savininkas teisinasi, kad lietuviai jo ne palaiko, jis gyvenąs iš lenkų ir kitų tautų.

Tautietis.

IŠ BROOKLYNO, N. Y.

Brooklyno kriaučiai dar vis turime ką veikt, nors liuoso laiko ir turime, bet jį sunaudojame apsišviestimui. Ypatingai šią žiemą pasitaikė, kad galima daug apsišviesti, nes pp. Perkunas su Vinikaičiu kas sanvaitė laiko prelekcijas iš įvairių šakų mokslo, kurios jiems geriau pažįstamos. Ant prelekcijų žmonės skaitlingai lankosi, nors, iš dalies, minėti vyrai socijalistams nepatinka. Tikime, kad toliau ir socijalistai nepasikakįs vien žodžiais: "męs susipratę darbininkai", o musų priešai storpilviai, kraujageriai, siurbėlės, buržujai, išnaudotojai — griebsis teipgi mokslo, be kurio ir socijalizmas ne žengs sparčiai pirmyn.

Socijalistų spėkos ir pasididino, nes šią žiemą atvažiavo iš Lietuvos garsiosios "Giltinės" vadas.

Šiomis dienomis Brooklyną ir kitas žymus lietuvis atlankė: yra tai gabus literatas, dainius ir polemistas bei prelegentas, p. Karolius Račkauskas, redaktorius pereitais metais mirusio krikščionių-demokratų "Lietuvių Laikraščio", kuris išeidinėjo Peterburge. Šitas tautietis laiko prelekcijas kas sanvaitė Brooklyne. Jis savo iškalbumu minias į savo pusę patraukia.

Apreiteris.

Yra čia susitvėrusi juodašimčių organizacija. Į ją priguli maskoliai ir trįs lietuviai. Kas jiems pasipina, tą gali ir su peiliais supiaustyti. Tegul todėl lietuviai apsisaugos nuo tų juodašimčių. (Teip skamba persergėjimas. Bet darodymui reikia davadų, kad korespondencijoj paminėtos ypatos iš tikro juodašimčiai. Tokioms apšaukti ką nors jeib kvailys pataikys. Red.).

Puskunigis.

IŠ NEW YORK CITY.

3 d. kovo atsibuvo 4 posėdis aprupinimo bedarbių konferencijos. Šitame posėdyj, išskyrus vieną svarbų dalyką, veik nieko naudingo ne nuveikta. Kaip anksčiau buvo pranešta, kad bedarbių demonstracija atsibus 7 d. kovo, tai posėdyj tapo perkeista diena demonstracijos ant 28 dienos kovo, antrą valandą po pietų. Jau buvo pranešta, jog konferencija susideda daugiausiai iš įvairių unijų, bet kuone visi unijų delegatai pranešė, kad negali suspėti, kad per trumpas laikas. Rytinėj dalyj miesto, kur yra 165 organizacijų gelbėjimo bedarbių, jos irgi pranešė, kad nesuspėja atsakančiai minią prirengti ant 7 d. kovo; reikalavo atidėti demonstraciją ant poros sanvaičių. Tarpe delegatų kilo neužganėdinimas iš socijalistų pusės, bet kad unijistų daugiaus dalyvauja, tai jų balsai persvėrė ir paliko diena 28 kovo paskirta demonstracijai. Pareikalauta nuo miesto parkų komisijos leidimo susirinkti bedarbių minioms; leidimas gautas. Bet leista susirinkti ne prie "City Hall" parke, bet "Union Square" parke. Išrinkta komisija, kurios tikslas: paagituoti terp nedalyvaujančių dar organizacijų, jas paskatyti, kad konferencijoj dalyvautų, kad 28 d. kovo butų skaitlinga minia demonstrantų. Perkeitimas demonstracijos dienos gal naudą atnešti: žmonės supras geriau plianus konferencijos; kadangi jau kelintas mėnuo bedarbo traukiasi, daugelis darbininkų neteko pastogės, neturi ką valgyti; tie trokšta kuonuogreičiausiai surengimo demonstracijos, kad greičiau galėtų pareikalauti darbo ir tt. Bet ką daryti! Nors bedarbių padėjimas blogas, bet nereikia nustoti vilties. 28 d. kovo reikia susirinkti "Union Square" parke kuo skaitlingiausiai.

Varguolis.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Neseniai išgirdome, kad kunigas pralotas ir pasiuntinys Šv. Tėvo (kaip jisai pats savę vadina) Viktoras Pauksto, kuris metai atgal teip begėdiškai nuskriaudė parapiją Šv. Jurgio Clevelande, o gal ir Bridgeporte, Conn., privirė košės: — išdumė iš Suvienytų Valstijų, nežinia kur..

Viktoras Paukšto pribuvo į Clevelandą vietoj kun. Plaušinaičio. Clevelandiečiai džiaugėsi, jog gavo pralotą. Bet jų džiaugsmas ne ilgai tesėsi, kadangi Viktoras Pauksto lietuvius išnaudojąs, išvažiavo. Lietuviai Clevelando godojo pralotą ir jo mėlynus galionus, pylė pinigus naujai mokyklai ir naujai bažnyčiai, tai arnotoms ir kapoms. Pralotas, pinigus sugriebęs, išvažiavo. Tada Clevelando lietuviai pažino, kad pralotas darbavosi tiktai kad sau pripilti kišenius. Išvažiavus kun. Pauksto, lietuviai pamatė, kad neturi nė mokyklos, nė naujos bažnyčios. nė arnotų ir kapos teipgi neužmokėtos. Fairai ant parapijos naudos atnešė daug pinigų, o už tavorą jis neužmokėjo. Nuo merginų paėmė $95 ant karunos, bet už karuną neužmokėjo; tik privertus pinigus atsiuntė. Ant galo, išvažiuodamas, paskutinės nedėlios kolektą paėmė. Neseniai vietinis Clevelando kunigas prispyrė, kad užmokėtų, per laišką pažadėjo užmokėti, bet ir šiądien neužmoka. Žodžiu sakant, pralotas Viktoras Pauksto surinko daugybę pinigų, kuriuos sau prisisavino.

Sugrįžus pralotui iš Europos, vietinis kunigas užvedė provą su pralotu. Vyskupo delegatas pripažino, kad jis kaltas parapijai Šv. Jurgio suviršum $3000 ir advokatas turėjo per teismą pajieškoti tų pinigų, o pralotas pabėgo.

Vienas suprusėjąs ponas, lietuvis, norėjo vietinį kunigą, su pagelbą praloto Pauksto išvyti iš Clevelando, bet turėjo apsimalšyt, nes musų dabartinis kunigas darbuojasi labui lietuvystės, kiek galėdamas.

Persergim jus, broliai lietuviai, saugokitės tokių ponų, kurie tik iš vardo yra lietuviais, o širdį atidavė svetimiems, kaip pralotas Viktoras Pauksto, kuris nuskriaudė lietuvišką parapiją Clevelande, o gal ir Bridgeporte tą padarė.

Persitikrinęs.

Kaip kokiose dirbtuvėse darbai pradėjo eiti truputį geriau, kaip kokios sustojusios dirbtuvės pradėjo dirbti po 3 dienas sanvaitėj. Daug žmonių yra be darbo, o jau yra šimtai neturinčių nė pastogės. Tiek vienok geriau, kad jau kaip kokių dirbtuvių kaminai pradėjo rukti, bet pasimažinimo skaičiaus bedarbių nematyt. Yra čia kriaučių darbų, bet ir tie negeriausiai eina. Kas panedėlis buva čia bedarbių susirinkimai. Buva prakalbos visokiose kalbose. Čianykštė L. S. S. kuopa teipgi stengiasi lietuvius darbininkus apšviesti. Prakalbos buvo 2 d. kovo. Kalbėjo Bartkus, Lapinskas ir Matonis. 8 d. kovo buvo teipgi prakalbos ir dekliamacijos. Kalbėjo tie pats kalbėtojai. Dekliamavo Geitis ir Janušauskas. Žmonių vienok susirinko labai mažai. Vakare, tą pačią dieną, parengė prakalbas Šv. Kazimiero draugystė. Kalbėtojų buvo daug. Kalbėjo jie apie tą, kas kam patiko, be jokio pliano ir gilesnio mierio, kad tik kalbėti.

V. G.

Vietinė L. S. S. 3 kuopa turėjo prakalbas 8 kovo, po Nr. 1911 St. Clair avenue. A. Matonis aiškino, kas tai yra "proletarijatas ir kapitalas". Kalbėtojui nesisekė, Nurodymai, bei prilyginimai buvo neatsakanti: paveikslan, kalbėtojas aiškino, jog "proletarijatas", tai "dvasia", bet kokia, to kalbėtojas nejstengė galutinai išaiškinti. Ant galo kalėbtojas norėjo pasiteisinti, kad negali visko išaiškinti, nes tam reiktų prirašyt pundus popierų ir siųsti laikraštin atspauzdint. Bet ar tokiais motyvais gali ma pasiteisinti? Galėjo nors parinkti geresnius prilyginimus, iš kokių klausytojai butų galėję suprasti aiškinamąjį dalyką. T. Bartkus kalbėjo apie "teroristus ir kriminalistus". Jam sekėsi geriau: išvadžiojimai buvo geresni, kalba geresnė, suprantamesnė. J. Lapinskas sakėsi, esąs neprisirengęs. Žadėjo vien papasakoti pastaruosius nusidavimus. Papasakojo, jog geizdamas sukviesti ant šitų prakalbų daugiau klausytojų, išrašė šildą "lango didumo" ir davęs vaikui 10 c., liepė stovėti prie lietuviškos bažnyčios. Bet prądėjus po sumai žmonėms eiti, tulas drąsuolis, pamatęs "cicilikų" nedorą sumanymą, šildą sudraskė (gal dėl to ir susirinko vos poras dešimčių žmonių). Paskui priminė apie nelaimingą atsitikimą priemiestyj, kur sudegė 167 mokyklos mokiniai, ir dvi mokintojos. Tas atsitikimas negali neužgauti kiekvieno jausmų, todėl ir kalbėtojas apsiverkė. Kalbėtojas pasakė tą, ką jautė, ne politikaudamas. Dar buvo kelios dekliamacijos, bet jos negeriausiai pasisekė. Dekliamacija, tai ne atkalbėjimas "Tėve musų", arba "Sveika Marija".

Dabartinis bedarbių laikas tai geriausia proga prakalboms rengti, ir agituoti. Artinasi prezidento rinkimai, tai reikia atsakančioms prakalboms žmonėms aiškinti rinkimų svarbumą.

Buvęs ant prakalbų.

IŠ DAYTON, O.

Terp lietuvių čia nėra sutikimo. Neseniai užsimaneme ir męs pasikviesti kokį lietuvišką kunigą, kuris gal pagelbėtų kokią nors tvarką įvesti. Kunigas iš Clevelando atvažiavo 9 d. kovo, bet nieko gero nenuveikėme. Dėlko? Dėlto, kad terp lietuvių nėra vienybės. Vieni kreipėsi prie prusų, kiti prie lenkų. Dombrauskas išmokino vietinį prusų kunigą kelis žodžius lietuviškai, ir tas kunigas ant musų ponauja. Kaip jis grajina prusiškai, teip męs šokame prusiškai. Daugumui iš musų brolių tas nepatiko, dėlto pajieškojome per "Žvaigždę" lietuviško kunigo. Atsišaukė keli kunigai: kun. Milukas, kun. Šeštokauskas, bet mums pasirodė, kad geriausiai butų pasikviesti kun. iš Clevelando. Lietuviai padarė kolektą, surinko 100 doliarių, bet prusų šalininkai nunešė tuos pinigus savo kun. ir jam atidavė. Kadangi Clevelando kunigas turėjo pributi 9 kovo, tai prusas telegrafu pranešė, kad nevažiuotų. Bet lietuvis kunigas nepaisė telegramo, atvažiavo. Tada prusų šalininkai pradėjo atkalbinėti, kad nieks neitų ant sušaukto mitingo. Bet visgi daugumas lietuvių susirinko.

Kunigas mus ragino susiorganizuoti, uždėti savo kasą ir kada kapitalas pasididįs,galima ką nors gero pradėti. Ar tą rodą lietuviai pildįs , nežinome. Po mitingui kunigas apleido Daytoną, ne gavo nė cento iš pinigų, sudėtų jo priėmimui.

Lietuvis.

IŠ MONTREAL, CANADA.

Ir pas mus piniginis krizis atsiliepė darbininkų gyvenime. Nuo naujų metų sumažėjo darbai, dirba 5 dienas ir tai ne pilnai, vos 8 valandas; tukstančiai žmonių ne turi darbo. Iš kitur pribuvusiam žmogui sunku gaut darbas. Apšvietimas terp čionaitinių lietuvių stovi ne žemiausiai. Ateina čia veik visi laikračiai. Labiausiai kenkia lietuviams kunigas B. Šlamas. Užmokam jam algos mėnesyj 100 doliarių. Jis prižadėjo nesikišti į parapijos pinigus, ir iš karto pasirodė geras, visus ragino skaityti laikraščius ir knygas, iš sakyklos skelbė, jog per apšvietimą galima pagerint buvį, ragino rištis į draugystes, bet toki rupinimaisi ne ilgai traukėsi. Pajutęs parapijos kasoj kelis šimtus dol., atsilankė ant susirinkimo ir pareikalavo, idant jis butų pirmsėdžiu ir iždininkų parapijos, nes, girdi, jam vyskupas teip liepė ir teip turi but. Parapijonai ant to nesutiko, tai kunigas atsisakė tarnaut lietuviams. Kitą nedėldienį apreiškė iš sakyklos, jog išrinks kitą komitetą, bet tą padaryti ne buvo lengva. Kun. Šlamas savo pusen patraukė porą vyrų, iš kurių sutvėrė komitetą, kuriame kun. Šlamas yra pirmsėdžiu, iždininku ir raštininku. Nieks nežinojo, kiek pinigų jisai paėmė, kiek išleido, bet prie seniau sudėtų pinigų ne priėjo. Pamatęs, kad lietuviai nustojo ėją į bažnyčią, neneša jam pinigų, pradėjo keikti tas draugystes, kurias pirma gyrė ir laikraščius garsinančius kun. Šlamo blogus pasielgimus. Dabar mes jo negalime atsikratyti. Iš Suvienytų Valstijų atkako čia kunigas Vizgirda. Žmonės norėjo atlikt velykinę, bet vyskupas neleido kun. Vizgirdai. 11 d. kovo išvažiavo.

Parapijonas B. K.

AUDIATUR ET ALTERA PARS.

Lietuvos Nr. 11 šių metų B. K. Balevičia išpylė visą viedrą tulžies ant socijalistų, ypatingai ant Chicagiečių lietuvių socijalistų. Išvadino juos: "kosmopolitais, intrigantais, provokatoriais, beveik huliganais ir juodašimčiais". Ir parodė neva visą saują faktų (tik ten daugiau nieko nėra kaip melai ir pliovonės). Kad jau mokytas tai mokytas p. Balevičia! Išmoko pažinti tuos biaurybes socijalistus ir sėdinčius ir stovinčius, dar ant galo anonymiškus laiškus rašančius. Gal tie socijalistai turi kokį ypatingą kvapą, kad juos p. Balevičia užuodžia, ir anonymišką laišką pamatęs, užuodžia, kad tai socijalisto rašytas!.... Ką tik musų tie lietuviški didvyriai neišmislys?.... Truksta jiems tik kunigaikščio Vytauto, kuris juos vestų į kovą su socijalistais, kaip vedė lietuvių burius kovon su kryžiokais pas Gruenwaldą. Na, kad pliektų, tai pliektų tuos biaurybes socijalistus! tuos niekintojus musų tautos, ir lietuviškų didvyrių, kol nė vieno neliktų! Bet bėda! Nėra kam juos vesti į tą kovą: nebėra Vytauto, kuris juos, aprengęs tautiškais kailiniais, padavęs senovės lietuviškus ginklus (aržuolinį kuolą ir saidoką) galėtų vesti į kovą su tėvynės priešais socijalistais.... Ir štai dabar viso to neturėdami, musų lietuviškiejie didvyriai griebiasi nors silpnos plunksnos, ir stoja į kovą su tėvynės priešais socijalistais.

Štai jau keli toki didvyriai pasirodė laikraščiuose: "Vienybėj Lietuvninkų" ir "Lietuvoj", ypatingai atsižymėjo p. Balevičia savo progresu "Lietuvos" Nr. 11. (Norint peikti kitą, priderėtų saugotiesi tų pačių klaidų, kokias peikiamasis padarė. Reikia stoti augščiau už peikiamąjį. Red.).

Neisiu su p. Balevičia į dideles polemikas, negaudysiu vėjo, kaip tai jis daro, nes tam neturiu laiko. Trumpai atsakysiu p. Balevičiui ant jo pludimų. P. Balevičia rašo, kad socijalistai rašė p. Petrauskui anonymiškus laiškus su bauginimais ir tt. Ant ko rėmėsi p. Balevičia, teip rašydamas? Iš kur jis žino, kad tie laiškai yra socija-

listų rašyti? Kur faktai? Juk ir ne socijalistai galėjo panašius laiškus rašyti socijalistų vardu, kaip parodo daugelis atsitikimų. Juk ir juodašimčiai veikia socijalistų vardu. Ar tą užmiršo p. Balevičia?

P. Balevičia rašo, buk socijalistai nutarė boycotuoti p. Petrausko dainas ir operetę ir varė agitaciją prieš jas. Bet paklausiu p. Balevičiaus, kur ir kada jis tokius nutarimus girdėjo? Tegul praneša viešai. O jei ne, liks melagiu ir suvedžiotoju visuomenės. P. Balevičia parodo kaipo įrankį kovos ir boycoto prieš minėtą operetę, jog 23 vasario buvo laikytos prakalbos ir da priduria "extra". Netiesa! Minėtos prakalbos buvo parengtos ne boycotui ir atitraukimui žmonių nuo operetės, bet vien su tikslu išrodinėti darbininkams priežastį jų vargų ir kapitalistų šelmystų, ir juos sušaukta ne "extra", kaip rašo p. Balevičia, bet jau nuo seniai buvo nutarta ir plakatai atspauzdinti ir išdalinti. Iškur čia "extra?" P. Balevičia rašo, kad socijalistai norėjo padaryti, lošiant operetę, "ostrukciją", nes, girdi, kaip choras užtraukė tautišką hymną, visa salė sukilo, tik vieni socijalistai demonstratyviškai sėdėjo. Iško p. Balevičia galėjo pažinti, kad tai socijalistai sėdėjo, o ne kiti? Turbut jau jis visus Chicagos socijalistus pažįsta! Gal p. Balevičia socijalistams į salę įeinant davė kokius nors ypatingus ženklus, kad galėtų juos nuo kitų atskirti? Čia matyt nedoros intrigos vien su tikslu teršti socijalistus. P. Balevičia užmeta Chicagiečiams lietuviams socijalistams juodašimtiškus darbus, ir sako: "Nedovanai, girdi, revoliucija Maskolijoj perėjo, bet ar ji pamokino ką ar ne? Tuli Chicagiečiai lietuviai socijalistai išmoko provokuoti neblogiaus už tikruosius rusus". Čia p. Balevičia suklupo: Revoliucija Maskolijoj dar, turbut, neperėjo, dar verda kova su carizmu, kaip ir pirma. Jeigu p. Balevičia matė socijalistus juodašimtiškai bėsielgiant, arba kokią ten provokaciją keliant, tai kodėl to neapgarsino viešai, koki ir kur teip pasielgė?.... Emė ir parašė: socijalistai "provokatoriai, kosmopolitai!" Jau minėjau, kad yra šnipų ir juodašimčių, kurie socijalistų vardu prisidengę, veikia, taigi ir čia gali tokių atsirasti. Tai kodėl nepranešti apie tokias ypatas viešai? Jei tai tiesa, socijalistai dar but dėkingi p. Balevičiai, nes butų apsivalę nuo tokių provokatorių.

Ant galo p. Balevičia rašo, buk socijalistai nori pražudyti p. M. Petrauską ir stato jam visokias pinkles ant kelio? Netiesa! Socijalista tuom neužsiima. Galite garbinti ir vainikuoti savo didvyrius (Kas jie yra? Kam jie pašaipai atiduoti? Ar jie teipgi socijalistų niekintojai? Kas išjuokia kito dievaičius, turi sulaukti išjuokimo savųjų. Partijos visos turi savo dievaičius. Red.) gėlėms, ar laurais, kelti juos į padanges, arba, užsidėję ant pečių, "vivat" šaukti! Socijalistai nieko jums nesakys, nes jie su tuo nieko bendro neturi. Tik neužpulkite juos, ir negarsykite neteisybės per laikraščius. Žinokite, kad teisybė visada ima viršų ant neteisybės. Neslėpkite nieko, rašykite visą tiesą, kas yra prasikaltęs, bet nekliudykite nieko su tuo bendro neturinčių. To tik socijalistai nori ir reikalauja nuo jusų!....

S. Strazdas.

MUSŲ VAIDAI.

Paskutiniuose laikuose ir laiškuose ir "Kovoj" daromi ypač Šernui užmetinėjimai už patalpinimą Balevičiaus, "Tai aš" ir "Socijologijos studento" raštų. Paskutinis vienok tilpo "Apgarsinimų skyriuj", o tas skyrius ne Šerno prižiurimas. Todėl lieka atsakyti tik už du kitu straipsniu. Bet iš tikro čia nė Šerno ypata, nė paminėti "Kovoj" straipsniai ne svarbus, daug svarbesniu yra pats principai, kurių dėl minėti straipsniai patilpo.

Mat kaip atskiri žmonės klysta, teip klysta ir partijos. Klaidas ir negerumus išrodinėti tai juk pareiga kiekvieno žmogaus. Išrodymui blogo, kur jis nepasirodytų, laikraščiai turi but atidaryti, bet juose vieni negali turėti privilegijų, o kitiems negali but tiesos atimamos. Laikraštyj visų tiesos lygios. Laikraščių redaktoriai ne gali but visur, todėl negali iš kalno žinoti, kiek teisybės yra vietinių atsitikimų aprašymuose, o jau apie teisingumą atsiųstų iš kitur raštų ne kalbėti negalima. Męs manome, kad ir nupeikimai, nors kartais ir tendentiški ir partijoms negali but be naudos, todėl laikraštis negali atsisakyti talpinti ir partijų nupeikimų. Partijos susideda iš klaidingų žmonių ir jų sanariai klaidas daro. Ar ištikro terp socijalistų nėra ypatų, kurių darbai sutinka su aprašymais Balevičiaus ir "Tai aš". Kad toki yra, pertikrina mus ir straipsniai tilpę kartais ir kituose laikraščiuose ir laiškai į mus rašomi. Ar užsipuolanti yra socijalistai, ar kitoki, tas ne daug sveria: jie vienok rašo socijalistų vardu, todėl nupeikimus užtraukia ant partijos, nors, žinoma, kartais visai be pamato, kadangi męs paprastai ypatos nuo partijos ne mokame atskirti. To laikraščiai, bent tose sanlygose, kokiose jie pastatyti Amerikoj dabar, neįstengs išnaikyti. Juk laikraščiai yra tik atspindžiu draugijos, kuriai tarnauja: kokia draugija, toki ir jos laikraščiai. Žinoma, laikraščių redakcijos privalo gintiesi, nesiduoti bent per toli iš doros vėžių ištraukti, bet pas mus ir tas ne lengvai duodasi išpildyti, kadangi daugumai musų laikraščių padėjėjų etiški principai visai nepažįstami.

Męs paprastai peikiame kitus už tą, ką pats darome, męs mat prisilaikome principo: "Si duo faciunt idem, non est idem; quod licet Jovi, non licet bovi". Kunigai kiekvieną nupeikimą kunigo vadina griovimu bažnyčios; tautiečiai, kritiką jų darbų primeta išgamoms; socijalistai juos nupeikiančius už ką nors vadina arba nesusipratėliais, arba darbininkų priešais, nors nė vieno, nė kito tuose nupeikimuose nebutų ir nors terp tų "susipratusių", ypač jų raštuose teipgi didelio susipratimo gana tankiai surasti negalima.

Tuli socijalistai peikia Šerną (turime jau iš New Yorko ir Šerno užtarėjų raštus, bet išsitėisinti ar prieš visuomenę, ar partiją, tai paties Šerno pareiga, o ne pašalinių ypatų) už patalpinimą feljetono "Tai aš". Bet kuom gi tas feljetonas skiriasi nuo feljeteno Žagaro, pasiuntusio Susivienyjimą ant Marso? Kaip prieš vieną, teip ir prieš kitą, protingai manant, protestai ne buvo reikalingi. Jeigu protestuoti prieš išjuokimą keno nors silpnumų, tai atseitų protestuoti prieš kiekvieną "Dilgelių" numerį. Gal ne vienam tas ir patiktų, nes rastų be didelio smegenynės laužymo gatavą medegą protesto rašymui; mėgstančių gi protestuoti ir vaidytis už mažmožius, jeigu svarbesnių vaidams priežasčių surasti ne mokame, turime net per daug.

Keliame tuščius ginčus užtai, kas mums reikalingesnis: apšvietimas, mokslas, ar susipratimas, o neįstengiame suprasti, kad be apsišvietimo ir patsai susipratimas bus ne pastovus, šlubuos. Be mokslo ne mokėsime tikrai atskirti negerų produktų nuo pegedusių, ne suprasime ne vodingumo pagedusių, su apsišvietimu visur eina drauge ir susipratimas, be apsišvietimo ir tikro susipratimo nebuva, arba jis buva ne pastovus, kartais klaidus. Argi to socijalistai jau dabar savo eilėse ne patėmija? Rodosi buvę socijalistai, bent kaip galima spręsti iš kelių straipsnių tilpusių musų laikraščiuose, glaudžiasi jau prie anarchistų, nors gal but, kad jie nė pamatų vieno, nė kito mokslo nesupranta, nesupranta gal gerai nė skirtumo vieno ir kito mokslo.

Supraskime gerai musų silpnumus ir silpnumus partijų, o pamatysime, kad prašalinsime daug vaidų, piktumų. Už parodymą silpnumo pykti negalima, bet protingas žmogus užtai dar buva dėkingu. Jeigu gi musų partijoms nepatinka peikimai, tai jos pačios turėtų geriau savo sanarius prižiurėti; turėtų pačios peikti savo neatsakančiai pasielgusių sanarių ir garbintojų kartais ne reikalingus išsišokimus; nes kitaip visą partiją peiks kiti, prie partijos neprigulinti. Partijų reikaluose priderėtų partijai ir protestuoti, dabargi, ypač dėl Balev. straipsnio, eina jau protestai nuo atskirų ypatų. Ar už tuos protestus, nevisada atsakančiai parašytus, partija ima ant savęs atsakymą? Ar juos akceptuoja? Kartais neišmintingas protestas gali juk partijai labiau užkenkti negu padėti. Partijai pačiai protestuojant ir protestai bus protingesni, nes jį išrinks kuo geriausius protestų surengėjus, protestuojant gi pavieniems, pasidarys tokia košė, kokios partija gal nenorės iškabinti; protestuojant partijai, užteks ant vieno straipsnio vieno gero rašto, vieno išrodymo, atsakymo ant straipsnio, protestų gi atskirų ypatų priklausančių ar tik užtariančių partiją, laikraštis sutalpinti neįstengs. Apart protestų juk yra ir kiti dar svarbesni musų reikalai, kam tokiems reikalams protestais gvildenimą uždrausti. Laikraštis juk nesiduoda kaip guma labiau ištempti!

DIDVYRIAI.

Naujausių laikų tragedija viename akte.

Piruškevič — dumos narys.
Šmidt — išvarytas iš dumos.
Dubrovin — tikrųjų rusų vadas.

Šmidt. Ir už ką mane išmetė iš dumos? Rodos aš tiek daug tėvynei padariau.

Piruškevič. Prakeikti kadetai, prakeikti spaliečiai, prakeikti visi kairiejie! Tai jie, mano brangus, tau tą šunybę iškirto!

Šmidt. Ar aš nedirbau tėvynės labui?.... Juk anais metais svetimtaučiams ir tvirtovių plianus pardaviau, kad padauginti Rusijoje pinigų. Tiesa, nors kelis šimtus tegavau už plianus, bet visgi pinigai.... Kur čia teisybė! Už tokį parijotišką darbą mane revoliucijonieriai dabar vadina Juda-pardaviku.

Piruškevič. Suprantu tave, labai gerai suprantu.... žinau, kad tu iš patrijotizmo svetimtaučiams pardavei plianus.

Šmidt. Už ką dabar staiga ant mano galvos nelaimė nukrito? Išvyti iš dumos, mane išvyti, tikrąjį rusą, pasakykite, ar tai doras, dievobaimingas darbas?!

Piruškevič. Mielas, su mumis abiem atsitiko nelaimė. Juk ir mane ant penkiolikos posėdžių, kaip šunį išvijo. Bet aš jiems nedovanosių, aš jiems galvas sutraiškysiu! (Išsitraukia iš kišeniaus revolverį ir grasina ore). Aš juos visus iššaudysiu. Sugrįžęs į dumą, be revolverio neseėsiu. Kaip tik kas išsižios ir suriks — laukan Piruškevičių! — tuojau kulka gerklę užkišiu. Aš moku šaudyti.... Pataikysiu į kaltininką. Juk ne vienus metus mokinaus šaudyti, ne vieną žydą nupyliau! Iššaudysiu, iššaudysiu maištininkus, dumoje pasiliks tik mano draugai.... O, kaip aš esu piktas, tartum į mano krutinę šimtas žydų įlindo!

Šmidt. (Liūdnai). Tavo nelaimė.... kokia ten nelaimė.... tik penkiolika posėdžių.... Bet aš, aš! Niekuomet nebepamatysiu dumos.... Kas man bemokės 10 rublių į dieną, kas bemokės? Kaip gaila! širdis sprogsta.... (Pradeda verkti).

Piruškevič. (Apkabina Šmidtą). Mielasis, neraudok. Mums, tikriemsiems rusams, reikia stiprybės. Žinai pats, kad Rusijoje yra dar daug žydų ir svetimtaučių, dar musų darbas nepabaigtas....

Šmidt. Tiesa, kad yra dar žydai.... bet 10 rublių į dieną ar ne gerai gauti? Kas man bemokės?

Piruškevič. Nutilk, nutilk, aš tau tuojau duosiu vaistų, kurie visus liudnumus, kaip ranka nuima. (Išsitraukia iš kišenės degtinės butelį).

Šmidt. (Linksmai sumauroja). O! o!

Piruškevič. Štai, nuplauk širdelę, bus lengviau.

Šmidt. (Vienu užsivertimu nugeria pusę butelio).

Piruškevič. Kaip tu puikiai geri.... Tokie žmonės kaip tu tik ir tinka į atstovus.

Dubrovin. (Įeina, nešinąs rankoje revolverį). Iškarto gali pažinti, kad čia rusai patrijotai gyvena ir oras net atsiduoda rusku kvapu ir očiščenim vinom.

Piruškevič ir Šmidt. (Kartu). O, tap, taip, męs patrijotai esame.

Dubrovin. Džiaugiasi mano širdis, žiurint į tokius didvyrius kaip jus.

Piruškevič. (Į Dubroviną). O gal ir tu gersi?

Dubrovin. Kaipgi, kaipgi, išgersiu, turiu išgerti, juk aš esu ne menkesnis patrijotas už jus! (Geria).

Šmidt. (Bučiuoja Dubrovinui ranką). Dėduk, pasakyk, kas man daryti? Juk manė išvijo iš dumos....

Dubrovin. Žinau.... Ilgai galvojau aš apie tą nelaimę. Pakol nieko neišgalvojau. Štai, atnešu tau revolverį, kurį pats Ivan Kronštadskyj pašventino. Važiuok dadar į savo Minską ir ten darbuokis, neišleizdamas šio revolverio iš rankų. Darbuokis, greitai išmuš valanda, kuomet męs pakelsime medžioklę ant žydų, svetimtaučių, studentų.... Darbuokis, kad surinkti ko daugiausiai medžiotojų.... Seniai męs bemedžiojome....

Piruškevič. Greičiau, greičiau! O, kaip aš pasiilgau medžioklės!

Dubrovin. (Duoda revolverį Šmidtui). Priimk tą dalykėlį ir su jo pagelbą platink musų idėjas, šventą darbą.... laiminu tave, tikras tėvynės sunau....

Šmidt. (Bučiuoja Dubrovinui ranką). Ačiu, labai ačiu už dovaną, dirbsiu, kiek galėsiu.

Dubrovin. O dabar, kad niekuomet neatauštų musų užsidegimas, reikia jį spiritu aplieti.... (Dubrovin išsitraukia butelį, visi susikabinę, geria ir gieda: "Bože caria chrani". Pamažu leidžiasi uždanga).

K. Janonis.

PER GREITA LIKVIDACIJA.

Lietuvos Mokytojų Sanjungos Biuras, 10 num. "Lietuvos", rašo, jog už paskolintus Tėvynės Mylėtojų draugystės 300 rub. pasiuntė į Ameriką per American Express Co. 2000 egz. Aritmetikos, o nė knygius p. Simanavičia, nė prezidentas p. Paltanavičia neduoda atsakymo, nepriimą knygų nuo expreso, tad knygas susigrąžysią ir paskolintus 300 rub. pasilaikysią sau už kaštus. Aš kaipo buvęs kasierius T. M. D., matydamas klaidas ir nesumanymus, pataisau klaidas, duodamas nurodymus:

T. M. D. L. M. Sanjungai ne 300 rub. pasiuntė (paskolino), bet aš pats pasiunčiau ant antrašo Onos Plerytės-Puidienės 394 rub. 96 kap. Turiu ir pačto "money orderių" kvitas.

Jeigu T. M. D. dabartinis Centro Komitetas neatsiima pasiųstų Sanjungos knygų, tai girdėjau, kad sanjungiečiai rašo laiškus ir pas pašalines ypatas, jog T. M. D. Centro Komitetas neatsiima nuo American Express Co. knygų; bet neturėjau progos viešai paaiškinti apie tai (tą privalė padaryti Centro Komitetas. Red.). Mat iš Europos, jeigu ateina siuntinys, expresas parašo atėmėjui apie siuntinį, kiek reikia mokėt ir kur ans yra; atėmėjas, gavęs laiškelį, su juom expreso offise pasima siuntinį, arba laišku nurodo, kur reikia pasiųsti. Bet ant kiek aš žinau, Centro Komitetas tokio laiškelio nuo expreso negavo ir kad American Express Co. tukstančiai siuntinių guli "unclamed department'e", todėl, be jokio ženklo ir pėdsakio negali surasti atsiųstų knygų. Nors p. J. J. Paukštis, išleistojas "Vienybės L." ir buvo expreso offise, bet nesurado be ženklo. Aritmetikų. Taigi vietoje gražinti knygas Europon, geriau pavesti pasiimti jas p. J. J. Paukščiui, p. Simanavičiui, arba man; jeigu bus pasiųstos knygos, su expreso originališku, Sanjungos atsiųstu pranešimu, bus tenai surastos.

Siuntėjai Vilniuje, iš kanceliarijos, per kurią siuntė, gali nurodyti, kam ir kur Amerikoje priduot knygas, teippat gali parašyt American expresui, 61—63 Broadway, New York, kad jie duotų atėmėjui žinią apie siuntinį. Rašyt galima kokioj nors kalboje. Knygos bus atimtos, jeigu Sanjungiečiai norės.

J. Naujokas, Ex-kasierius,
Madison Sq. Box 189 New York.

Nuo Sanjungos ir męs gavome laišką su prašymu ne talpinti jos rašto, nes gavo laišką nuo Paltanavičiaus, jog knygas priima, bet sanjungos pasarga atėjo per vėlai, kada pirmutinis atsišaukimas buvo jau patilpęs. Su visokiais apkaltinimais todėl priderėtų nesiskubinti, bet kaltinti tik ištyrus gerai, kad kaltininkas iš tikro yra kaltas. Tąsyk išvengtume daugelio nereikalingų vaidų.

Red.

NAUJI RAŠTAI.

Naujos Davatkų Gadzinkos. Parašė L—s. Vilniuje, 1908 m. 16 puslapių.

Telpa čia humoristiškos dainos megzdžiojančios bažnytines "Gadzinkas": Davatkų gadzinkos, Davatkos bažnyčioje, Atlaidų daina ir Žodis mergelėms. Eilės juokingos, parašytos ir kaslink turinio ir formos, gerai.

Redakcijos atsakymai.

Aksnitkui Mikoliukui. Tai privatiški dalykai; jie Tamistai negali rupėti. Tai vienas dalykas. Kitas yra tas: pasislėpęs tik pašlemėkas kitą kontroliuoja. Pašlemėkiškiems gi darbams laikraščiai ne tarnauja.

R. Bracco

Pietro Caruso

Vieno Veiksmo Drama

Verté K. Puida.

VEIKIANČIOS YPATOS:

PIETRO CARUSO (Karuzo).
MARGARITA — jo duktė.
GRAFAS FABRICIJO.
KAIMINĖS BALSAS.
NAMŲ UŽVEIZDOS BALSAS.
P. KIANEZĖS BALSAS.

Veikimo vieta—Neapolis. Šių laikų atsitikimas. Bėdinai mebliuotas kambarys. Gilumoje(viduryje)didelės durįs ir langas. Po dešinės kaminėlis ir mažos durįs. Priešais kaminėlio biuro, ant jo rašomoji medžiaga ir įvairios popieros didžiausioje netvarkoje. Po kairės mažos durįs. Kredensas. Geležinė prausykla; ant jos bliudas ir cino ąsotis. Ant sienos kybo rankšluostis. Kampe suvyniotas materacas ir geležinė lova, sulenkta su lentomis. Vėlus po pietų laikas. Netrukus sutemsta.

SCENA I.

MARGARITA ir FABRICIJO.

FABRICIJO (*sėdi sukeistomis rankomis ir nuliudusiu veidu*).

MARGARITA (*stovi lange, garsiai kalba su kaimyne*).

Ačiu, ačiu, ponia Punco! (*Atsikreipia ir tylomis kalba į Fabricijo*). Atsiprašau, mano kaimynė, ponia Punco, paragino mane paimti skalbinius, kurie už lango džiusta, nes už valandėlės pradės lyti. (*Nuo virvės, už lango pratiestos, nuima vieną po kitos dvi paklodi ir sudeda jas, kalbėdamasi su kaimyne*). Kad Tamista nebutumei man pasakiusi, visai kįlančios audros nebučiau patėmijus. (*Žaibuoja ir griauja*). Oho, jau audra čia-pat.

KAIMYNĖS BALSAS. Ar Tamistos tėvas namie?

MARGARITA. Ne, Tamista, esu viena, kaip visuomet.

KAIMYNĖS BALSAS. Matai Tamista, šiąnakt sapnavau jautį trims ragals ir kuprotą lavoną.... norėjau pono Pietro pasiklausti, ką tas reiškia. Juk jis moka sapnus aiškinti.

MARGARITA. Gerai, kaip tik tėvas sugrįš, pasakysiu jam. Adie! (*Uždaro langą. Kreipiasi į Fabricijo, dėdama suvyniotas paklodes ant materaco*). Taip! (*Valandėlę tyla. Prisižiuri Fabricijui ir, priėjus prie jo, apkabina jį ir bučiuoja jo plaukus*). Neteisybė, Fabricijo, tu tik juokoji?

FABRICIJO (*pasiliuosuodamas iš jos prieglaudos*). Ne, Margarita, ne, ne! Žinai, kad niekuomet nejuokuoju su tavim. Ilgai galvojau, kol taip padaryti nutariau. Ir labai kankinausi. Bet dabar mano nutarimas neatmainomas.

MARGARITA. Ką gi aš tau padariau?

FABRICIJO. Nieko.

MARGARITA. Ar aš tau esu sunkenybė?

FABRICIJO. Ne.

MARGARITA. Nuodiju tavo gyvenimo dienas? Atitraukiu nuo darbo? Ar gal kame kliudau?

FABRICIJO. Ne! Ne! Tebunie prirodymu tas, kad taip darydamas, rupinausi padaryti gerą tau. Nes ko galėčiau nustoti išvažiuodamas?

MARGARITA. Nežinau. Bet suprantu dabar, kad norėdama tave pririšti prie savęs, neprivalau to padaryti....

FABRICIJO (*pertraukdamas ją*).. Klysti!

MARGARITA. Ne! neprivalau padaryti to, ką esu padariusi. Spėji, kad aš tokia nayviška, kad ir to nesuprasiu?

FABRICIJO. Tu to nesupranti.

MARGARITA. Pakakinau savo geidulius ir dabar....

FABRICIJO. Pradedi vėl nuo geidulių?

MARGARITA. Taip! geiduliai! Kad tai butų *meilė*....

FABRICIJO. Atsiprašau, ligi šiandien dar tikrai nežinome, ar meilė nėra perilgai tęsenčiųsi geiduliu; arba ar geidulys nėra pertrumpai tęsenčiasi meile.... Sakau tau, kad manęs nesupranti. Tokis pat esu šiandien tau, kokiu prieš mėnesį buvau.

MARGARITA. Tas matyti.

FABRICIJO. Gal ir nematyti, bet taip yra. Kodėl gi turėtų buti kitaip? Per tą laiką dar dailesnė, dar skaistesnė, dar nuolankesnė pasidariai. Taigi, tavo nuolankumas dar labiau mane baugina. Atsidaviai man pasekmėmis nesirupindama. Pasistengksime bent jas perspėti. Galime jų išvengti. Padėkim: jeigu dar labiau susirištuva, ar nebutum tuomet tu vienintelė, nelaiminga auka? (*Valandėlė tylos*). Kas tarp mudviejų buvo —to neapskelbsiva žmonėms. O sutikę ant aukos, kad išsiskirti — tikėk manim, Margarita, man tai didelė auka, — pasiliuosuosiva patogiu budu nuo to opaus padėjimo.

MARGARITA. Ištikrųjų, Fabricijo, galima spėti, kad tu manęs nepažįsti! Tau, turbut, rodos, kad kalbi su kokia-nors kita moteriške. Sakai, kad aš bučiau vienintėlė auka. Taip, bet *keno* ir iš *kokios priežasties?*. Niekuomet nebusiu auka, jeigu manęs *neapleisi;* vienas tavo žodis, vienų-vienas malonus tavo žodelis, vienas pabučiavimas, vienas pusvalandis, drauge praleistas, padės man užmiršti visus nemalonumus, kurių tu tikiesi, visas pasekmes, kurias tu užmatai.

FABRICIJO. Nesistengk, nes manęs nepertikrinsi.

MARGARITA. Nebusiu užtvanka ant tavo kelio, apsaugosiu tave nuo visų nemalonumų.

FABRICIJO. Bet mano pareiga yra apsaugoti tave nuo to, kad tavo klaida nepragarsėtų.... o gal nuo daugelio doriškų kančių, kurių tu, galbut, neužmatai.

MARGARITA. Jeigu gi aš ant viso ko pasiryžusi, tai kam manyti apie tą

FABRICIJO. Kad nekentėti ilgiau sąžinės graužimo.

MARGARITA. Jeigu nenori ilgiau sąžinės graužimo kentėti, tai neprivalai privesti prie to, kad suardyta širdžia mirčiau.

NAMŲ UŽVEIZDOS BALSAS (*iš žemai, vos girdimas, trukstąs*).

Pana Margarita!.... Pana Margarita!....

FABRICIJO. Kasgi vėl ten atsitiko?

MARGARITA. Tai Namų užveizda. (*Nekantriai atidaro langą. .Girdėti lietus. .Užsimeta ant galvos skepetą ir pasilenkia pro langą*). Ko Tamistai reikia?

NAMŲ UŽVEIZDOS BALSAS. Ar gali ponas Kianeze ateiti viršun?

MARGARITA. Ar gi nežinai Tamista, kad ėsu uždaryta?

FABRICIJO. Klausyk, jis matė mane įeinant!

MARGARITA (*į Fabricijo*). Tai nieko nekenkia — už ką gi jis gauna kyšius?

NAMŲ UŽVEIZDOS BALSAS. Maniau, kad ponas Pietro jau sugrįžo.

MARGARITA. Ne, dar jo nėra.

NAMŲ UŽVEIZDOS BALSAS. Ponas Kianeze nori gauti laišką, kurį prižadėjo jam ponas Pietro. Man nieko nejdavė, gal paliko ant stalo.

MARGARITA. Pažiurėsiu. (*Ieško ant stalo ir, neradus, sako pro langą*). Jokio laiško čia nėra.

PONO KIANEZE BALSAS. Jeigu taip, tai meldžiu pasakyti ponui Caruso, kad jis latras, nes duotojo žodžio neištesi.

MARGARITA. Tokių niekų tėvui neatkartoju. (*Greitai uždaro langą. .Valandėlė tylos*).

FABRICIJO. Margarita, aš einu. Netrukus gali tėvas sugrįžti ir nenoriu, kad mudu čia užtiktų. Štai raktas (*išima raktą iš kišenės ir deda ant stalo*), kuris, ant nelaimės, buvo bendru mudviejų kaltininku; matai, grąžinu jį tau, nes bijau, kad nesugundytų mane dar kartą slapčiomis atsilankyti pas tave. Išmesk, ar paslėpk jį kur. Geidžiau, kad *juo niekuomet* nereiktų naudotis.

MARGARITA. Fabricijo!

FABRICIJO. Mano geroji! Tiktai kvailas ir daug apie save manąs žmogus gali spėti, kad tik jis vienas yra moteriškės vertas.

(*Tyla.. Margarita purto galva*).

Netrukus sugrįšių užbaigti su ponu Pietro keletą reikalų. Jo veikimas rinkimuose atnešė man nelaimę, tečiaus aš nesiskųsiu, neveizdint į tą — kaipnors susitaikysiva....

(*Tyla. Paskui imdamas skrybėlę*)

Ir taip.... lik sveika, Margarita....

MARGARITA, Fabricijo! Paimk tą raktą.

FABRICIJO. Margarita! negundyk manęs....

MARGARITA. Meldžiu tavęs.... paimk....

FABRICIJO (*po valandėlės*). Ne! Ne!.... to negali buti!

MARGARITA. (*Pagriebia jį už péties ir sulaiko*). Fabricijo! maldauju tavęs.... paklausyk.... dar vieną žodelį....

FABRICIJO. Leisk mane.... jau vėlu.... dar pakalbėsiva apie tą.

MARGARITA. Kuomet?.... Neturėsiva daugiau progos?

FABRICIJO. Dar atsiras proga.... nesirupink tuo.... (*Pasiliuosuoja iš jos ir išeina, uždarydamas duris*).

MARGARITA (*pamažu verkdama, paskui garsiai*). Taip.... taip.... pakalbėsiva dar apie tai.... Žodžiai! — tušti žodžiai!.... (*verkia, paskui paima raktą ir įsideda kišenėn. Paskui, nušluosčiusi ašaras, pricina prie kredenso, atsidaro jį, išima staltiesę, torelkas, šakutes ir tt.; pradeda rengti stalą pietums*).

SCENA II.

MARGARITA—PIETRO (*dar ant laiptų dainuoja garsiu, truputį užkimusiu, balsu ariją iš "Trubaduro", nuolatos nutraukdamas*).

"Lig paskutinės valandos".

MARGARITA (*į save*). Tėvas!.... ak!.... ir vėl įsigėręs!....

PIETRO (*balsas vis artinasi*).

Tu man viskuo buvai,
O, Leonora, tu meiluže mano....
Neužmiršk niekad' manęs!

(*Girdėti rakto girgždėjimas duryse. Durįs atsidaro — įeina*).

"Neužmiršk niekad' manęs!"

(*Užsikosi. Vėl užrakina duris ir užkišęs, eina majestatiškai-komiškais žingsniais. Palto apikaklė stati, nuo skrybėlės varva vanduo*).

MARGARITA. Viešpatie! kaip tu išrodai!

PIETRO. He?

MARGARITA. Tėve, visas šlapias!

PIETRO. Žinoma! negirdi, kaip lyja? Brrrr! (*Trumpai kosi*).

MARGARITA. Kur skėtis? Kur paltas?

PIETRO. Palauk! Pirmiausia reikalauju paaiškinimo. (*Rodo raktą*). Vos įkišau raktą į duris ir jos tuoj atsivėrė. (*Rimtai*). Kodėl taip atsitiko?

MARGARITA (*slapstydamasi*). Kodėl taip atsitiko? Matyt išeidamas durų gerai neužrakinai. Visuomet toks išsidraikęs ėsi.

PIETRO. Hm!.... Gali buti.... Brrr! Ak! tas drėgnumas lenda žmogui net į kaulus!

MARGARITA. Dieve mano!

PIETRO. Ar nėra kiek malkų kaminėliui pakurti?

MARGARITA. Pažiurėsiu.... (*Išeina po dešinės*).

PIETRO (*nupurto vandenį nuo skrybėlės.... susimąsto*). Išsidraikęs! Gali buti!.... Išsidraikymas tai vienintėlis, kas skiria žmogų nuo gyvulio.

MARGARITA (*iš-už scenos*). Dar yra malkų.

PIETRO (*toliau kalba į save*). Ar ožka, avis, arklys.... asilas, ar jie buna kuomet išsidraikę? Ne.... tai tuomet.... (*Nušluostęs skrybėlę skepetaite, deda ir vieną ir kitą ant kaminėlio. Margarita įneša malkas ir pakuria krosnį*).

PIETRO (*nusivelka paltą*). A! gerai! gerai! mano dukrute!

MARGARITA. Sulaužyto suolo likučiai.

PIETRO. Na, tai tebunie palaiminta kupra, į kurią tą suolą sulaužiau. (*Pakabina paltą ant kedės, arti ugnies*). Šuniškas oras!

MARGARITA (*dar prie krosnies klupodama*). Pasakyk man, kągi padariai su paltu ir skėčiu?

(Toliaus bus).

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

Mogyleve, Mstislave, Smolenske ir kitur. Kalvinyškiai įsteigė mokyklas Slucke, Kėdainiuose. Pijarai-gi steigė savas mokyklas Chelmne, Vilniuje, Geranonuose, Dambrovicoje, Blotnoje, Naujame Dolske, Ščučine, Panevėžyje, Verenoje, Vilkmergėje, Raseiniuose, Valeranovoje, Vytebske, Želviuose. Taip-gi mokyklos unijotų veisėsi šian ir ten, užlaikomos Bazilionų, kurie patys įgijo mokslą Vilniuje akademijoje jėzuitų, k. v. Vilniuje, Polocke, Minske ir tt. Akademija Kyjevoj buvo vienintėle vieta apšvietos Rusijoje, iki įtaisant universitetą Maskvoje prie Elzbietos. Pravoslavišką Kyjevos akademiją įsteigė Petras Mogyla aplink 1631 m., jis pats buvo mokęsi Paryžiuje. Jis dovanojo įstaigai tulas žemes, ir savo lėšomis keletą zokoninkų pasiuntė į užrubežį prasilavinti. Akademijoje buvo 8 kliasos mokintinių — 6 žemesnės ir 2 augštesnės. Žemesnėse mokė seną slovėnišką, graikišką ir lotynišką kalbas, katechizmą, aritmetiką, rhetoriką ir poėtiką; augštesnėse mokė philozophiją, theologiją ir logiką. Joannikij Galatovskis parašė "Kliucz Razumienia", o Cyrilius Trankvilion sudėjo "Zercalo Bogoslovija". Įtekmė akademijos pasididino, kada toji Andrušovo sądaroje 1667 m. pateko į Maskvos rankas. Ten mokė Simeonas Polockij, kurio įtekmė buvo didelė.

Vertė mokyklų namie visgi buvo problėmatiška, ir todėl nuo senesnių jau laikų turtingesnė jaunuomenė jieškojo mokslo užsieniuose. Tačiaus važiavimas į užrubežį mokintiesi, valdant Jonui Kazimierui, visai sumažėjo. "Plebėjui, atstumtam nuo visokios guodonės ir urėdų savo šalyje, nors ir turėtų turtus tam, nebuvo ko važinėti į užrubežį įgijimui šviesos ir mokslo, nėsa amžiai Ciolkų, Kromerių, Hozijų, Dantyškų ir tt. praėjo jam jau nesugrįžtinai. Prigimtinio-gi krašto mokyklos nedavė nė mokslo, nė šviesos, neparsinešant-gi to labo iš užrubežio, turėjo tamsybė išplėtoti savo sparnus ant visų kampų Lenkijos ir D. K. Lietuvos ir pastumėti tautą į prapuolenę, iš kurios vėlesnis tautiškas apšvietimas, o per tai mandagiausios pastangos neįstengė išgriebti. "Taip yra, tamsybė, o ne kas kitas, įskiepyta prie Zygmanto III Jezuitų mokyklų ir akademijos Krokavos, platinta ir glamonėta stropiai tų įrėdnių net dar gadynėje, kada jau visoje Europoje niokslai atsigimę, žengė milžiniškais žingsniais, buvo vienatiniu šaltiniu pralošų ir nelaimių musų. Kas jų jieško kur kitur, o ne nuklaidintame mokyme jaunuomenės, yra panėsus į aną, kurs gerą valdžią ir galybę norėtų įteikti Hottentotams ar Kafframs, neprirengęs pirmiaus barbarų tam geru užauginimu jaunuomenės" (Lukoševyčius). — "Skaitlius elementariškų mokyklų (Lietuvoje ir Žemaitijoje) nesumažo ir toje gadynėje iki karių su kazokais ir švedais, valdant Jonui Kazimierui. Tos mokyklėlės buvo miestuose ir mieteliuose, rečiaus kaimuose; kada-gi bėgyje anų karių miestai ir miesteliai išlėkė su dumais, kada marų pavietrė, vargas, kardas, ir kitos nelaimės per 3 milijonus žmonių, daugiausiai miestų gyventojų, nušlavė, didesnė dalis elementariškų mokyklų turėjo pulti, nėsa nebuvo nė tiek žmonių tinkamų mokintojauti, nė gyventojai daugelio miestų ir miestelių neįstengė užlaikyti mokyklas. Vienok palengva, iki valdant karaliams iš saksiškųjų namų, pradėjo mokyklėlės po miestus ir miestelius atsigimti ir daugintiesi, tai, kad aplink 1730 m. nebuvo Lenkijoje ir D. K. Lievos miestelpalaikio, ypačiai karališko ir dvasiško, kur nebutų mokykla beėsanti; turėjo jas taip-gi nekurie sodžiai didesni su parapijinėmis bažnyčiomis" (Lukoševyčius).

Ko norėti nuo kitų mokyklų, jeigu Akademija Vilniaus, kurios linkmė buvo ta pati, kaip kitų mokyklų, netik nepatarnavo mokslams ir šaliai niekuomi, bet dar buvo labai blėdinga, įkvėpdama jaunuomenei fanatizmą, mokindama ją palaidumo, užimdama laiką disputomis, dialogais, triumphais, panegyrikomis ir polėmika. Kaip akademijoje Krokavos, taip pat ir Vilniškėje viešpatavo Aristoteles bei scholastiška philozophija Tomistų....

Jonas Kazimieras 1668 m. seime sudėjo savo vainiką, atsisakydamas nuo jo, ir apsigyveno Paryžiaus abatystėje St. Germain, kur pasimirė 1672 m. Atstojant jam nuo sosto, padėjimas Lietuvos ir Lenkijos buvo apgailėtinas. "Palyginant su tuomi, padėjimas Vokietijos po 30-metinės karės turėjo netaip baisią išžiurą, ir galima jį butų prilyginant prie Lenkijos, pavadinti geru, nors iš tikrųjų baidė savo pasibaisėtinumu. Nesuskaityti miestai ir kaimai klaksojo pelenuose ir griuvėsiuose, vaisingos dirvos pavirto į mirusius tirus; tauta pralošė netoli 3 milijonus žmonių, kurių daugiaus negu pusė milijono tunojo nelaisvėj Totorių. Drauge su meistais likosi išnaikinti kerai pramonės, išgaišo mokyklos, o lavyna karių prislėgė mokslus" (I. III. Goehring).

7. MIKOLAS KARIBUTIS (1669—1673.

Mikolas Kaributis, kunigaikštis Visnioviečkis, buvo snudus ir pavalnas, išdidus ir kerštingas karalius. Kalvyniškiai buvo nusiuntę 3 pasiuntinius į elekcijos seimą pervezdinimui įstatymo, kurs patikrintų dissidentams civilišką lygybę ir taiką namie.

Karalius pertraukė derybas su Dorošenka, ir hetmano buožę atidavė Hanenkai. Tad Dorošenka, drauge su Totoriais, pradėjo karę ir iš naujo pasidavė Turkijai. Sultonas Mahometas IV pasiuntė kariumenę prieš Lenkiją: paėmė Kamieniec Podoliją, bet Lvove smurčiai gynėse pulkininkas Elijas Lackis. Galiaus įvyko traktatas Bučačiuje 1672 m., kur Lenkija pavedė Turkams Ukrainą ir Podoliją su Kamieniecu, mokėjo 80000 taliarų ir metinę duoklę!.... Šlėkta pas Goląbių užmezgė konfederaciją, ir tyrinėjo priežastis gėdos Bučačiaus: kaltę sumetė ant francuziškos partijos! Jeigu ne įlaidesni žmonės, butų priėję prie naminės karės Lenkijoje. Sutarta tapo sątaika, ir visi traukė prieš Turkus. Karalius pasimirė dieną prieš pergalę Sobieskio pas Chocimą.

Kunigija turėjo nuo pačių pradžių labai didelius lobius ir juos daugino dar donacijos. Galiaus šlėkta pradėjo baimytiesi, kad didesnė dalis žemiškų lobių valstijoje nepareitų į kunigijos rankas, ir dėlto 1669 m. tapo išleistas įstatymas, uždraudžiantis užrašinėti žemę bažnyčioms po bauda prapuldymo jos (Morfill).

Vyskupas Kazys Pocius iškeikė Simą Jablonskį, Kražių kleboną, neva už suvartojimą turtų mirusio kn. Petro Vagnerio Dziengauskio, nors tie turtai tekę buvo pačiam vyskupui su sargais užrašų; vyskupas mat kn. Jablonskio neužkentė kaipo atėjusio iš Volinijos. Tas pats vyskupas iškeikė dar keletą žmonių už nepadorų elgimąsi"....

Kalvyniškių konvencija Kėdainiuose 1669 m. panaujino [illegible] kius su liet. liuteronais, sudrutintus Sandomieriaus konsenso 1570 m., nors ir dabar liuteronai pasiliko atluši ant prašymų. Laike tų pastangų mirė didis regentas Prusijos Boguslavas Radivilas (1670), palikdamas vieną dukterį kaipo paveldėtoją milžiniškų lobių Lietuvoje, Žemaitijoje, Baltrusijoje ir Pagiriuose. Jis buvo pastaras dissidentas — ainys Radivilų linijos Biržiuose, Dubinkuose, Slucke ir Kopyliuje, ir pastaras dissidentiškas magnatas, kurio balsas turėjo didelę svarbą. Padėjimą dissidentų bažnyčios tuomlaik grieztai išreiškia senioras Vilniaus distrikto Nik. Dziakavyčius 1674 m.: "Messis quantulacunque, operarii pauci, quiu irus breve, si nos labori succubuerimus, futuri nulli". Prieg tam kalvyniškiai baimijosi, kad Karolina Liudvika galėtų išsėkėti už kataliko, ir tuomet bažnyčios josios lobiuose tuojau pasiliautų buvusios. Dėlei jos turtų ją vedė Liudvikas, sunus Brandenburgo elektorius, ir todėl džiaugsmas kalvyniškių buvo didelis. Jie pasiuntė jam pasveikinimus per ministerį Monvydą, už ką vedlys 1682 m. suteikė fundušą vokiškose akademijose 12 lietuviškų vaikinų, kurie pasišvęstų mokinimuisi theologijos (Karaliaučiuje, Frankfurte prie Udros, ir Berlyne). Prieg tam Karolina Liudvika apmokėjo lėšas lietuviškų studentų Oxforde (pvd. Liutomirskiui). 1681 m. ji liepė liet. katechizmą atspaudinti, ir dalino jį dykai kaimiečiams.

8. JONAS SOBIESKIS (1674—1696).

Galinga Lietuvoje šeimyna Pocių rėmė ant karaliaus Karolį Lotaringijos; rusų vaivada St. Jablonovskis siulė kandidaturą *Jono Sobieskio*, kurią priėmė Lenkijos šlėkta, pristojo ir Lietuviai, nežiurint į nenorą Pocių: kancleriaus Kristupo ir Mikolo hetmano did. Liet.

Kada sultonas Mahometas IV nusikreipė prieš Maskvą, Sobieskis įsigriovė į Podoliją, sumušė Turkus ir Totorius pas Lvovą ir privertė pašą Ibrahimą Šišmaną išsidanginti į už-Dniestrį. Dabar Sobieskis vainikavosi Krokavoje 1676 m. Ibrahimas Šeitan metė 100000 armijos ant Raudonosios Rusijos. Pas Žoravno privertė prie derybų: grįžo Lenkijai ⅔ dalys Ukrainos, o likusi dalis teko kazokams po Turkija. Podolija prigulėjo nuo atskirų derybų Konstantinopolyje.

Sein Gartine 1679 m. atsisakė patvirtinti Žoravniškį traktatą. Sobieskis šiapus Dniepro Ukrainoje organizavo kazokus po vada Kunickio, ir ketino sutverti sanjungą krikščioniškųjų valstijų prieš Turkiją. Sutarė su ciecoriumi Leopoldu užkabintinai atkirstinį traktatą. Kada Kara Mustafa su 200000 prisiartino prie Vienos (Vindobonos), Sobieskis su 30000 traukė pagelbon ciecoriui, ir susivienijęs su Austrijokais, užėmė Kahlenbergą, ir 12 d. rugsėjo, 1683 m. susiėmė kovoje su Turkais, kur abazas Turkų su šėtromis, ištekliumi ginklų ir maisto, su žaliaja vėliava pranašo pateko į globį pergalėtojui. Vengrijoje pas Parkanus jis tapo pergalėtas, už ką paskui atsikeršijo pas Ostrzychomių, ir pagrįžo namon su didele garbe.

Turėdamas ant akies karalaičiui Jokubui užkariavimus Moldavijos ir Valakijos, Sobieskis stengėsi laimėti Maskvą į sąnjungą prieš Turkiją. Caras Theodoras Aleksiejevyčius (1676—1682) viliojo Lenkiją derybomis apie sanjungą, o pats su Turkija sutarė 20-metinę sądorą (1681). Tada 1686 m. su Maskva tapo suderėta sądora, ir miestai bei žemės, pagal sutaikos Andrušove, tapo pavesti Maskvai drauge su Kyjeva amžiniems laikams mainais už 1½ milijonų rublių ir pagelbą prieš Turkiją. Vildamasi pagelba Austrijos ir caro, Sobieskis ištraukė prieš Moldaviją, nusiyrė iki Dunojui, — bet grįždamas atgal, tapo skaudžiai sumuštas. Nepasisekė jam net apipačiuoti karalaitį Jokubą su dukterimi d. liet. arklidininko, Boguslavo Radivilo, tėvone didelių lobių Lietuvoje, kuri ištekėjo už Karolio Filypo, kunigaikščio Neuburgo. Kada karalius 1688 m. proponavo užimti lietuviškus lobius kunigaikštienės Neuburgo, Sapiehai keršijo pertraukimu seimo, net suformavo susivienijimą detronizacijai Sobieskio.

1691 m. Sobieskis vėl ištraukė prieš Moldaviją ir Valakiją, — be pasekmės. Sulaužytam nepasisekimais, trokštančiam tykos karaliui sutramdė pabaigą gyvenimo vaidai Sapiehų su Vilniškiu vyskupu Konstantu Brzostovskiu, prigulinčiu prie karališkos partijos. Hetmanas Kazimieras Sapieha iš asabiškos neapikanto Brzostovskio antjojo ant vyskupo lobių ir naikino juos kareivių stotėmis. Vyskupas metė prakeikimą ant hetmano, kurį sutramdė prietelingas Sapiehams primasas, kardinolas Mikolas Radziejovskis. Reikalas atsikorė į popiežių ir seimus (1693, 1694), kuriuos Sapiehai pertraukė, nepaisydami ant keršijamų antpuolių Totorių. Mirė Sobieskis Vilanovoje 1696 m., netoli Varšavos.

Viešpataujant Sobieskiui, religiška apikanta turėjo mažą pasisekimą. Tame laike Jonas Lockė pradėjo ją skelbti Anglijoje. Vienok Lietuvoje, 1689 m. bajoras Lietuvos, Kazys Lyščynskis, tapo mirtin pasmerktas už ateizmą ir piktžodžiavimą.... Nusprendė nukirsti jam ranką, išpjauti jam liežuvį, potam nukirsdinti galvą ir sudeginti! Šitas skaudus nuosprendinys tapo išpildytas, nežiurint į besipriešinimą karaliaus. Vyskupas Zaluskis, kurio gromatos suteikia tulą branginti medegą istorikui, aprašė ekzekuciją su aiškiu pasimėgimu.... (Morfill).

"Ginčai dėl pirmystės, pasalybės, pavydas, asabiška neapikanta ir lenktynės svetimų viešpatyščių turėjime įtekmės ant prietikių Lenkijos, galiaus pinigų godumas, tas viskas suaugo į šmėklą polypo, kuri dar nesugijusią, nežiurint į šviežią garbę, respubliką padarė silpnesne, negu buvo pirm to buvusi ir prilenkė karalių Joną, kad net du sykiu norėjo padėti šalin vainiką".... Prie Jono Sobieskio "priespauda chlopiškos luomos buvo taip sunki, kaip buvo siautimas šlėktos be rubežių. Kovos, tarp šlėktos vedamos tarp savęs taip Lietuvoje kaip ir Lenkijoje, naikino ir tą sėklą, kuri tarp degėsių pradėjo leisti savo diegus, ir padaugino bėdas žemesniųjų luomų" (Goehring).

Kaip jau žinome, Švedų užpuolimas, naminė karė sunaikinę buvo visą kraštą, didžioji dalis katalikiškų mokyklų išnyko, o kalvyniškos beveik visiškai; vienok, kada viesula šiek-tiek nurimo, tiktai protestantiška dvasiškija pradėjo trustiesi apie mokinimo dalykus, katalikiškoji-gi užsilaikė pastebėtinai šaltai, ką galime paaiškinti susilpnėjimu didžiojo akstino — kalvinystės, kuri verstinai vertė darbuotiesi toje pakraipoje. Daug gero tame laike padarė kalviniškių mokykloms kunigaikštis Boguslavas Radivilas; pasidėkavojant jam, kėlėsi jos truputį, nors gimnazija Biržiuose nuslinko lyg augštosios parapijinės mokyklos, o Kėdainiškė neteko savo senoviško garsumo. Naminė karė, pasibaigusi kova prie Alkininkų, svetimųjų užpuolimai, marai ir bado metai pavertė krašta į tuščią. Ar dyvas, jeigu tokiose sanlygose mokyklos nupuolė!?

Liudvika Karolina, kunigaikščio Boguslavo duktė, dar uoliaus globėjo žmonių apšvietimo dalykus: ji davė lėšas 12 jaunikaičių, besitaisančių už rubežiaus ant mokintojų; liepė spaudinti ir dalinti žmonėms knygas, evangelijas, katechizmus, maldaknyges ir kitus religiškus veikalėlius lietuviškoje kalboje; duosniai apveizėdavo mokyklas, žodžiu sakant — darydavo, ką galima buvo laikuose Jono III. Kad Vei-

(Toliaus bus).

IŠ VISUR.

|| Vokietijos parlamente, atstovas katalikų partijos Erzberger, užstodamas už vokiškų urėdninkų persekiojamus negrus, peikė valdžių pasielgimą. Susirinkę ant gelerijų tulų laikraščių korespondentai pradėjo švilpti ir šaukti. Katalikų partijos vadovas Groeber užtai laikraštininkas pavadino "kiaulėms". Tas, žinoma, skaudžiai užgavo laikraštininkus, nors teisingai sakant, nežinia kokiu vardu pavadinti tokius laikraštininkus, kurie geru ir doru laiko persekiojimą kitokios parvos žmonių. Laikraštininkai tuojaus atlaikė susirinkimą ir nutarė streikuoti, jeigu jų neperprašys. Rezoliuciją savo jie padavė parlamento perdėtiniui.

|| Pietinėj Afrikoj, vokiškoj valdyboj Kalahari pasikėlė čiabuviai hotentotai. Buvo jau ir kruvini susirėmimai. Vienam mušyje 58 hotetotai tapo užmušti, bet ir vokiečių nuotrotos buvo nemažos: užmuštas tapo kariumenės perdėtinis, du oficierai ir 12 kareivių, 17 gi kareivių likosi pašautų.

|| Pabėgusi su prancuzu muzikos mokytoju Gironu, moteris dabartinio Saksų karaliaus, ištekėjusi paskui už muziko italijono Toselli, nori persiskirti su savo vyru, kuris ją verčia keliauti Amerikon, o ji visgi dar nenori buti rėkliamos šildu.

|| 18 d. kovo, Berlyne apvaikščiojo paminėjimą revoliucijos 1848 m. Ant gatvių buvo ir susirėmimai minių su policija. Susirėmimuose apie 50 demonstrantų ir 9 policistai likosi sužeisti. 47 demonstrantai likosi suareštuoti.

|| Peterburge, gvardijos raitelių regimento maneže, 18 kovo, stojo dvikovon jenerolai: Fock ir Smirnov. Mat Smirnov išleido raštą apie gynimą Port Arthuro ir jame užmetė Fockui bailumą. Tas pakvietė už tai Smirnovą dvikovon. Smirnov likosi sužeistas sunkiai. Dabar Fockui atseis dar stoti dvikovon su jenerolu Gorbatovskiu.

|| Genevoj (Šveicarijoj), ligonbutyj pasimirė pagarsėjęs maskoliškasis revoliucijonierius Gregory Geršunin, kuriam savo laike pasisekė pabėgti iš Siberijos. Jis pereitą rudenį buvo Amerikoj.

|| Mieste Baku, ant Kaukazo, kerosino sėmyklų darbininkų namuose atsitiko baisi expliozija, kuri išgriovė namus. Iš po griuvėsių ištraukė 11 kunų užmuštų darbininkų, bet be abejonės užmuštų yra dar daugiau. Nuo ko užgimė expliozija, nežinia.

|| Išpaniškasis laikraštis "El Mundo" užtikrina, jog dėl sužeidimo į petį, Portugalijos karaliui Manueliui atseis vieną ranką nupiauti, kadangi žaižda nesiduoda išgydyti. Portugalijos karalius, užmušant jo tėvą ir brolį, likosi mat teipgi į petį sužeistas.

|| Meksiko randas pagarsino, jog sustojusio Magdelenos juros kojoj Amerikos laivyno jurininkams Meksiko rubežiuose uždrausta išlipti ant kranto su ginklais ir atlikti šaudymo mėginimus.

|| Sausio mėnesyj šių metų Anglija parsigabeno iš svetur visokios veislės prekių, daugiausiai žalių produktų, už 274316614 dol. (pernai parsigabeno už 294592828 dol.); savo gi išdirbinių svetur išgabeno už $165838980 (pernai gi už $169064690).

|| Nusilenkimas prieš Japonijos reikalavimus dėl sulaikymo laivo "Tatsu Maru", visuose pietiniuose Chinuose suerzino gyventojus. Kantone buvo surengti protestavimui susirinkimai, kuriuose dalyvavo su viršum 50000 žmonių. Daugelis žmonių nusivilko net savo drabužius pasiutus iš Japonijoj išaustų audeklų, sudėjo į kruvą ir sudegino.

|| Portugalijai prigulinčioj Gvineos dalyj, Afrikoj, pasikėlė čiabuviai. Portugalijos kariumenė užpuolė ant čiabuvių aplinkinėse Jofunes ir Egeri ir daug jų užmušė. Paskui išdegino čiabuvių miestą Vorella.

|| Garsus maskoliškas raštininkas ir varguolių užtarėjas, grafas Leonas Tolstoj, vėl apsirgo. Reikia atsiminti, kad Tolstoj turi jau netoli 80 metų.

|| Pagarsėjusi Maskolijoj revoluicjonierė, mergina Marė Spiridonova, kuri užmušė Tambovo policijos perdėtinį ir užtai likosi visam amžiui išgabenta Siberijon, iš ten pabėgo. Mano, kad ji dabar yra Australijoj.

|| Mieste Ekaterinoslaviuje, locnuose namuose likosi nušautas antrosios dumos atstovas, D-ras Karavajev. Jis pirm to gavo nuo juodašimčių laišką su gazdinimais. Matyt jie jį ir nušovė.

|| Karės lauko teismas Rygoj, posėdyj 19 d. kovo, pasmerkė 59 ypatas kelėjiman ikí 5 metų, o 34 ypatas išteisino.

|| Australijos angliškų kolonijų jeneral - gubernatorius likosi paskirtas grafas Dudley, vietoj pasitraukusio lordo Henry Stafford Northeale.

|| Duktė Amerikos milijonieriaus Elkinsō ištekėjo už itališko karališkos giminės kunigaikščio Abruzzų.

|| Vengrijos sostapilėj Peste, 18 d. kovo, ant gatvių buvo demonstruojamų minių susirėmimai su policija. Daug žmonių likosi gana sunkiai sužeistų.

|| 20 d. kovo Paryžiuj atliko pasekmingus mėginimus su orlaiviu be baliono, su teip vadinamu aeroplanu, išrastu Farmanso.

|| Pietinėj Afrikoj, Transvaaliuj pereituose metuose aukso iškasė už $136750000.

|| Laikraštis "Tikrųjų maskolių Znamia", patalpino dumos atstovui Milukovui persergėjimą, jog bus užmuštas.

APGARSINIMAI.

DRAUDA IR LAISVĖ.

Drauda padaris didelę bledį blaivybės labui. Tai yra tam tikra neblaivybė pati, nes ji eina už rybų reikalo tuomi, kad stengiasi valdyti žmogaus apetitą įstatymu ir daryti prasikaltimu dalykus, kurie prasikaltimu nėra. Draudos įstatymas užduoda smugį tiems patiems principams, ant kurių yra paremta musų valdžia.

Tai yra principas, ant kurio musų valdžia yra įsteigta, jog kiekvienas pavienys turi išsižadėti tiek savo prigimtinės laisvės, vadinas, laisvės elgtis kaip jam patinka, jei tas kenkia teisėms kitų. Kitaip sakant, civiliška laisvė kaipo kitoniška laisvė negu prigimtinė, reiškia, kad pavienius laisvė turi buti stabdoma, ant kiek to reikalauja draugijinė tvarka. Bet ne daugiau! Visokis pasistengimas nereikalingai stabdyti musų laisvę nėra vietoj. Toji tauta yra valdoma geriausiai, kuri yra valdoma mažiausiai. Siaurinimas pavieniškos laisvės visuomet yra svarbiu dalyku nuo atžvalgos principų laisvos valdžios ir neturi buti daroma dėl menko ko, o tik dėl svarbiausių priežasčių. Patogumai įgijami tokiu budu pasišventimu turi buti dideli, abelni ir aiškus, idant jį daryti.

Taikant prie alkoholinių gėralų ir dirbimo bei pardavinėjimo jų, kurie seka reikalavimą, visokis bandymas uždrausti tokį vartojimą yra visai neišteisinamu siaurinimu ypatos laisvės, jei nėra prirodoma aiškiai, kad vartojimas tokių gėralų kenkia tvarkai draugijos. Nėgi yra užtektina vien parodyti, kad tas kenkia, bet parodymas turi buti, kad toksai kenkimas tvarkai draugijos teip didelis, kad jis atsveria siulomą siaurinimą ypatos laisvės ir atlygina už dalinį nuostolį augščiausio gero laisvos valdžios.

VIEŠAS APSKELBIMAS.

Pirma negu buvo pradėta verstl "Raistas" — "The Jungle" į lietuvių kalbą, pagarsinau Amerikos lietuviškuose laikraščiuose ir teip pat pranešiau "Lietuvos Ukininko" ir "Žarijos" redakcijoms Lietuvoje, kad, jeigu kas verčia ar rengia išleisti augščiau minėtą knygą, praneštų apie tai, idant nesidvejotų darbas. Apleidžiant knygai spaudą teipgi buvo plačiai garsinama.

Dabar jau "Raistas" yra išėjęs ir yra pardavinėjamas (skaityk apgarsinimą). Kaip iš literatiškos pusės, teip ir kitus reikalavimus atlikau kiap reikia ir apsaugojimui nuo pasisavintojų, kurie norėtų kitą knygą tuo patim vardu ar turiniu, kokis yra "Raisto", pardavinėti, aš kaipo valstietis Suv. Valstijų Amerikos, apdraudžiau netik vardą "Raistas", bet ir turinį jos Washingtone Apdraudimo Biure su "Special Copyright".

Taigi jeigu kas pardavinės ar garsins "Raistą" nors ir po kitu vardu, bet "The Jungle" — "Raisto" turiniu, bus priverstas užmokėti man visus nuostolius, ir lėšas, kokias panešiau, išleisdamas "Raistą", o už kriminališką prasižengimą valdžios bus nubaustas, kaip už falšavimą, vadinas, vis tiek ką ir už darymą negerų pinigų. Šitas pranešimas yra pastovus ir tikras.

J. Naujokas,
Madison Sq. Sta. Box 189,
New York, N. Y.

PRANĖSIMAS.

Kadangi sumažėjo darbai ir žmonėms pabrango pinigai, o laiko jie turi ir geidžia skaityti "Raistą", tai kainą "Raisto" numažinau nuo $1.50 iki VIENO DOL.

Taigi, kas atsiųs $1.00, apturės garsiają knygą "Raistas". Skaitykite apgarsinimą,

J. Naujokas,
Madison Sq. Sta. Box 189,
New York, N. Y.

Jieškau vietos bučierio lietuvių ar lenkų mėsos pardavykloje; esiu apsipažinęs su tuo darbu. Meldžiu atsišaukti adresu: I. K. "Lietuvos" Redakcija.

Ar vartojimas alkoholiškų gėralų kenkia draugijos tvarkai iki tokiam laipsniui, kad butų reikalas siaurinti laisvę ypatos? Anaiptol ne! Teisybė, yra keliatas girtuoklių. Bet jų skaitlius yra menkas. Ir tai butų didžiausiu neteisingumu atimti laisvę 999 žmonems dėl vieno girtuoklio. Pasišventimas butų visai be proporcijos atsiekiamam labui.

Yra teipgi teisinga, kad yra besočiai; teip pat nėra abejonės, kad daugiau yra besočių, kaip girtuoklių ir tolydinis sunkinimas pilvo persivalgymu padaro daug daugiau blogo negu perdidelis gėrimas, nors pasekmės nėra teip čiupnios ir nėra apšaukiamos nuo viršaus stogų, kaip tas yra daroma su neblaivybe. Ar turime tad užginti žmonėms valgyti?

Yra sakoma, kad alkoholiniai gėrimai gimdo didžiausias piktadėjystes, beprotystę ir skurdą šalies. Palyginamoji statistika parodo, kad šitas tvirtinimas yra be pamato. Bet tas nieko nedaro, jeigu ir pripažintume, kad didžiausia daugybe kriminalistų, suskių ir bepročių yra girtuokliai. Dabartinis mokslas sako, kad kriminalistai, suskiai, bepročiai nėra normališkais žmonėmis ir jų perdėjimas gėrime yra tik apsireiškimų jų išklypusio prigimimo.

Ar laisvė ypatos didelės daugumos žmonių turi buti siaurinama dėlto, kad yra menkas nuošimtis tokių nelaimingų! Tai vistiek reiktų drausti ženatvę, nes čia yra lytiškas ištvirkimas!

Ar esi pasirengęs balsuoti už DRAUDĄ?

Jei nenori Draudos, tai padėk kryžutį ant balioto, taip kaip parodyta žemiau.

Shall this city*) become anti-saloon territory?	Yes / No	X

*) arba village ar town. Jei kauntai (pavietai) nebutų miestinės žinybos organizacijoj, tai žodis "Precinct" bus padėta.

KUNO LYGSVARYBĖ.

Padėjimas kuno, kuriame visi organai atlieka sau prigimtą dalį darbo, vadinas, stovis pilnos sveikatos, vadinasi lygsvarybe. Kaip tik kuris organas atsisako pildyti savo dalį, tuojaus buva reikalas atitaisyti šitą lygsvarybę. Kiekvienas patėmijo, kad tai paprastai pilvas, ką atsisako nuo darbo. Šitas reikalauja Trinerio Amerikoniško Eliksyro Karčiojo Vyno, nes jis privers vidurius veikti ir drauge su jais visus organus, nuo kurių priklauso gromuliojimas maisto. Kaip tik geras gromuliojimas yra atitaisyta, tai ir visas kunas veiks harmonijiškai. Vartok šitą vaistą visuose atsitikimuose sugadinto gromuliojimo ir kuno silpnumo. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

Viršininkai Centro Komiteto "Aušros" Dr-stės.

Pirmsėdis — Dr. M. Želvienė, 1 Church Str., Plymouth, Pa.
Sekr. susineš. — J. Šernas, 3252 S. Halsted Str., Chicago, Ill.
Finansų sekr. — K. Gugis, 4945 Justine str., Chicago, Ill.
Kasierius — Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo sesers Petrošiutės, Kauno gub., Raseinių pav., Labargų vol., Vaitkaičių kaimo, keturi mėnesiai kaip iš Lietuvos. Ji pati ar kas kitas tejksis duoti žinią adresu:

Kaz. Petrošis,
Box 291,
Westville, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos, 25 mėtų senumo ar ir senesnės, ar doros našlės. Turiu labai gerą darbą ir Washingtono valstijoje 160 akrų žemės arti miesto Cusick, Wash., labai smagi vieta ir derlinga žemė. Artesnėms žinioms norinti malonės kreiptis.

Box 259,
Grand Forks, B. C.

Pajieškau savo pusbrolio Jurgio Rusecko, Suvalkų gub., Senapilės pav., Veiverių vals. ir kaimo, jau visi metai kaip išvažiavo į Montanos valstiją ir negaunu nuo jo žinios. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozas Starkevičia,
Box 310,
Westville, Ill.

Pajieškau savo švogerio Antano Pakašiaus, Suvalkų gub., Seinų pav., Lupunų gm., pirm 12 metų gyveno Spring Valley, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

M. V., 130 Jelbriath St.,
New Castle, Pa.

Pajieškome tėvo, Andriaus Mereškevičiaus, kuris mus, sunų su motina palikęs Westfielde, Mass., išvažiavo nežinia kur. Jis paeina ir Vilniaus gub., Aleksandravičių vol., Sabiškių kaimo. Kas mums praneš apie jį busime labai tam dėkingi.

Vincas Mereškevičius,
Box 697,
Thompsonville, Conn.

Pajieškau savo draugo Aleksandro Tautvaišo, 4 metai atgal gyveno Philadelphijoje, Pa.; paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės parap., Leibinių sodos. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Alek. Bertunis,
123 Canalport ave.,
Chicago, Illinois.

Pajieškau savo pusbrolio Jono Jekavičiaus, 2 metai atgal gyveno Chicagoje; paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Lukės parap., Kuprių kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Siratavičė,
Box 96,
Harrisburg, Illinois

Pajieškau savo brolio Kazimiero Kybarto, Kauno gub., Telšių pav. ir parap., Piezų dvaruko, vieni metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Fr. Kybartas,
Box 133,
Poquonock, Conn.

Pajieškau savo dėdės Klemenso Petkaus, Kauno gub., Šiaulių pav., Lukės vol. ir parap., Upynos miestelio ir dėdės Ignoto Žarumbos, tos pačios gub., pav., ir vol., Indriejiškių sodos; girdėjau gyvena kur apie Cincinnati, O. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ona Nojulatė,
Box 82,
Shirley, Mass.

Pajieškau savo giminaičio Petro Stumbrio, Kauno gub., Raseinių pav., Tauragės valsčiaus, Papušinio kaimo, apie 6 metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Bernotas Kuleša,
523 Wheeler st.,
Scranton, Pa.

Pajieškau savo pažystamo Juozapo Žulpo, 5 metai kaip Amerikoje; paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Akmenės parapijos. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stan. Vilkicki,
594 N. Houston ave.,
Chicago, Illinois.

Pajieškau savo brolio Simano Vengro ir dėdės Jurgio Totoraičio, brolis paeina iš kaimo Batakių, Raseinių pav., Kauno gub., o Jurgis Totoraitis iš kaimo Slavikų, Sudargų parap., Naumiesčio pav., Suvalkų gub., pirm trijų metų brolis gyveno Chicago, Ill., o dėdė Totoraitis pirm 13 metų gyveno Betlehem. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jieva Vengraitė,
54 Barber st.,
Chicago' Ill.

Pajieškau Adolfo Šimkaus, gyvenusio Gronville ir Spring Valley, Ill.; buvo ligonbutyj. Jam yra apsčiai pinigų išprovota. Meldžiu atsišaukti adresu:

Jonas Mažeika,
130 Canalport ave.,
Chicago, Illinois.

Pajieškau darbo ant farmų; kas turi vietą darbininkui žiema vasara, tegul atsišaukia žemiau paduotu adresu; esiu vaikinas 20 metų senas; jieškau darbo ant farmų, nes man labai netinka mieste gyventi.

R. Vasele,
Sta. 10, Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo brolio Jono Taisertskio, Kauno gub., ir pav., Gulbinų kaimo, Grinkės parap. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stan. Taisertskis,
654 So. Canal st.,
Chicago, Illinois.

Pajieškau Antano Zagurskio, Kauno gub., Šiaulių pav., Lukės miestelio. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

V. Paplauskis,
26 Washington st.,
Nashua, N. H.

Pajieškau savo pusbrolio Jono Jekavičiaus, 2 metai atgal gyveno Chicagoje; paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Lukės parap., Kuprių kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Siratavče,
Box 94,
Harrisburg, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Jurgio Petraičio ir pusseserės Palionės Petraitukės, Suvalkų gub., Rėžgalių kaimo, Sudergų parap., ir Prančiškaus Jakaus, tos pačios gubernijos ir parapijos, Kuprių sodos. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Klem. Stravinskis,
Box 26,
Westville, Ill.

Pajieškau savo draugų Motiejaus Paužos ir Jono Plečkaičio, abu Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto, Karklinų gm., Keturvalakių parap., abu neseniai iš Lietuvos, noriu su jais susižinoti. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

T. Bičiušas,
Box 104,
Steger, Ill.

Pajieškau savo brolių Jokubo ir Jono Daučiunų, du metai atgal gyveno Kewanee, Ill., o paskui išvažiavo į Chicagą; teipgi pajieškau Alzbietos Žalgaičios, gyvenisuos Gardner, Mass. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Motiejus Daučiunas,
Box 333,
Kewanee, Ill.

Pajieškau Petro Valantiejaus, Kauno gub., Panevėžio pav., Kupreliškių parap., 6 metai kaip Amerikoje, gyveno Pittsburge, Pa.; turiu prie jo labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stanislovas Valintalis,
10637 Michigan ave.,
Pullman, Illinois.

Pajieškau savo giminaičių Vincento ir Juozapo Unguraičių, Suvalkų gub., Naumiesčio pavieto, Griškabudžio parap., Barzdų kaimo, 8 metai atgal gyveno Charleroi, o paskui išvažiavo į E. St. Louis, Ill.; turiu pas juos labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

William Jankauskas,
Box 751,
Byesville, Ohio.

Pajieškau savo švogerio Adolfo Grabausko, pirmiaus gyveno Jersey City, N. J.; turiu pas jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vincas Nešukaitis,
30 Shamrock St.,
Worcester, Mass.

Pajieškau darbo duonkepėje; dirbu tą darbą 12 metų ir pilnai jį moku. Reikalaujantis gero darbininko malonės kreiptis adresu: P. Vilkaitis, 12225 Union av. West Pullman, Tel. 3662.

Ant Pardavimo.

Iš priežasties išvažiavimo į Lietuvą parsiduoda už prieinamą kainą sankrova valgomų daiktų ir mėsos su arkliu ir vežimu; vieta gerai išdirbta, apgyventa lietuviais. Artesnėms žinioms reikia kreiptis adresu: Antanas Paulokas, 3301 So. Morgan str., Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai gera, apinaujė kasa (safe) Herring Hall Marvin Safe kompanijos darbo, tai yra geriausia apsauga nuo ugnies ir tt.; yra vidutinio didumo, sveria 850 svarų. Atsišaukite tuojaus. M. J. Damijonaitis, 3250 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalauja agento, mokančio lietuvių ir anglų kalbą įrašinėjimui apdraudimai gyvasties. Atsakančiam vyrui gera vieta. Artesnėms žinioms reikia kreiptis adresu: — The Prudential Life Insurance Co., 315 Dearborn St., Chicago, Ill.

Reikalauja gerų pardavinėtojų ir aplamai pardožei agentų Gydančiam Vynui. — P. Niemira, 620 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

AR NORI APSIŠVIESTI?

Išmokinsiu tave tavo atliekame laike: Istorijos, Geografijos, Arittikos, Rašyt ir Skaityt, Lietuvių ir Anglų kalbos. Artesnei informacijai kreipkis laišku:

Apšvieta,
302 Wharton st.,
Philadelphia, Pa.

"ŠVIESA"

Ogranas "Sąjungos" pagrąžinimui teisių lietuviškajai kalbai Lietuvos bažnyčiose, eina Vilniuje kas dvi savaiti ir su tikru atsidėjimu gvildena klausimą įvedimo lietuvių kalbos Lietuvos bažnyčiosna. "Šviesa" išdėsto lenkininkų politiką Lietuvoje ir visus jų darbus ir žingsnius. "Šviesa", gindama lietuvių tautos ir kalbos reikalus, nenusilenkia nė prieš Lietuvos priešininkų galybę, nė prieš jų turtus, nė prieš jų valdžią. "Šviesa", atsidėjusi, taiso kelius lietuvių kulturai per lenkiškas pelkes ir lieknus.

"Šviesos" kaina Amerikoje metams 4 rub., pusmečiui — 2 rub.; Lietuvoje — 3 rub., pusmečiui — 1 rub. 50 kapeikų.

Adresas: *"Šviesos"* redakcija, *Vilnius*, Koževana No. 11.

SAKAU!

Niekas teip gerai nepadaro paveikslų, kaip lietuviškas fotografas: Atlieka darbą artistiškai; kuopuikiausiai perdirba iš mažų į didelius sulyg sutartos kainos; už darbą atsako. Taigi Tautiečiai ir Tautietės kviečiam atsilankyti pas J. Dižą, Portrait Studio, 500 S. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

IŠGYDAU REUMATIZMĄ.

Išgydau reumatizmą ir sulaikau didžiausius tirpimus rankų trumpu laiku namie dirbtais vaitrumpu laiku naime dirbtais vaistais gerai ištirtais. Ligonis turi aprašyti savo amžį, kaip seniai serga, kokiose dalyse kuno liga apsireiškia ir kokiame padėjime ligonis yra, kad žinia butų kokius vaistus prisiųsti. Nuo artymų ligonių nė cento neimu iki pasveiksta, o pasveiksta kiekvienas, kas mano vaistus vartoja. Vaistai yra tepami, ne geriami ir su mėnesiu laiko išgydo seniausią ligą be sugryžimo.

P. Murnich,
P. O. Box 412,
San Francisco, Cal.

NAUDOKITĖS KOL LAIKAS!

Šitas laikrodėlis gryno sidabro, Elgin ar Waltam viduriais, kaina tik $8.00. Geriausias laikrodėlis auksuotas su užtikrinimu 20 metų, Elgin ar Waltam viduriais, kaina tik $13.00. Gryno aukso laikrodėliai gerais William ar McKinley viduriais, kaina tik $21.00. Be to turime dar visokių štukų ir kitokių daiktų. Prisiųskite savo adresą ir už 2c. krasos ženklelį, o gausite didelį kataliogą su aprašymu visokių daiktų. Adresuokite:

F. J. Gritz,
Box 66, Eureka, Cal.

DYKAI!

Liko keli šimtai puikių kalendorių sieninių ir kišeninių nuo skaitytojų "Lietuvos", kuriuos sumaneme išdalinti kitiems lietuviams. Todėl kiekvienas, kurs prisiųs mums savo pilną adresą, gaus šiuos abudu kalendoriu dykai. Reikalaudami kalendorių adresuokite pas:

A. OLSZEWSKI,
3252 S Halseted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS UKININKAS".

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir tt.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

DYKAI! DYKAI!

Auksinis laikrodėlis su grandinėliu, užtikrinami 20 metų, vertės $23, bus duota dykai ypatoms, pagelbstančioms mums garsinti musų puikios rųšies tabaką. Gali lengvai parduoti $6 vertės terp savo draugų ir įgyti šitą puikų auksinį laikrodėlį dykai. European Tabaco Company, Dept. 71, 33 Leonard St., N. Y.

Tel. Main 1769. Room 8.
45 La Salle str.,
CHAS. Z. URNICH,

Parduodu namus, lotus ir farmas išmokestimis po $10.00 kas mėnesis. Pirk puikią 10 akrų farmą, kuri atneš tau $3000 per metus. Dirbk pats sau, o ne kitam.

MOKINKIMES PATYS!

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.25.**

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityt ir rašyti be mokintojo **15c.**

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo **10c.**

Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS, Box 62, New York City.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras
A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuolusių, pritaiko iškirpijusius auksu sidabru, amalgamu.
Valandos: Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliems: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 2266

Marė Laukienė
Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 2266

Duoda visokia rodą ir geriausia pagelba moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir daužuri atsakančiai po gimdymo. Offisas ir gyvenimas Olszewskio name 3252 S. Halsted st.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir kas tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Nauji Tautiszki
PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago, Il

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po.....52¾
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill

TEMYKITE!

Tik trumpą laiką galima bus gauti gerą drukuojamą ODELL MAŠINĖLĘ No. 4 už labai numažintą kainą, nes tik už **$5.25.**

Mes spauzdiname teipgi puikias popieras gromatų rašymui su visokiais apskaitymais, daineėmis ir paveikslais, svietiškais ir dvasiškais. Turime teipgi daugybę visokių kitų prekių.

Ką tik reikalausi, viską pas mus gausi.

M. G. VALASKAS,
2418 Kensington Ave., Kensington, Ill.

Farmos! Farmos!

Miestuose darbai eina blogai; žmonės be darbo skursta, o ant, farmų tų blogų laikų nieks neatjaučia. Kamgi skursti miestuose, jei už mažus pinigus gali nusipirkti sau gabalą žemės, ir dirbti sau. Žemiau paduodame surašą kelių farmų, kurias galima pirkti už mažus pinigus: —

MISSOURI.

No. 1. 40 akrų farma. 8 akeriai dirbamos, likusi dalis po giria, geri sienojai. Stuba — 1 ruimas. 2 geri šaltiniai. Iš abiejų pusių gyvena lietuviai. Kaina $175.00

No. 2. 160 akrų, 40 akrų dirbamos ir aptvertos. 120 akrų po giria, puikųs sienojai. Stuba — 2 ruimai ir staldas. Geras šaltinis prie pat stubos. Kaina $800.00

No. 3. 40 akrų. 7 akrai dirbamos ir aptvertos, likusi po giria. Stuba 1 ruimas ir staldukai. 2 šaltiniai ½ mylios nuo didelės upės. Pusė iš kalno, antra pusė išmokestimis. Kaina $225.00

No. 4. 140 akrų. 45 akrai dirbamos žemės, 60 akrų aptvertos, likusi po giria. Stuba 2 ruimai, staldai. Sodnas 30 obelaičių ir 200 persaslyvių medžių. Vanduo prie pat stubos. Labai gražioj vietoj, prie pat vieškelio, arti mokyklos ir pačto — štoro. Kaina $1000.00

No. 5. 40 akrų. 30 akrų dirbamos, 10 akrų po giria. Visa aptverta. Stuba 2 rumai, staldai, kalvė 16x26, ir 2 mažos triobos. Geras vanduo. Prie pat didelio vieškelio. Arti mokyklos, pačto, štoro ir bažnyčios. Tarpe 3 lietuvių— Gera vieta lietuviui. Kaina $550.00

No. 6. 354 akrai. 200 akrų dirbamos ir aptvertos, likusi dalis po puikia giria. Stuba statyta pagal miesto madą; 6 ruimai, telefonas ir pačtas stuboje. Sodo 5 akrai. Šulinis vienas prie stubos, antras prie staldų ir kitos triobos. Prie didelio kelio. Per ukę bėga upė. Labai graži vieta. Kaina po $21.00 už akrą, arba viso $7.434.00

No. 7. 182 akrai. 100 akrų dirbamos, likusi po giria. 2 prudai, galima žuvis auginti. 4 šaltiniai. Stuba 2 ruimai, staldai ir kitos mažos triobos. 25 žingsniai nuo pačto ir štoro, ¼ mylios nuo bažnyčios. Telefonas stuboj. Kaina $2900.00

No. 8. 54 akrai. 22 akrai dirbamos, visa aptverta. Naujos tvoros. Sodas — 80 jaunų obelaičių, 100 persaslyvių medžių. Stuba — 2 ruimai. Staldas ir 3 mažos triobelės. Čia pat lietuvys gyvena; už pusės mylios antras lietuvys. Prie pat vieškelio. Kaina $600.00

No. 9. 80 akrų. 40 akrų dirbamos, mažne visa aptverta. Sodas 100 obelių, 200 persaslyvių, 10 vyšnių medžių. Stuba — 2 ruimai, staldai. Didelis naujas šulinys prie stubos. Nedidelė klėtis. Susieina su lietuvio lauku. Antroje pusėje kitas lietuvys gyvena už pusės mylios. Kaina.... ....$800.00

MICHIGANE.

2 farmos po 40 akrų — po $500.00. Išlygos ¼ dalis įmokėti, likusi dalis išmokestimis.

2 farmos po 80 akrų, po $960.00 ir $1000.000.

Kelios gyvenamos farmos po $160 akrų nuo $960.00 iki $2000. Visos arti Peacock, Mich.

WISCONSINE.

80 akrų farma. 15 akrų dirbamos žemės. Stuba, staldas, vištininkas, šuliniai. Ant išmokesčio kaina $1200.00, už grynus pinigus kaina $800.00.

INDIJANOJE.

320 akrų. Jasper Co. arti Kniman. Puiki farma. Kaina $16.000.

Be virš minėtų įrengtų farmų turime didelius plotus žemės, valstijose Missouri, Michigane ir Wisconsine.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.,

Pavasaris Artinasi

Laikas pirkti Pavasarines Drapanas

Drapanas gali visur nusipirkti, bet ar žinai kur gali pirkti tikrai geras, geros medegos ir gražiai pasiutas Drapanas? Tokias gali gauti tik pas patį fabrikantą, kuris jas padirba.

The Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St., Chicagoje

Yra fabrikantais geriausių ir gražiausių Drapanų, jie jas dirba ir parduoda žmonims, ne štorams — už tą pačią prekę kaip ir štorams.

Šitas grynų vilnų, rankoms dirbtas **Black Thibet Siutas,** kelinės, bruslotas ir kotas, ant vienos pusės ar abiejų užsegiojamas tik..... .....**$15.00**

Todėl pirk sau drapanas stačiai nuo fabrikanto, tai yra nuo **The Bridgeport Clothing Co.,** o gausi tikrai geras, padirbtas iš geros, drutos medegos, gražiai pasiutas ir užčėdysi 33⅓% ant kožno dolerio. Nuo fabrikanto pirkdamas užčėdysi tiek, kiek štorninkas pirkdamas nuo to pat fabrikanto uždirba, nes fabrikantas parduos tau už tą pačią prekę ką ir štorninkui.

Musų prekė yra viena visiems, štorninkams ar kitiems, turčiams ir neturčiams.

Šitas grynų vilnų, rankoms dirbtas **Blue Serge Siutas,** kelinės, bruslotas ir kotas, ant vienos ar abiejų pusių užsegiojamas, tik.....**$15.00**

Persitikrink ar gali kitur pirkti tokios medegos ir teip puikiai padirbtas Drapanas už tuos pinigus.

Mes parduodame savo dirbtas drapanas ne vien Chieagoje, bet po visą Ameriką, Kanadą ir Mexiką ir visą savo darbą gvarantuojame.

Rašyk mums, o mes prisiųsime tau savo audimų prabas (sampelius) ir drukuotas blankas, pamokinančias kaip reik mierą paimti. Paėmęs mierą prisiųsi ją mums, o mes tau padarysime tokias Drapanas, kokias norėsi. Kiekvieną siutą mes gvarantuojame, kad bus gerai padirbtas pagal prisiųstą mierą ir iš tokios medegos kaip sampelis, kurį turi sau pasirinkęs. Jeigu rasi kitaip, sugrąžink mums, o mes tau pinigus sugrąžinsime.

Rašydamas mums adresuok:

The Bridgeport Clothing Co.

A. Olszewski, Prezidentas

3246-3248 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alluma ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Šitoj knygelėje telpa šios pasakos: Alluma, Netikri brangiejie akmenys, Balmė, Du maži kareiviai, Dienynas padukėlio, Mėnesienoje, Vaidulys, Užšalusioj padangėj, Atsikirtimas, Vienatvė, Tėvas ir sunus ir Rože, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašyme iš žmonių gyvenimo, pusl. 136 ..... 35c

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68 prekė 20c

Astronomija, parašyta pagal K. Flamarijono ir Lockyero, A. Agaras. Telpa: Dangaus apžvalga, žvaigždynai, žvaigždžių kelionė per visatą, Saulė, Planėtos, Komėtos, krintančios žvaigždės, Žemės padėjimas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikslėlių. Pusl. 62 ..... 40c

Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Lekcija Dr. J. Kulio, su daug paveikslėlių iš embryologijos. Pusl. 12. Prekė..... ....10c

Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas? Rankius raštų, parašytų Dr. J. Šliupo. Kožnam žingeidi ir naudinga knygelė, ypatingai Tėvams auginantiems vaikus, susipažinti su šia knygele. Pusl. 91. ....25c

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Išpanijoj, XIV amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Prekė 10c

Kiškialiai. Apysaka vaikams. Pagal Kukliną, parašė A. Agaras. Gražiai aprašo apie kiškius (zuikius), su daugeliu paveikslėlių, kaip kiškiai gyvena ir kaip su jais vaikai maloni džiaugtis. Pusl. 32 .... 10c

Lietuviai! ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsilieipimas į lietuvišką visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba šutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47, prekė....15c

Lietuva tėvynė mano. Eilėmis parašė K. Stiklelis, telpa 14 gražių tėvynišką dainelių. Puslapių 16 prekė 10c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatriana, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Pusl. 44. Prekė....15c

Monininkas arba Magikas. Pagal Panovą, parašė A. Aitvaras. Telpa visoki magiški paveikslėliai ir kaip padaryti visokias štukas. Puslapių 32 ..... 15c

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos prof. Blochman'o, sutaisė Šernas. Su daug paveikslėlių. Pusl. 138. Prekė 40c

Pilėnų kunigaikštis. Tragedija V - uose veikmėse, sutaisyta pagal Kraševskio apysaką "Kunigas". Parašė M. Šiaulėniškis. pusl. 91. prekė 35c

Pasninkai Lietuvoje. Aprašymeliai apie lietuvių žmonių pasninkus, yra ištraukos kelių rašytų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stkls. pusl. 16. prekė..... ....5c

Revoliucijos Dainos. Surankiotos iš visur ir atspausdintos knygelėje, 30 puslapių; telpa 24 dainos naujos gadynės, visiems iki šiol pageidaujamos, dabar galima pas mus gauti 15c

Raistas — The Jungle. Parašė Upton Sinclair. Lietuviškon kalbon versta iš anglikos. Išleido Jonas Naujokas. Apysaka paimta iš lietuvių gyvenimo, pasiremiant tikrais faktais iš Chicagos skerdyklų; naudinga ir įdomi knyga, perskaityti kiekvienam. Puslapių 355. Kaina $1.00

Revoliucijos žmonės, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia devynios gražios apysakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatingai iš atsitikimų Varšavoje laikuose rusų karės su japonais ir įvykusios po jai pairtuvės rusų viešpatystėje. Knygelė įdomi kiekvienam. Pusl. 76 20c

Rankų šašeliai ir Parinktieji žaislai. Surinko A. Agaras. Praleidimui vakarais liuoso laiko; šitoje knygelėje telpa paveikslėliai, kokius su rankų šašeliu galima parodyti ir tam tinkami apskaitymai. Pusl. 32 12c

Ratelių spėjimai. Tra linksmiausis žaislas (zabova) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas. Puslapių 16, prekė 10c

Tikri ir netikri šventiejie. Paveikslėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61, prekė .. 15c

Sparnai, Drama III-juose aktuose. Parašė V. Šiaulėniškis; yra geras su naujomis įdėjomis perstatymas. Pusl. 44. Kaina...30c

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekicjimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas? Pusl. 47. Prekė 10c

Vaišės Jėzaus Kristaus pas Popiežių Pijų IX. Parašė Victor Hugo, antra laida. Prekė 10c

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Nauji Zaislai

Atvežti iš Lietuvos.

Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šeimyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais keliais ir tinkamais išreiškimais su num. pradėdant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mėtyti kaulelį; dalyvanti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kaulelį metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynutė prisiunčiame į namus per pačtą. Prekė $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenė flirtuoja kortelėmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paaiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekė $1.25

Knygų Kataliogas

27 Gyvenimo Mokykla. Parašė Orisson Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. 1907 .... $1.50
Apdaryta $2.00

35 Gyvenimo vaizdeliai. Susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paporčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill. 1902, puslapių 99 .... 15c

43 Iš gevinimo lietuviškų Velių bei Velnių. Pasakos surinktos Dro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų dangų, čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholierą; apie dvasias (dušias) velnius, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panėvėžiečių, Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose $1.50
Audimo apdaruose $2.00

63 Karės laukuose. (Karelvio atsiminimai). Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. L-is, Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81 .....20c

67 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 $1.25
Drutai apdaryta.... .... $1.50
pusl. 95. ....25c

68 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytojį ir klausytojį ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330 $1.25
Drutai apdaryta $1.50

69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ..... $1.25
Drutai apdaryta $1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje knygoje telp kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užmanančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas nusipirkęs iš paminėtų 4 knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemiamą pasakų turtą .. $1.25
Drutai apdaryta $1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L-is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103 .. ..25c

90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olšewskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906.

100 Pasaka apie kantrią Aleną. Dukterį turkų cicoriaus Antoniaus, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olšewskis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 66 ..20c

114 Ponas ir bernas.. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi, norintiems susipažinti su buvlu ir sanlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, puslapių 60 ....15c

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pasirsta į natularišką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į natularišką esybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Mes turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stebėtini grioviai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellowstone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenets, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pilaclus Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York,
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų daželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Motina kudikį prausia.
20 Kaip labai dideli tie mažiukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainėlėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais
6 Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jo neverkių.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydai ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
16 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądieninio Betlejaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kukurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiąden išrodo Kalvarija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Ir Štai ką juose galite pamatyti:
101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castle Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Klioštorių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
20 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'a, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katėdra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pleciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kelio užuolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Senamo Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kiemė mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Ciadelio sienų, Kaire, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų darželis.
71 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai lėdinės smeto nos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
84 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Peohei, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukianti laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
198 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pilaclus, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo $2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00
Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirbti gabiausių artistų, brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali įmti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje

Ir Didžiausias Ofisas

Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.

Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.

Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.

Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.

Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.

Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Juozas Šlikas,
"Lietuvos" keliaujantis agentas.

Baltimore, Md.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran,
S. E. cor. Sharp and Camden Str.
J. Luis, 26 So. Green St.
L. Gawlis, 1834 N. Castle st.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Diržulaitis, 155 Metropalitan Av.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Cleveland, Ohio.
Povilas Šukis 3707 E. 63rd St.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

E. St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 537 Collinsvill, Av.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Mt. Carmel, Pa.
Fr. Baubonis, 136 S. Locust st.
Jonas Banis, Box 1.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.
A. Staniulis,
82 Jackson st., Newark, N. J.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens st.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 138 S. Main St.

Turner Falls, Mass.
K. P. Simkonis, Box 617

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 12 Harlem St.

Ar moki rent'a?

Jeigu teip, tai apskaityk kiek turi išmokėti per vienus metus, o pamatysi, kad už tuos pačius pinigus gali išmokėti namus, kuriuose galėsi senatvėje ramiai gyventi. Jeigu dabar užpirksi namus, tai per dešimtį ar penkioliką metų rentas sugrąžįs tau pinigus užmokėtus už namus ir turėsi savo savastį ant viso amžiaus.

Temykite kaip pigiai galite nupirkti pas mane namus su lotais. Turiu šimtus namų ant pardavimo; čionai paduodu kelias prekes, parodymui, kad kožnas gali sau pigiai namus nusipirkti:

Ant ILLINOIS COURT galite gauti namus už $1200, $1400, $1500, $1600, $1800 iki $4500

Ant AUBURN AVE. namai su lotu už $2000

Ant LOWE AVE. namai su lotu už $1400

Ant 35 & LOWE AVE. namai su lotu už $7000

Ant EMERALD AVE. galite pasiskirti už $2500; $2720; $3000 iki $3800

Ant WALLACE ST. galite nusipirkti už $2800; $3200; $3600 ir brangiau.

Ant SO. HALSTED daug visokių namų biznio vedimui, galite pasiskirti už $3100 iki $40.000

Ant 35th STREET murinis namas, rentas $46.00 ant mėnesio už $4500

Ant LYMAN & FARRELL murinis namas —Štoras 2 lubų už $4600

Ant 35 ir LOWE AVE. murinis — 2 lubų, Štoras $7000

GRAND WORK, ILL. namai su lotu arti 49 av. už $2000

EAST CHICAGO, ILL. Geri bizniui namai už .. $2940 Kreipkitės pas

NAMAI IR LOTAI ANT PARDAVIMO PIGIAI.

ILLINOIS COURT, arti 32 gatvės, murinis namas (4 ruimai) su lotu ..... $1.200 $350 iš kalno, o rešta ant išmokėjimo po $12 ant mėnesio. Renta atneša $10 į mėnesį. Tur but tuojaus parduotas.

ILLINOIS COURT, arti 32 gatvės. Geras murinis namas su lotu $1.500

AUBURN AVENUE, arti 33 gatvės, (arti lietuviškos bažnyčios). Geras murinis namas, ir lotas 50 per 135 ..... $4.000

EMERALD AVENUE, arti 36 gatvės, medinis namas ant 2 lubų ..... $1.600 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas $19 ant menėsio.

EMERALD AVE., 4 mediniai namai ant 3 lubų. Kaina po ..... $3.300 Lotai 25 per 125. Renta nuo 33 iki 46 dol. į mėnesį.

WALLACE ST., arti 31 gatvės. Murinis namas ant 3 lubų. Puikus namas $5.500 Lotas 25 per 130. 6 Flatai, po 4 ruimus. Rentas $56 į mėnesį.

WALLACE ST., arti 29 gatvės. Murinis namas ant 4 lubų. Labai puikus $8.000 Lotas 25 per 130 pėdų. Rentas $75 į mėnesį.

WALLACE ST., arti 28 gatvės. Murinis namas ant 3 lubų ..... $5.300 Lotas 25 per 130 pėdų. Rentas $56 į mėnesį.

WALLACE ST., kertė 32 gatvės. Murinis namas ant 2 lubų. Kaina ..... $16.000 Lotas 48 per 120 pėdų. 9 flatai ir 2 štorai. Rentas $155 į mėnesį.

SO. HALSTED ST. Murinis bižniui namas ant 2 lubų ir halė apačioje..$6.500 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas į mėnesį $80, (arti 31 gatvės).

31ST PLACE, tarpe Morgan ir Mospratt. Murinis namas ant 2 lubų $3.000 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas $24 į mėnesį (4 šeimynoms).

31ST PLACE, tarpe Morgan ir Auburn Ave. Murinis namas. Kaina .. $2.200 Lotas 25 per 107 pėdas. Rentas $16 į mėnesį.

31ST PLACE, tarpe Morgan ir Auburn Ave. Murinis namas. Kaina .. $4.500 Lotas 25 per 107. Rentas $35 į mėnesį (4 šeimynomš).

31ST STREET, tarpe Emerald ir Union Aves. Murinis namas ant 3 lubų $10.000 Lotas 72 per 100 pėdų. Rentas $96 į mėnesį.

35 PLACE, tarpe Halsted ir Gate. Murinis namas 2 lubų ir basementas $4.200 Lotas 25 per 165 pėdų. Rentas $46 į mėnesį. Tur but greitai parduotas. 6 šeimynos gyvena. Labai pigus už tą kainą.

GRAND WORKS, ILL. Puikus medinis namas. Saliunas ir 3 rentai .. $5.200 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas $55 į mėnesį. Naujas namas.

HARVEY, ILL. Turlington St., tarpe 154 ir 155 gatvės. 2 lubų namas $3.300 Lotas 25 per 175 pėdas. Rentas $36 į mėnesį. Puikus namas.

EAST CHICAGO, IND. Puikus biznio namas. Saliunas ir 4 ruimai .... $2.940 Lotas 25 per 150. Rentas $35 į mėnesį.

AVONDALE, CHICAGO, ILL. Medinis namas ant 2 lubų. Naujas ..... $3.500 Christiania Ave., arti Milwaukee Ave. Tailor Shop, ir 4 ruimai, ant 2 lubų. Lotas 25 per 125 pėdas. Rentas $26 į mėnesį. Ant lengvo išmokėjimo.

Teipgi turime daugybę visokių kitoniškų namų ir lotų ant pardavimo visose pusėse miesto Chicagos.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Jnt visus ligonius Lietuvnikus Amerikoj.

Dovanej! Dovanej! Dovanej!

Kołej pasikrejpsi pas kuokia daktara, arba in medikaliszka instytuta, paraszkikit int mus, ir iszajszkikit jusu kentejma. Mias iszsiusim jumim gražej illustravota kniga, kurioj jusu liga ira abraszita, ovadinasi "Pasipazinkiame". Tejpos gi iszsiusim kuožnam kentiehčiam slaptinga liga dovanej, labej naudinga knigute, povardu "**MUSU VENERA**".

Venok priverčiam adita, jog knigos tuos ablejkis tiktejs ligoniej Lietuviaj-svejki nie gali ju parejkataut. Tiktejs pas mus pasistiksit su tikra pagelba jusu kenticimja. Mias nie asam jokiu medikaliszku instytutu - bet serganci, kurie krejpiasi pas mus, bus giditi gieriausiomi ant svieto vajstajs **OROSI.**

Kuožna liga abzuro ciej trys daktarej tejp, jog kiek vienas gali tiketis ant gerausio supratumo jo kentejmo. O žinomum ira daliku, jog venas daktaras, tegul in gerausias, ne daejs in tuokia supratuma, kajpo trise garsiugi ir slovni specialistej. – Paraszikit in mus dar szendiena gromata lietuviszkaj po adresu:

AKADEMIOS MEDIKALISZKA KOLEGIUM

Dr. ROOF. Specialista nuog slaptingu ligu — **Dr. KNIGHT,** Vidurines ligos — **Dr. SPILLINGER,** visokios ligos

AMERICA EUROPE CO. (OROSI) -- 2128 Broadway, New York.

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PER PAČTĄ

PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

Šitoje knygoje tilpa dangelis paveikslų ir tapati ira tieslu mokslo kaltinlu senų ir jaunų vyrų, kurie kenčia lytiškus nusilpnėjimus, patretyjimą vyryškumo, nerviškas lygas, kraujo užnuodijimą, lytiškų sanarių puliavimą ar triperį, skilvio, inkstų, kepenių ir puslės lygas. Šita knyga jums išaiškins, kaip nuo jų galima išsigydyti namleje greitai ir pasekmingai. Rašome pacientams jų pačių kalboje. Rašyk mums Lietuviškai.

RODA DYKAI. Urėdiškos valandos nuo 9 iki 5; nedėliomis nuo 9 iki 12.

DR. JOS. LISTER C.
40 Dearborn Street. La. 8 CHICAGO, ILL., U. S. A

'RAISTAS'

Garsioji knyga "THE JUNGLE", išėjo iš spaudos lietuviškoje kalboje.

Ji parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininko ir taip žingeidi, kad į 18 kalbų išversta. Lietuviams ji tuom akyvesnė, kad amerikonas aprašo lietuvius nuo išlipimo iš laivo per visą jų gyvenimą Amerikoje.

Perskaitęs "Raistą" atrasi visų apgavysčių paslaptis, suprasi kaip padaro didelius pinigus ir niekas negalės tavęs prigauti.

"RAISTAS" aiškiai parodo, kaip piniguočiai apvagia darbininkus, išgėdina jų moteris ir nustumia į paleistuvystę; kaip skerdinyčios primaišo visokių biaurybių prie mėsos ir nuodydami žudo žmones. Ta knyga pilna akyvumo ir kiekvienam reikalinga perskaityt. Ji sujudino žmoniją, sudrebino Europos ir Amerikos parlamentus.

"Raistas" didelė knyga, prekė kaip ir angliškas originalas 1 dol. 50 centų. Siunčiant pinigus adresuok:

J. Naujokas, Madison Sq. Box 189, **New York, N.Y.**

Taip pat esu agentu vienatinio pasaulėj lietuviško dienraščio "Vilniaus Žinių". Prenumerata pusei metų 3 dol., metams 6 dol. su prisiuntimu Amerikon. Kuris prisiųs 7 dol. apturės "RAISTĄ" ir kasdien "Vilniaus Žinias". Pinigai reikia siųsti iš kalno ant augščiau padėto mano adreso.

Žiurėk! Dabar kaina tik $1, paskui vėl pabrangs.

DRUKUOJAMA MAŠINA

UŽ NUMAŽINTA KAINA TIK PER TRISDEŠIMTS DIENU!

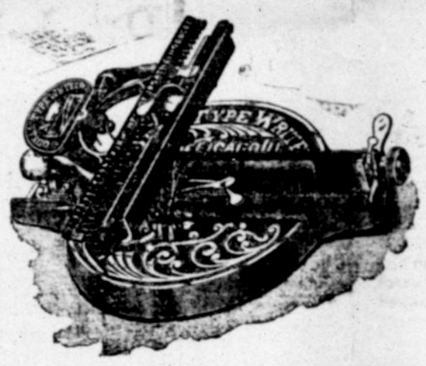

Kad padaryti vietą kitiems tavorams, nusprendėme per 30 dienų ODELL No. 4 TYPEWRITERį parduoti po $6.00 su prisiuntimu į namus. Naudokitės iš progos, nes tik per 30 dienų teip pigei pardavinėsime, potam vėl bus brangesnės.

ODELL TYPEWRITER yra viena iš geriausių pigiųjų drukuojamų mašinų. Ji drukuoja teip gražiai, kaip mašina už $100.00. Ji yra drutesnė už visas kitas, šeančias mašinas. Ji visa yra padirbta iš gryno plieno, prie jos nėra medžio nė trupinėlio. Visa mašina plieninė, o raidės varinės, išlietos ant plieninio volo. Visos didesnės ir mažesnės, su visokiais raštiškais ženklais ir numeriais. Ji niekad negenda, nes nėra kam joje pagesti. Ji gali laikyti 100 metų, arba ilgiau. Drukuoti su jaja gali kiekvienas žmogus, net ir mažas vaikas, jokio mokslo prie jos nereikia. Jos sistema teip paprasta, kad kiekvienas paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supras kaip su jaje drukuoti. Jeigu nori turėti drutą, pigę ir gerą mašiną, tai pirk ODELL TYPEWRITER, o niekada nesigailėsi. Šitų mašinų kainos buvo $20.00, vėliau buvo $15.00, o dar vėliau $10.00, o kad mes jų išpardavėme didelę daugybę, tai gaunam nuo fabriko pigesnę kainą, ir dabar jas parduodame su prisiuntimu po..... $6.00
Su gražia audimo apvilkta skrynele..... $8.00
Su gražia skuros apvilkta skrynele..... $9.00

Pinigus siunčiant adresuokite:

A. Olszewski's
3252 S. Halsted st. Chicago, Ill.

SKAITYTOJAMS.

Kurių prenumerata už "Lietuvą" jau išsibaigusi, malonėkite ją atnaujinti. Kurie savo laike neatnaujins, tiems "Lietuva" liks sulaikyta. Todėl kurie nenorite, kad "Lietuva" liktųsi sulaikyta, pasirupinkite tuojaus užsimokėti.

A. OLSZEWSKIS,
"Lietuvos" Išleistojas.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos mašinėlės spaudinimo, knygų vedimo, aritmetikos, skaitymo, rašymo, spelinimo, istorijos, geografijos ir tt.

Specijališkos instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinti.

Mes išlaviname vyrus ir moteris įgyti geras vietas. Kliasos atdaros dienomis ir vakarais.

Atsišauk ar rašyk klausdamas platesnių informacijų. Kataliogas dykai.

W. H. Harmon ir W. I. Tinus, Principalai.
Shiller Bldg., 109 Randolph Street, CHICAGO, ILL.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, ražančių škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir dangelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Šale Lietuviškos Bažnyčios).

Telefon Yards 471.

Notary Public
(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

IR VEL 100 TUKSTANČIŲ ISZLEISTA

LIETUVIŠKOS Daktariszkos KNYGOS

VADOVAS IN SVEIKATA

Didzio 208 puslapiu

Nes pirmesnės po 50 tukstančių laidas; kaip bitės lietuviai išnešiojo — po visą pasaulį knygas.

NAUJA paskutiné 100 tukstančių egz. LAIDA, su daug pridėjimų ir išaiškinimų, apie visokias ligas; kaip buti sveiku, nuo ligų apsisergét, išsigydyt ir žingeidžių paslaptybių žmogaus gyvenimo — pripildyta

Direktorius Collins NEW YORK Medical Instituto.

VADOVAS IN SVEIKATĄ parašyta aiškioj kiekvienam suprantančioj kalboje.

TĄ KNYGĄ yra naudinga vyrams ir moterims, seniems ir jauniems, sveikiems o labiause sergantiems.

ŠITĄ KNYGĄ perskaitęs, netik mokės, kaip buti sveikų, nuo visokių ligų apsisergėti, bet ir daktariškam moksle apsišviės, o ir žinosi kur ir kaip išsigydyt sergantis. „Vad. in Sveikatą" apart mokslišką išaiškinimų, net su paveikslais parodo, subudavojimo žmogaus visas paslaptybes, lygei plačiai aprašyta vyrų ir moterų lytiškas gyvenimas iš abiejų pusių, kaip darosi ir kaip buti laimingu.

KAD VADOVAS IN SVEIKATĄ didelė knyga, tik perskaitęs ją, viską galėsi atrasti. DOVANAI ją kiekvienas apturės, kuris atsiųs tik 10 centų markėms prisiuntimo kaštus.

JEI TEIP SERGI, kad be tikrų gerų vaistų ir be SUMANAUS DAKTARO, negali buti išgydytas, tai COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTAS didžiausias ir seniausias Amerikoj, pasekmingai visokias ligas išgydo, nes jame darbuojasi daktarai specialistai ant visokių ligų ir vartoja geriausias, tinkamas gyduoles, pergalėjimui ligos, — suteikia sveikatai pagelbą, atsišaukus asabiškai ar aprašant (lietuviškai) liga-nesveikumus, per laišką.

Kad apslima, tai ir išgydo: VYRUS ir MOTERIS, senus ir jaunus nuo visokių ligų.

KAD TAS INSTITUTAS pasekmingai visokias ligas, paprastas, užsendjtas ir paslaptas užsikrečiamas išgydo; tai liudija pačių gydynių laiškai, palei daleidimą iš daugelio talpiname nors keletą.

Išgydyta nuo užsendintos ligos skausmingos menesinės, baltųjų, ir dieglių, viduruose ir strėnose kiti daktarai neįstengė gydyt.

Agnieška Daškene
New Rockford, N. Dakota.

Mylimas Dr. SPECIALISTAS.

Dėkingas esu už vaistus, kurie mane išgyde nuo abelno nusilpnėjimo ir jaunystės gyvenime klaidų nors butų sarmata apreikšt visą buvusį nelaimingumą, bet velydamas dėl brolių slaptinguose atlikimuose apturėt tykra išgydima kad kreiptųsi prie jus ir kad visokiem be pašaukimo daktarams pinigų be naudos nemetytų. Dabar aš esu sveikas ir drutas ant visų dalių kuno – jus varda visiem garsinsių laikydamas pagodonę.

S. A. Kardulis
719 O'Fallon st. St. Louis, Mo.

Ilgai sirgias inkstų vidurių liga, skaudė jimo kojose, rankose ir sanariuose plau učiu nesveikumų-kosejimu su skrepliavimu. Išgyditas dekingas ir prisiuntė paveiksla.

Juozas Nikelis
251 Cypres ave. Johnstown Pa.

Gyduolės visada tampa pritaikytos kiekvienam sergančiam speciališkai — atėjus asabiškai ar laišku atsišaukus. Gyduolės išsiunčiamos, po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės. Slaptybė užlaikoma. Rašant adrisuot:

The Collins New York Medical Institute
140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y.

Dėlei atsilankančių asabiškai Ofisas adaras kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po piet; šventadieniais nuo 10 iki 1 val.

Dr. R. MIELKE, rupintojasis gydiniais institute.

Tel. 1532 Yards.

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo Visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Kožna liga išgydoma

Atsišaukite į musų ofisą Red Cross Pharmacy 4552 So. Ashland Ave., o busite sveiki.

Dr. Kazimieras Butkeviczia
priėmamas nuo 3 valan po pietų iki 8 val. vakaro. Specialistas moterų ir vaikų liūgų; abejotinuose atsitikimuose išdaukiame institutų profesorius ant rodos. Vaistai importuoti iš senos švynės; teipgi užlaikome tėvynės Trejas-Devynerius iš Palabgos. Vaistai atsauginimui plaukų gvarantuoti. Receptai sutaisomi po speciališko musų užtūrėjimu. Prekės prieinamos. Aptieka atdara diena ir naktį.

Red Cross Pharmacy
Maliszewski ir Jasulaitis. Savininkai
4552 S. Ashland Ave., Chicago
Telephone Yards 1106

TEISINGAI IR NAUDINGAI!

Drukuojama mašina "Odell Typewriter" No.4, kuri yra geriausia iš pigesnių mašinų, o drukuoja kaip ir pirkta už $100. Ji yra padaryta iš gryno plieno, su robo voleliu, kitokios medegos prie jos nėra, o todėl ir gesti nėra kam. Jos prekė pirmiausiai buvo $30, o dabar pas mane pigiausia, nes tik $6.75 su prisiuntimu. Teipgi parduodu visokias knygas: mokliškas, istoriškas, sapniniškus, pasakų ir monų kuygas, maldaknyges, angliškus kalbamokslius ir kitokias, ir ypariausias popieras laiškams rašyti. Galima užsirašyti laikraščius: "Lietuvą", "Vienybę Lietuvnikų", "Katalikę", "Keleivį" ir "Kovą". Pie pirmutinių trijų užsirašant vieniems metams, duodu priedų knygutę dvidešimts penkių centų vertės.

JOHN ŽEMANTAUSKAS
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

„JONAI, KO VERKI?"

Nekiauськ manęs to, mano galva pilna visokių gerų ir blogų mislių. „Na ir kur dabar eini?" Einu pas J. Kovarską paskandyt visus vargus. „Kovarskas dar gana toli nuo čia, einam Jonai į šita karčiama." No, aš į kitas karčiamas nenoru eiti, nes geral žinau, kad tokiu gėrymų kaip pas Kovarška niekur nerasi. „Koks Kovarsko salluno adresas?" Nagi, štai jo korčiukė:

Jos. J. Kovarskas
1191 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Kampas 25-tos gatvės. Telephonas Canal 2330

Jonas J. Gudinas

Užlaiko pirmos kliasos salluną ir restauraciją, kur galima gauti geriausius gėrymus, cigarus ir valgius, teipgi turi puikią svetainę susirinkimams baliams ir vestuvėms. Temykite adresą:
223 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS

VARICOCELĘ, HYDROCELĘ t.y. pagadintas gyslas Be perkoltų ir skaudėjimu

Išgydau kiekvieną serganti Varicocele, Siriktura, užsikrėtusius kraujo užnuodyjimu, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų ytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo kelioliokos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, kad parodyti, jog aš turiu vienintelį budą, su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimas skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI. Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

Privatiškas vyrų ligas. Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas ligas. Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutaisytus vaistus išgydau, pasekmingiausiai.

Kraujo užnuodyjimus ir odos ligas, pavizdan: išberimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir tt.

aš išgydau ant visados.

Kalbu lietuviškai.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarpe Lake ir Randolph st. **CHICAGO, ILL.**

Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryto iki 8 val vakare. Nedėliomis: nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertiniu, Kliarnietu, Triubu ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru Dziegorėliu auksininiu, visokiu Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampukiu, Robiniu Litaru, Adresam Peččiu, Plukšnu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatu su visokiais apsikaitymais ir dainomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odell drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik $6.50.

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingu visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adrisa, o apturės 84 puslapiu dideli šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI! Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos kliasos, prekes pigiasnes kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu dideli rabata adresuokit:

K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

THE WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK

12ta IR HALSTED GATVĖS - - CHICAGO

VIRŠININKAI

S. R. Flynn, prezidentas, Ira N. Morris, vice-prezidentas,
Chas. F. Hoerr, kasierius, C. N. Stanton, kasieriaus pagelb.

DIREKTORIAI

Nelson Morris, J. A. Spoor, Ira N. Morris, L. H. Heymann, Arthur G. Leonard, S. R. Flynn, Charles F. Hoerr

BANKOS VALANDOS

Nuo 9 ryto iki 4 po pietų — Panedėlyj nuo 9 ryto iki 8 vakare
Subatoj nuo 9 ryto iki 12 pietų — Subatoj nuo 5 po pietų iki 8 vak.

Parduodame laivakortes ant geriausių linijų ir siunčiame money orderius ir chekius į visas dalis svieto už pigiausią prekę. Perkame ir parduodame kitažemiškus pinigus. Atdara subatos ir panedėlio vakarais. Taupinimą (čėdijimą) gali pradėti su vienu doleriu. Už sudėtus pinigus mokame 3%.

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo pulkius plaukus, sulaikoslinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga naujį, gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. 8TH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

Lietuvių Daktaras

Dr. Marija Dowiatt-sass

723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.

Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.